

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGÓ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 24. SZÁM.

Debrecen, 1938 január 30 vasárnap

ÁRA 24 FILLÉR.

Címzett: a magyar adófizető

A Népszövetség tanácsa megszüntette Magyarország pénzügyi ellenőrzését. Ez az esemény fordulópontot jelent a magyar pénzügyi és gazdasági élet történetében, mert Magyarország visszakapta teljes szabadkezetét gazdasági és pénzügyi dolgainak intézésében. A Népszövetség, mikor az ellenőrzést megszüntető határozatát hozta, a legteljesebb elismerését fejezte ki azokért az erőfeszítésekért, melyeket Magyarország a vészes évek alatt tanúsított és gratulált az elért eredményekhez. A pénzügyminiszter azt mondta, hogy a nemzetközi elismerésnek a címzettje nem ő, hanem a magyar adófizető és az a sokmilliónyi magyar, aki a nemzet nehéz időszakában eszűggedés nélkül viselte a nagy áldozatokat.

Es igazsága is van. Az ismeretlen adófizetőnek már régen szöveget kellett volna emelni Magyarországon, mert az a heroikus küzdelem, amit nálunk az adófizetők százai folytattak, hogy a kegyetlenül rossz viszonyok között megfellehessenek az állam iránti kötelességeiknek, tényleg márványba vésendő elismerést érdemel. Láttuk, hogy milyen nehéz volt az elmúlt hét szűk esztendő alatt a termelő rétegeknek előteremteni az adóvalót; láttuk, hogy évenként keresztül tud tartó dekonjunktúra és válság idején is az adófizetők százai megkötve, de kiizzadták az adót. Ahol pedig nagyobbarányú hátralék mutatkozott, ha az adófizető alany csak egy kis lélegzethez jutott, igyekezett az elmulasztottaknak eleget tenni. Ezért van az, hogy nagyszegű hátralékok folynak be mostanában és az állami igazgatás bevételei hónapról hónapra meghaladják a kiadásokat.

Az bizonyos, hogy új korszak kezdetét jelentheti, hogy visszanyerte az ország pénzügyi téren teljes szabadságát. A pénzügyminiszter azt mondja, hogy most már magunknak kell okosan és józanul élni. A beteggyóból felkeltünk és saját lábunkon állunk. Bölcsnek és józannak kell lennünk, most kell helyesen megállapítani, mit hogyan, mikor és milyen sorrendben tudunk megtenni. Ez az intelem, ez a magatartás hasonlít a nehéz betegségből felépült ember óvatosságához. Meg lehet érteni, sőt méltányolni is. Azonban a másik oldalra is kell nézni, a magyar adófizetők oldalára is, akik iránt ő maga sem fuherkedett a díszlettel. A hosszú gazdasági válság, a fokozott adóztatás a magyar adófizető erejét erősen igénybevette. Most már lehet, sőt kell is gondolni arra, hogy az adófizetők helyzetén könnyítsenek. A kiáltó arányta-

Borzalmas robbanás egy olasz lőszergyárban

Felrobbant egy sűrített levegővel telt tartály Husz halott, háromszáz sebesült

Róma, jan. 29. Szombaton reggel 7 óra 35 perckor borzalmas robbanás rázta meg a Rómától 57 kilométerre levő Segni városka házait.

Pár pillanat múlva megismétlődött a robbanás és mire a halálra rémült lakosok kirohantak házaikból, egy harmadik, az első kettőnél sokkal borzalmasabb földrengészerű detonáció rázta meg a levegőt, ugyanebben a pillanatban a városka legszélső házai a mélységbe hullottak.

A Colleferro-i lőszergyár egyike Oaszország leghatalmasabb gyárainak, amely 10 millió alaptökével dolgozik és 17 ezer munkást foglalkoztat. A gyárban történt robbanás híre a délelőtti órákban terjedt el Rómában s igen sokan mentek a Signibe. A szerencsét-

lenség színhelyét azonban senki sem közelíthette meg, mert 5 km-es körzetben karhatalom vette körül. A legutóbbi hírek szerint a szerencsétlenségnek eddig 8-10 halálos áldozata van. Más hírek azonban 20 halálos áldozatról számolnak be. A kora délelőtti órákban Mussolini miniszterelnök is kiment a szerencsétlenség színhelyére.

A robbanásról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Colleferroban az ottani robbanóanyaggyárnak a Tritol előállításával foglalkozó részében robbanás történt. A robbanásnak több ember áldozatul esett. Ezeknek neveit később közlik, 40-50 ember megsebesült, a legtöbbnek sérülése könnyebb természetű. A hivatalos vizsgálat első megállapításai sze-

rint a szerencsétlenséget az egyik munkás vigyázatlansága okozta. A munkás gondatlansága következtében felrobbant egy sűrített levegővel telt tartály.

A szerencsétlenségről az esti órákban újabb részletek kerültek nyilvánosságra. A robbanásnak 22 halálos és több mint 300 sebesült áldozata van. A sebesültek legnagyobb részének állapota nem súlyos. Köztük igen sok asszony és gyermek van, akik a gyárban levő hozzátartozóiknak hoztak be reggelit. Az egyik épület szárnya a robbanás következtében beomlott. Mussolini miniszterelnök személyesen irányította a mentési munkálatokat.

Zogu király eljegyezte Apponyi Geraldine grótnőt

Az albán király romantikus házassága — Héttón hivatalosan bejelentik az albán képviselőházban az eljegyzést

Immár befejezett tényé vált, hogy Zogu albán király házasságra lép Apponyi Geraldine magyar grófnővel. Tirana-i távirat jelenti, hogy Zogu király hivatalosan is közli eljegyzésének híreit. Az albán alkotmány 89. szakasza értelmében a képviselőháznak bejelentik az eljegyzést s e célból az albán parlamentet héttón délelőtt 10 órára rendkívüli ülésre hírták össze.

Az eljegyzés már szombaton megtörtént. Erre Apponyi Károly és Lajos grófok, a menyasszony nagybátyjai, valamint nővére Tiránába érkeztek.

lanságok eltüntetése a legsürgősebb teendő. Ilyen a háztulajdon terheinek fokozatos csökkentése, azoknak az adóemeknek eltörlése, vagy legalább is mérséklése, melyeket a kényszerítő szükségesség hozott létre.

Számításba kell venni, hogy a közterhek csökkentése újabb gazdasági fellélegzést, nagyobb forgalmat, élénkebb ütemű gazdasági életet jelent. A tapasztalat szerint például a fogyasztási adók befo-lyással voltak a közfogyasztásra. A lisztforgalmi adó annyira meg-

Az újabb idők egyik legromantikusabb királyi frigye szövődött Zogu király és a magyar grófnő eljegyzésével. Rendkívül érdekes ennek a frigynek az előzménye.

Zogu király három nővére az elmúlt évben Budapesten tartózkodott. Eközben meleg barátságba kerültek Apponyi Geraldinnel, ki finom megjelenésével és kedves modorával lenyűgözte a három albán hercegisasszonyt. Hazatérve egy medalliont adott nekik Geraldine grófnő. Ezt a medalliont megmutatták nővérei Zogu királynak. A királynak az első pillantásra

annyira megtetszett a medallionról rámosolygó magyar grófnő, hogy állandóan érdeklődött iránta és végül is elhatározta, hogy Apponyi Geraldinét meghívja a január 3-i tirana-i udvari báli. Ezen a bálon a családi tanács hozzájárulásával résztvevett Apponyi Geraldine. Itt mutatták be a magyar grófkisasszonyt Zogu királynak, ki a bálon nem is táncolt mással, csak vele és nyomban megkérte a kezét. A magyar grófnő hozzátartozói nélkül nem döntött. Táviratilag kérte a család tagjait az albán fővárosba. Zogu

drágította a kenyeret, hogy ez a nálunk elsőrendű élelmiszer fogyasztása legalább egyharmaddal esett. Ebben a tekintetben is eljött az idő a reformra, ennek az adóemnek teljes eltörlésére, de legalább is mérséklésre.

Általában most, mikor gazdasági szabadságunkat visszanyertük, meg kellene kezdeni egész adórendszerünk átforgalmazását a szociális szempontok figyelembevételével. Most már nem elegendők a szociális olajsepppek, hanem a gazdasági élet minden meg-

nyilvánulásában a szociális szempontok elsőrendűségét kell elismerni. Ezt követelik a mai forrongó idők, ezt követeli az a tény, hogy a mai idők nyugtalanságát csakis alapvető szociális intézkedésekkel lehet levezetni.

Erre gondoljunk legelsősorban, mikor végre felszabadultunk a gyámkodás alól és elérkeztünk ahhoz a ponthoz, mikor pénzügyi és gazdasági életünknek magunk vagyunk az urai.

Selyem nyakkendő -98	Nyulszőr kalap 12-90	Selyem pouplin I N G 5-90
Hálóing 3-90	Pizsama 5-90	GYAPJU KALAP 3-90

24-31-ig
Frank Imrénél
Arany Bika

király hivatalosan fogadta a család tagjait és megkérte tőlük a profkissasszony kezét. Így végzőlött ragyogó happy-ennel a tirai udvari bál.
Apponyi Geraldine eddig elég szerény viszonyok között élt, úgy-ogy a Nemzeti Múzeumnál állást

is vállalt. Nemrég azonban két rokonával 27.000 hold földbirtokot örökölt. Apponyi Geraldine rendkívül művelt hölgy. Most 21 éves, négy nyelvet tökéletesen beszél. Mindenképpen méltó királynét kap általa Albánia.

A debreceni Polgári és Kisgazdapárt megalakulása

Tildy Zoltán az országos párt alelnöke Debrecenben.

A debreceni Polgári Kisgazdapárt megalakulására tegnap este ideérkeztek Tildy Zoltán és Kun Béla országgyűlési képviselők és Auer Pál, a kiváló külpolitikai szakértő. Az állomáson Öry István vezetésével küldöttség fogadta az illusztris vendégeket, akik üdvözlésére a Reformtársaság klubjában összegyűltek a debreceni ellenzéki vezető férfiak.

Dr. Juhász Nagy Sándor üdvözölte szíves szeretettel a vendégeket és hangsúlyozta, hogy Debrecenben elérkezett a lélektani pillanat, amikor a Polgári Kisgazdapártot meg kell alakítani. Véleménye szerint a Független Kisgazdapárt itt romokban hevert és a szervező bizottság Öry Istvánnal és dr. Szabó Ferencel az élen szilárd alapjait rakta le az új pártnak.

— Most már lehetünk olyan bátrak hogy a debreceni szervezkedésnek távolabbi céljait is kitűzhetjük — mondotta Juhász Nagy Sándor. — *Bele kell vívniünk a Független Kisgazdapártunk előszervezetébe a városi polgári gondolatot.* Debrecen város ellenzéki polgársága foglalkozási ágakra tekintet nélkül jelentette be esatlakozását és lépett be a pártba. A magyar politikát a magyar földre kell építeni. A debreceni polgárság arra kéri a falu közönségét, érse meg, nem lehet kizárólag a földművelésnél megmaradni, ha-

nem a magyar földre rá kell építeni az ipar, a kereskedelem és az értelmi foglalkozású rétegek jobb sorsát és jövőjét is. Debrecen predestinálva van arra, hogy ezt a gondolatot az országos párt szervezetébe bevigye, mert Debrecen a

földművelést és a többi foglalkozási ágakat mindig egyesítette. A debreceni pártnak a Tiszántúl központjává kell majd válnia, mert a Tiszántúl Debrecenre néz. Ez a párt most a polgári gondolat számára nyitja ki kapuit. Meggyőződése szerint ennek a pártnak nagy szerepe lesz még Magyarország reorganizációjában. (Eljenzés, taps.)

Tildy Zoltán szólalt fel ezután. A legnagyobb elismeréssel tartozunk azoknak, akik a szervezési munkát újra felvették. Nehezebb az elrontott helyzet után újrakezdeni valamit, mint újat alkotni. *Fájdalommal láttuk, hogy vesztette el Debrecen azt a súlyt, tekintélyt, befolyást, amelyet a Tiszántúlra gyakorolnia kellett volna.* A megindított munka feltétlenül és biztosan sikerre fog vezetni. *Ha Debrecen mint ható központ megszűnik, a Tiszántúl nem egyseg többé.* A következő hónapokban minden erőmet én magam is a Tiszántúl újjászervezésére fordítom. Helytelennek tartanám azonban, ha a nagy mozgalmat valaki szeparálni akarná. *Egyetlen központ legyen és egy kiemelkedő egyéniség vezesse. Meg van a vezérünk, aki mellett és alatt nem szükséges külön vezérekkel dolgozni.*

— *Az egész magyar politikai élet — folytatta Tildy Zoltán — döntő események előtt áll, amelyek ide vagy oda döntése nagy befolyással lesznek az ország jövőjének alakulására.* Lábhoz tett fegyverrel szemléljük az eseményeket, de csak azért, mert felelősséget érő ellenzéki párt vagyunk, érezzük a felelősséget az ország sorsáért és a bennünk bízó tömegekért, nem vagyunk hajlandók könnyelmű játékok folytatni ezekben a súlyos időkben. Az új debreceni helyzet a mi számunkra országos vonatkozásban is erőforrást jelent. (Zajos taps, éljenzés.)

Kun Béla hódmezővásárhelyi képviselő hangoztatta, hogy dr. Juhász Nagy Sándor személyén keresztül új erők vonulnak be a pártba. Reméljük, Debrecen megmutatja, hogyan kell minden személyi ellentét, indulat és harag, kicsinyeskedés és gyűlölet szubdobásával összefogni azoknak, akik nemzeti alapon igazi demokratikus Magyarországot akarnak felépíteni. Mi azt akarjuk, hogy a falu és a város népe megértse egymást. (Taps.)

Dr. Auer Pál is szólt néhány szót: Az ország külpolitikai helyzete akkor lesz valóban olyan, mint kívánjuk, ha a külpolitika is a magyar falu népének békességes nyugalmához, türelméhez, önértékezéséhez, kuruc szelleméhez igazodik. *Ezt a szellemet várjuk Debrecenből.* (Eljenzés.)

Vásáry József a debreceni múltbeli eseményekről beszélt, majd a gazdasági krízisről szólt, amely itt uralkodott és a kormány segítségét sürgette. Beszédét így fejezte be:

— *Minden momentumot, amely az emberket szétválasztja, ki kell kapcsolni a szervezés jövő munkájából.* (Taps.)

Öry István az hangoztatta, hogy ebben a pártban benne kell, hogy legyen minden olyan ember, aki a becsületet, őszinte gerinceség hívének vallja magát. Az előrehaladást nem segíti elő, ha a

Február 9-én szerdán

Guglielmetti Annamária

hangversenye. Zenekedvelők Köre V. hérteti estje. Jegyek a Méliuszban és Bika előcsarnokában.

A mérnökök egyetemi kiképzésevel Magyarország első volt a világon

Dr. Lósy Schmidt Ede főmérnök nagyjértékű előadása a Déri-múzeumban

Szombaton este rendkívül értékes előadást tartott dr. Lósy Schmidt Ede MÁV főmérnök, egyetemi magántanár, műszaki főtanácsos, múzeumigazgató, a Debreceni Tisza István Tudományos Társaság rendes tagja a Magyar Mérnök és Építész Egylet rendezésében *„A műszaki műveltség fejlődése hazánkban és a Magyar Műszaki Múzeum»* címen. A kiváló tudós úttörő jelentőségű és teljesen eredeti szempontokból felvetett tárgyat mindvégig lebiliecselő, élvezetes előadásban tárta a nagyszámú és előkelő hallgatóság elé.

Előadásának bevezetésében a kiváló tudós utalt arra, hogy egyik művelődéstörténeti tanulmányában már 1920-ban kimutatta és bizonyítékokat hozott fel arra, miszerint az egyetemi műszaki felső oktatás terén 12 évvel előzünk meg Franciaországot és a mérnököknek egyetemi kiképzésével elsősként voltunk az egész világon, hiszen a Pázmány tudományegyetemen már 1782-ben megindult a magyar mérnökök kiképzése. Végigvezette ezután a kiváló előadó hallgatóságát műszaki oktatásunk történetén számos eddig ismeretlen, értékes, új adatot vetve fel. *Rámutatott, hogy a debreceni főiskolán Hatvani István professzor, a kiváló polihisztor képezte ki a mérnöki pályára lépőket a 18. század második felében. Így Debrecenben szerezte meg Pálóczi Horváth Adám, a költő is szaktudását.* Az oktatás sikerének biztosítása céljából az intézetek igyekeztek magukat felszereléssel ellátni ezek képeztek alapját a különböző múzeumoknak. Végigvezette a hallgatóságot a magyarországi múzeumok kifejlődésének történetén, a múzeumok anyagát és terméit vetített képekkel is mutatta. Majd ismertette a létesítendő Magyar

Borotvaköszörülés

jóállással

Erdélyi művészorúsnél

Csapó u. 41.

lőgép eladás, csere **HURAY,** parkosmár T: 17-73

ben, jóindulattal összefognak, sok mindent jóra fordíthatnak. (Zajos taps.)

A szívélyes üdvözlések elhangzása után a párt vezető emberei közös vacsorán vettek részt.

Az alakuló gyűlés ma délelőtt 11 órakor lesz az Arany Bika kistermében.

Hungária filmszínház

Ma vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor. Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor. Robert Taylor, Victor Mac Laglen és Barbara Stanwick főszereplésével: **A csillagos lobogóért**

Izzalmas és érdekes attrakció. **HIRADÓ!**

Az Apollóban

Ma vasárnap: 1/3, 1/5, 1/7, 1/9 órakor. Hétfőn: 1/5, 1/7, 1/9 órakor.

Jeanette Mac Donald és Nilsson Eddy gyönyörű filmje: az

„Orgona virágzás”

HIRADÓ!

Vígyszínház

A legszebb MAGYAR film:

Nosztalgia esete Tóth Marival

Jávor — Szörényi Éva — Rajnay Gózon — Kiss Manyi — Bi.icsi.

Előadások: ma 3-5-7-9, hétfőn 5-7-9 órakor.

Piac u. 9.

Műszaki Múzeum ügyét, melyhez segédkezet nyújtott a kereskedelemügyi miniszterium is. Ezáltal a vállalatoknál kallódóban levő sok műzeális érték elhelyezést nyer. A mindvégig élvezetes, lebilincselő és kultúrtörténeti értékkel bíró előadást melegen megtapsolta a közönség.

Az értékes, szép előadást Simonffy Miklós, a Mérnök Egyesület elnöke köszönte meg a kiváló előadónak.

Darányi a kormányzónál

Budapest, január 28. Darányi Kálmán miniszterelnök szombaton délelőtt felelős tanácskört tartott, melyben Horthy Miklós kormányzónál, akinek az időszaki politikai és kormányzati ügyekről tett jelentést. A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott.

Szüntessék meg a temetkezési intézetek kartelljét

Az élet úgy van berendezve, hogy akkor érték az ember élete, ha minden téren szabadság uralkodik. A szabadság azonban nemcsak az élet, de a halál birodalmában is kellene, hogy uralkodjék. Eppen ezért teljes mértékben helytelenítettük a multban is, hogy a kereskedelem szabadságát bármiféle gúzsakötő intézkedésekkel korlátozzák és szabadságát megfoszadják. Sokkal visszatetszőbb, ha azokat az embereket érintik az ilyen kötöttségek, akik amúgy is bajban vannak. Gondolunk azokra a családokra, akiknek halottjuk van. Nemesak azért nagy esapás ma a haláleset a családban, mert elveszítik azt, akit szeretnek, de anyagilag is súlyos helyzetet jelent, mert a temetkezési vállalatok kartellben lévén, egyszerűen diktálják az árakat. A kartellirozás azt jelenti, hogy ma több mint ötven százalékkal kell többet fizetniük a gyászoló családoknak, mint régebben, csak azért, mert most kartell van.

Lehetetlennek tartjuk, hogy a hatóságok túrják ezt az állapotot. A haláleset nem alkalmas esemény arra, hogy egyes cégek, amelyek szinte monopóliumot élveznek — mert hiszen akarki és akarmikor nem nyithat temetkezési intézetet — túlzottan keressenek a csapással sújtottak kényszerhelyzete folytán. Legfőbb ideje, hogy a hatóság a kartell megszüntesse és a közönséget ettől a súlyos adótól megszabadítsa, mert a közérdek ezt megköveteli.

x Télen is uszkálhat a nagyerdei fedett fürdőben.

Elütött az autó egy kislányt a Piac uccán

A Piac uccán szombaton este nyolc óra tájban egyik orvosprofesszor autója elütött egy kislányt, aki vigyázatlanul szaladt át az úttesten.

Az orvos nyomban autójába emelte a gyermeket és kivitte a sebészeti klinikára, ahol karját gipszbe helyezték. A kislányt még az este folyamán hazaszállították szüleinek lakására.

x A télnek is van öröme! Menjünk korcsolyázni a Nagyerdőre.

Hajszálpontos

minden egyes Aspirin-tabletta adagolása. Ugyanilyen pontos a hatékony alkatrészek összetétele és — a nyersanyagok kémiai tisztasága mellett — ezen alapul biztos hatása és ártalmatlansága is.

ASPIRIN
TABLETTÁK

DE OGYELJONK MINDIG A BAYER-KERESZTREI DE OGYELJONK MINDIG A BAYER-KERESZTREI DE

Horthy kormányzó február 5-én érkezik Lengyelországba

Krakóban a lengyel köztársasági elnök fogadja.

Varsó, jan. 29. A Lengyel TI jelenti, hogy Horthy Miklós Magyarország kormányzója február 5-én Lengyelországba érkezik. A kormányzót, akivel együtt utazik fia, Horthy István miniszteri tanácsos, lengyelországi útjára elkijadja Magyarország kormányzóját Moscický köztársasági elnök, Smigly-Rydz tábornagy és a kormány valamennyi tagja. Az ősi városban Horthy Miklós kormányzó keszort helyez el, Pilsnuszky tábornagy és Báthory István ki-

gadja Magyarország kormányzóját Moscický köztársasági elnök, Smigly-Rydz tábornagy és a kormány valamennyi tagja. Az ősi városban Horthy Miklós kormányzó keszort helyez el, Pilsnuszky tábornagy és Báthory István ki-

ebéd lesz a királyi palotában. Horthy Miklós lengyelországi tartózkodása 5 napig tart. Krakó már is lázasan készül a nagyszabású fogadtatásra.

Félt a félelmi bizonyítványtól és felvágta ereit egy diák a főpostán

Szombaton este hét óra után egy 16 éves fiu, egyik debreceni középiskola diákja öngyilkosságot kísérelt meg.

A Hatvan uccai főpostán zsllettel felvágta karján ereit. A vérző gyermeket egyik levélfeladó vette észre s nyomban értesítették a posta telefonján a mentőket.

A mentők percek alatt a helyszíre érkezve elsősegélyben részesítették a fiatal diákot, majd kishallították a sebészeti klinikára. Itt megvizsgálták s miután megállapították, hogy állapota egyáltalán nem súlyos, bekötötték sebet és hazaszállították.

A fiatal diák több tantárgyból rosszul áll az iskolában s öngyilkossági kísérletét a közeledő félelmi bizonyítványból való félelmében követte el.

— Az epekövek, az idősült epehólyaggyulladás és a hurutos sárgaság kezelésében reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz, kevés forró vízzel keverve és kortyonként bevéve, gyakran rendkívül hatásos. Kérdezze meg orvosát.

1938

Szezonvégi

Január
31
Hétfő

kiárúsításunk utolsó napja

On is has-n'ja ki ezen ritka vásárlási alkalmat!

Csillag Testvérek

Piac- és Simonffy-utca sarok.

séri Kánya Kálmán miniszter, Uray István a kabinetiroda főnöke, vitéz Keresztes Fischer Lajos altábornagy, gróf Csáky István követségi tanácsos és báró Bakách Bessenyei György, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője.

A lengyel határon a magas vendégeket Urych közlekedésügyi miniszter üdvözli. Krakóban fo-

rály sírjára. A kormányó Krakóban a történelmi nevezetességű Wawel kastélyban száll meg, ahol tiszteletére díszbéd és fogadás lesz. A krakói ünnepségek után Horthy Miklós kormányzó a köztársasági elnök és Smigly-Rydz kíséretében vadászatra megy a hislowiezsai erdőbe. A vadászat után egy napra Varsóba utazik a kormányzó, ahol tiszteletére ünnepi

Idényvégi árak már csak hétfőn!!! Siessen vásárolni a

Klein Divatház szenzációs olcsóságáiból!!!

Tiszta gypju kabátszövet (őszi és tavaszi) volt 22.— 20.— 18.— P **most 8'40**

Crepella szövésű szövet, csak barna színben	0'98	Kockás taffet, szép mintákban	1'25
Divatszövésű gypjuszövet	1'98	Cloqué	1'50
Duplaszéles angóra szövet	1'68	Műselyem georgette csak feketében	0'98
Gypjugeorgette	1'98	Mintás hernyóselyem	4'90
Férfiszövet Essex minőség	9'80	Divatselyem (mús. fonalból) különlegességek 7, 8, 9	
Strancarton	0'88	pengős ár helyett	4'20
Pyjamaselyem (mús. fonalból)	1'98		

Eredeti angol kabátekelmék őszi idényből visszamaradva, 32, 30, 28 pengős ár helyett

16— 18— pengő

Átköltözés miatt most rendkívül olcsón vásárolható a
„Bella“ cipőüzletben
 Püspöki palota. Tekintse meg a kirakatot.
 Csak néhány napig.

Kilencven református ifju 70 községből a tiszantuli egyházkerület téli ifjusági táborán

A magyarországi református egyház nagy gondnal és szeretettel gondoskodik a földművelő ifjúság lelki neveléséről. Szervezetet tart fenn a Keresztény Ifjúsági Egyesülettel, hogy országos ifjúsági lelkészek által eljusson minden kicsi faluba és megszervezze a fiatalokat egyházi és hazafias szellemben a jövő szolgálatára. A téli idők különösen alkalmasak arra, hogy az ifjúsági munka virágozzék.

Debrecenben **Makláró Károly** püspök szeretetteljes érdeklődése és védnöksége alatt dr. **Kállay Kálmán** kollégiumi igazgató és dr. **Fereneczy Károly** egyházkerületi missziói előadó útbaigazító segítségével mellett 70 községből több mint 90 ifjú jött össze konferenciára, hogy készítsék magukat egyházuk és hazájuk szolgálatára. A debreceni egyház **Juhász Nagy Sándor** előterjesztésére 80 pengő segéllyel tette lehetővé, hogy a konferencia sikerüljön.

Az előadások az ősi Kollégiumban folytak egy héten keresztül. Ahol tudós professzorok szokták nevelni a diákokat, most a föld fiatal népének problémáitól volt hangos. Öröm volt nézni, amint a csizmás hadsereg boldogan vonult be naponként a Kollégiumba. Az előadások a falusi ifjúsági munka vezetésére való előkészítést célozták. Az előadók között voltak: **Kovács Bálint** lelkész, **Kovács Péter** földműves titkár, dr. **Ilyés**

Endre vallásnár, **Molnár Gyula**, a diakonusképző vezetője, **Tamás Ferenc**.

Megtéktették Debrecen város nevezetességeit is. Különösen nagy hatást váltott ki a Kossuth neccai templom megnézése. Megilletődve állta körül a 90 falusi ifjú az Űrasztalát. **Baja Mihály**, a templom vezető lelképásztora elmondta a templom egész történetét és buzdította a fiúkat, hogy vigyék el ennek a gyönyörűségnek a híret, hogy nincs abban sem emberkép, sem Isten kép, sőt a szentek életéből sem semmi. A képek mind az Isten Igéjének illusztrációi, melyek ma, a képek korában nem állanak ellentétben hitünk bibliai szent igazságaival. Közöhangra élénkeltek néhány szép szöveget, amelyek éppen ilusztrálva vannak és buzgóságban magasztalták az Urat, hogy a debreceniek szeretete felfedhetlenné tették számukra e néhány kedves napot.

Ma, vasárnap lesz a konferencia befejezése. Dél előtt 9 órakor a Kistemplomban dr. **Fereneczy Károly** kálvineumi igazgató, missziói előadó prédikál. Délután pedig nyugvancsok a Kistemplomban 6 órakor vallásos ünnepélyt tartanak, melyen megnyitó beszédet mond **Makláró Károly** püspök. Előadást tart **Carl von Prosch** főtit. A hitatot tart **Uray Sándor** lelképásztor.

Csikesz rektor a debreceni diák sorsáról és küzdelmeiről

Doktoravatás az egyetemen.

A szokásos ünnepélyes külsőségek között hét doktort avatott tegnap délután a debreceni Tisza István Tudományegyetem tanácsa. A felavatott doktorok névsora a következő: Nagymajtényi Ferenc államtudományok, Hátfalvi Béla orvos-, Ujvárossy Miklós, Boross János és Kovács Imre a bölcsész-, Grósz Mihály és Székelyhid József a jogtudományok doktora lett.

A felavatott doktorokhoz dr. **Csikesz Sándor** rektor emelkedett szellemű beszédet intézett.

Több mint másfél évtizedes tanulásra, nehéz, tudományos fázisra teszi fel az Önök életében ez az ünnepélyes pillanat a koronát. A debreceni egyetemen és ennek ősi elődjében a debreceni református Kollégiumban mindig kemény, nehéz, súlyos tudományos munka folyt. Sohasem osztoztatták itt könnyen a babért. Aki ennek a nevelésnek és tudományos munkának terhei alatt növekedett pálmává, az megállta a viharokat s nem hagyta cserben a reménykedőket. Amikor egyetemünk minden Kara a lehető legmagasabb mértéket tűsi ki és kívánja meg, voltaképpen a nemzetet védi, hogy annak vezető rétegeibe fél-tudás, csökkent lelkiismeret, korhadt kötelességérzés, gyámoltalan tévovázás, hunnyász-

kodó gerinetelenség bele ne kerüljön.

A debreceni diáknak — mondta többek között — négy évszázadon át nemcsak a tudományok kincséről kellett harcolni, hanem hatalmas erőfeszítéssel kellett küzdenie a betevő falatért, a mindennapi kenyérért is. Az országnak ez a része hadak országúta volt. Tatár, török, német, rá, orosz és oláh fosztotta ki s pusztította el. Debreceni diáknak évszázados sorsa, hogy tudományban gazdagon, de anyagiakban szegényen vágjon neki az életnek. Nemzet, állam, társadalom mozduljon meg, hogy ezen a szociális nyomorúságon segítsen. Alma Materünk, ha szegényen, tisztos egyszerűségben bocsátotta is el halgatóit, de azok között mindig bőven akadt egész serege a szellem és tudomány nagybirtokosainak. Ezek később adományokkal, alapítványokkal visszafordultak az Alma Mater felé, fejedelmileg adakozó módon. Ezeket a célokat vetjük az Önök lelkiismeretének mérlegébe s kérjük, hogy legyenek majd buzgó munkatársaink a debreceni diákság anyagi nyomorúsága ellen szakadatlanul folyó küzdelmünkben, hogy így annál dicsőségesebb és eredményesebb tudományos működés virágozhassék falaink között.

Az „UNIO“ Központi Hiteliroda

örömmel tudatja i. t. Tagjaival s mindenkivel, aki kitűnően bevált hitelrendszerünkkel igénybe óhajtja venni, hogy sikerült cégeink sorában megnyernünk városunkban 3 évlized óta fennálló és előnyösen ismert

KROH VILMOS

divatáruházát, Dégenfeld-tér 10., sarok

ki a kiszolgálást már meg is kezdte: selymek, szövetek, vásznak, mosóaru, flanellek, női és férfi fehérneműek, harisnyák, stb. -vel dusan és választékosan felszerelt raktárával.

Uj hiteligénylést gyorsan intézünk!

„UNIO“ Központi Hiteliroda
 Piac-u. 44. Telefon 29-30.

Kitűnően sikerült az iparos-bál

A debreceni iparosság szombaton este az Arany Bika disztermében minden tekintetben kitűnően sikerült bált rendezett. Már 9 órakor nagyszámú érkeztek a bál résztvevői s 10 órára zsúfolásig megtöltötték az Arany Bika disztermét. A közönség sorában ott láttuk **Nagybáky Sesztina Jenő** felsőházi tagot, **Radó Rezső** kamarai főtitkár, **Harsányi Imre**, dr. **Diczig Alajos** és dr. **Olasz Vilmos** kamarai titkárokat, dr. **Kölesz József** tb. aljegyzőt és **Ecsedi János** tb. aljegyzőt, dr. **Bodnár József** tb. tanácsnokot, **Vida Szűcs Imre** műszaki tanácsost, **Elek Ferenc** rendőrkapitányt, **Somlyai Józsefet**, a Kölesz-Ös-Segélyző ügyvezető igazgatóját, **Nagy József** iparoskört elnököt, **Szabó József** ipariskolai igazgatót, **Biczó Gyulát**, **Seress Sándort** és a debreceni iparostársadalom számos előkelőségét.

A tánc 10 órakor vette kezdetét a »Kérges a tenyere, a tenye-

rem« kezdetű csárdással. A nyitó csárdást partnereikkel a következő elsőbálozó leányok táncolták:

Krisch Etelka, Huray Ilonka, Gajdos Terike, Oláh Mancika, Fuhmann Kató, Fuhmann Ica, Kultsár Margit, Barczagh Mária, Balogh Ica, Petrik Ilonka, Mezei Éva, Brenner Edit, Brunner Ibo-lya, Gál Irén, Monoki Irénke, Lukács Erzsike, Vanesik Kató, Kur-tás Kató, Bihari Kató, Varjassy Klári, Bánkus Annuska, Horváth Ilona, Pető Juliska, Botos Annus, Árva Margit, Debreczenszky Magda, Debreczeni Mária.

Ejfélok szupé volt, majd ismét megkezdődött a tánc. A figyelmes és ötletekben kifogyhatatlan rendezőség jóvoltából a megjelentek kitűnő hangulatban szórakoztak a regeli órákig. A figyelmes és agilis rendezőség sorából ki kell emelnünk Galamb Ferenc, Krisch Károly, ifj. Nagy József, Piros József, Batiz Lajos és Boldogh József nevét.

Az Evangélikus Női Fülléregylet teastélye február hó ötödikén

Az Evangélikus Női Fülléregylet február 5-én este 8 órai kezdettel tartj hagyományos teastélyét az Arany Bika disztermében. A farsangi idő egyik legkiemelkedőbb estélye szokott lenni a Fülléregylet teája s az előjelekből ítélve az idén is az lesz. Ez az est az idők folyamán már megszokottá, szinte szükségesszerűvé vált, hiszen ott ad egymásnak találkozó városunk intelligenciája. S ott táncol majd az ifjúság vidáman, boldogan. Sok fiatal szív talált már ott egymásra. Nemzedék sok-sok kedves, el nem felejthető emléke fűződik e mulatsághoz, melynek vonzóereje a mai időkben is oly erős, mint volt a múltban. S már ez a vonzóerő is biztossá teszi a sikert.

A Fülléregylet teastélyeinek műsora minden évben meglepetésként szokott hatni kedvességével, ötletességével, eredetiségével. Az idei, szintén nagyon kedves műsor is meglepetés lesz mindenki számára. Egy énekes paródiával kezdődik, melynek főszerepét opera-énekes énekl. A paródia után felvonul az eleven étlap, melynek szereplői festői öltözékekben szebbnél-szebb táncokat lejtenek mindenki igaz gyönyörűségére. Az est meghívóit a rendezőség már szétküldte, sőt a jegyek is

fogynak már Horn Rezső szőnyeg-áruházában (Kossuth és Batyhányi u. sarok). (:)

Gazdalfjak bálja

Tegnap este zsúfolásig megtelt a Korona diszterme, a Gazda Ifjak bálja alkalmából. A város egész gazdátársadalmá összejött itt, adott itt egymásnak találkozó. Csinos „vasárnapi ruhába“ öltözött leányok és ifjak táncoltak a parketten a cigányzenekar friss, ropogós csárdásainak vérpezsdítő ütemére. Ejfék után előkerültek a tarka papírsapkák is s a jókedvű fiatalok vígan ropták a táncokat, a megjelent „gardé-mamák“ öröme és boldogságára. Legnagyobb keletje természetesen a csárdásnak volt.

A Gazda Ifjak bálja, a tapasztalt „öregék“ vezetése és irányítása mellett ugy erkölcsileg, mint anyagilag nagyszerűen sikerült s azok, akik ott megjelentek, egy felfedhetlenül szép élménnyel gazdagabban hagyták el a báltermet. A megjelent gazdátársadalom a legjobb hangulatban maradt együtt a kora hajnali órákig.

x Betegnek gyógyulást, egészségnek üdülést ad a nagyerdei feldett uszoda.

A Geréby telepi gyilkosok ismét a bíróság elé kerültek

Bizonyításvételi tárgyalást tartott a vizsgálóbíró. — Maga egy gyilkos — mondotta a csendőrtiszthelyettesnek Karaszek István.

Hirt adtunk arról, hogy a debreceni tábla új bizonyítást rendelt el a Geréby telepi rablógyilkosság ügyében. Dr. Fényes Endre védő ugyanis új tanuknak a kihallgatását kérte annak bizonyítására, hogy özv. Balla Zsigmondné nem volt felbujtó és hogy Ekes Sándor, az egyik tettes sirt a tárgyalás végén és sajnálta Ballánét, hogy belekeverték a bűnyübe. Kérték, hogy elmeszákértő vizsgálja meg Karaszek elmeállapotát. Hivatkozott arra, hogy Karaszek István a

Dr. Zsögöd Jenő: Miért tett két-féle vallomást?

Karaszek István indulatosan mutat a csendőrtiszthelyettesre:

Ez az ember egy gyilkos, engem azért vert, azért bántalmazott, hogy mondjam azt, hogy özvegy Balláné nem bujtott fel, nem tudott semmit az ügyről.

Jámbor Ferenc: Ez nem igaz! Maizner János hírlapíró arról beszélt, hogy hallotta, amint a rabok valamelyike arról beszélt, hogy

kár volt belerántani Ballánét a dologba.

Elmondotta még, hogy abban az időben, amikor egy sajtóper következtében a fogházba került és Karaszek Istvánnal együtt fűrészelt fát az udvaron, a mindig nyugtalanul viselkedő Karaszek megkérte, hogy írjon egy szép levelet a nevében és kezdje azzal: *Kelt levelem a kútnál.* Nem beszéltek sokáig, mert Karaszek hirtelen felemelte a fűrészt és ő elszaladt, azt hitte — hozzá akarja vágni.

Beneze Mihály és Reményi György arról tettek vallomást, hogy az első főtárgyalás után

Ekes Sándor keserűen sirt a vádlottak padján és azt a kijelentést tette, hogy nagyon sajnálja özv. Ballánét.

Ekes ezt a sajnálkozást azzal magyarázta most, hogy bort hitelezett neki Balláné és ezért sajnálta, hogy bajbakerült.

Az orvosszakértők véleménye szerint

Karaszek István korlátoltan beszámítható.

Dr. Fényes Jenő: Káros állapó-

Már most előjegyezheti

a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben a könyvnapra megjelenő következő könyveket:

Ady: Összes versei, kötve 4:80
Móricz Zsigmond: Légy jó mind halálig! 1:80
Zilahy Lajos: A földöntúli város, kötve 4:40
Földi Mihály: A miniszter

tával összefüggésben van az, hogy hazudozik? Olyanokat mond, hogy senki sem hiszi el?

Az orvosszakértők egybehangozóan igennel válaszoltak.

Dr. Fényes Jenő újabb tanúkihallgatásokat kért, de a vizsgálóbíró elutasította a kérést, amiért dr. Fényes Jenő semmisségi okot jelölt meg.

Sterbinszky Károly fogházigazgató elmondotta, hogy a fogházban Karaszek igen nyugtalanul viselkedett az első időben és kiabált, káromkodott.

Sötét zárkába tették, majd előszedték a láncokat, bilincseket és megkezdtek a megbilinesztést, hogy megfenyűtsék. A

A
Polgári Serfőzde
hírneves
Porter Söre
az Arany Bikában
állandóan
friss
csapolásban
kapható.

fogházban igen gyanús magatartást árul el és azt kiabálja, hogy ő ölte meg a szerb királyt.

A tábla a kérést teljesítette és visszakérültek az iratok a törvényszékre, ahol dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró szombaton délelőtt tartotta meg a tábla által elrendelt bizonyításvételi tárgyalást. A fogházból felvezették a nagy bűnper vádlottait. A padon egymás mellett ültek: özv. Balla Zsigmondné, Balla Zoltán, Fodor Csinó János, Ekes Sándor és Karaszek István.

Megjelent a tárgyaláson dr. Papp Zoltán és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértők, akik Karaszek István elmeállapotát figyelik.

Dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró először Karaszek Istvánt kérdezte meg arról, hogy a szalonnalopásokra Balláné bujtotta-e fel. A kérdésre Karaszek csak a vállát vonogatta és nem felel.

Dr. Zsögöd Jenő: A főtárgyaláson azt mondotta, hogy felbujtotta.

— Ha azt mondtam, akkor igaz, én a tárgyaláson az igazat mondtam.

— Mondotta a fogházban, hogy a szerb királyt meggyilkolta?

— Nem tudom, én nem emlékszem semmire.

Ekes Sándor a kérdésekre azt hajtogatta, hogy ő azt tudja, amit a főtárgyaláson elmondott, mást nem mondhat.

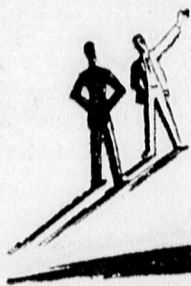
Fodor Csinó János kijelentette, hogy ő nem tudja, hogy özv. Balláné bujtotta volna fel Ekeséket, ezt egyik sem mondotta neki. Előtte erről nem beszéltek.

Jámbor Lajos csendőrtiszthelyettes elmondotta, hogy előtte kétféle vallomást tett Karaszek István.

Először beismerde, hogy Balláné bujtotta fel a szalonnalopásra, később pedig visszavonta vallomását.

fényárban
a lakása

mégsem több
a fény ára!

TUNGSTRAM
KRYPTON

kézbilincsekkel könyörgésre fogta a dolgot a hetvenkedő rab és megígérte, hogy csendes lesz és nem fogja beverni a fogház összes ablakait, mint ígérte.

Azóta nem történt vele semmi különös eset, nem zavarta meg a rendet a fogházban.

Az ügy érdekes, mert az egyik elítélt nem tud arról, hogy Balláné lenne a felbujtó, a másikkól

már megállapították, hogy káros hazudozó, éppen dr. Fényes Jenőnek, Balláné védőjének az akciói alapján. A harmadik elítélt pedig sajnálkozik, hogy Balláné bajba került, de sajnálkozásának nem tudja okát adni eléggé elfogadható módon.

A bizonyításvételi tárgyalásról felvett jegyzőkönyvek visszakérülnek a táblához és rövidesen megtartják a főtárgyalást.

Kardos Mária az Arany Bikában

Az Arany Bikában néhány hete Noldi mellett a zongoránál feltűnt egy magas, feltűnően esinos fiatal lány. Kardos Mária, a fiatal művésznő 18 éves budapesti lány, Gál Béla filmiskolájának a növendéke és első nyilvános szereplése a debreceni.

Azaz nem éppen első, mert filmen már szerepelt néhányszor. A „Te leszel a férjem”-ben, „Az ember néha téved”, „Hotel Kikelet”, „Sportszere-

lem”-ben játszott kisebb szerepeket és a „Klári három völgyéne” c. új filmjében játsza első nagyobb szerepét. Szépen zongorázik, énekel, ügyesen színpel s bájos, eleven fiatalsága átsugárzik minden szereplésén.

A debreceni közönség meg van elégedve vele, szép sikere van. Viszont a meglepődöttség kölesönös.

— Nagyon kedvesen fogadtak ahhoz képest, hogy még „kezdő” vagyok — mondja kedves mosollyal. Meg vagyok elégedve a sikeremmel. Most visszamegyek egy hét mulva Budapestre, de májusban, ha meglez a filmiskolában a vizsgám, utána ismét visszajövök. Színesznő akarok lenni... Amit tudok: táncolni, énekelni, zongorázni, mind a filmiskolában tanultam.

Eléggé sokoldalú kiképzés... A magyar filmgyártás jövő sztárjai között bizonyára gyakran fogunk találkozni a Kardos Mária nevével, aki azzal az előnnyel is bír tehetsége mellett, hogy kezdetől a filmre specializálta magát.

— Hogy került Debrecenbe? — érdeklődünk.

— Vitéz Fejér István, az Arany Bika igazgatója meghallgatta énekemmet egy társaságban és utána mindjárt le-szerződtetett. Örültem, hogy ilyen kedves közönséggel találkoztam — először, mint a debreceni... és a viziontatásra májusban...

Nyulánk, esinos alakja visszahán a zongorához és játszani kezd finoman, érzelmesen, majd megvesztegető temperamentummal... Bájosan és tehetségesen. A közönség pedig, az előbb megdicsért debreceni közönség tapsol: a tehetségnek és a fiatalságnak.

Többet ér a pénze hétfőn

ha férfi és fiucuhát nagysikerű idényvégi kiadásításunk utolsó napján vásárol!

Grünfeld és Társa Kistemplomnál

Adolf

Még 1 napig tart

a szezonvégi kiállítás

A visszamaradt árukat
bámulatos olcsó árban
adom

Petrik Károly

női és férfi divat üzlete
Szent Anna u. 5.

Ugor és Török

Igaz van Szalacsy Récz Imre szerdai vezércikkének. Magyar és magyar közt legjellebb azon az alapon szabad különbséget tenni, akarja-e vagy sem az ország megújítását. Evek óta hirdetem magam is, a fajmitosz mai ködös kovargásban, hogy Szent István Intelme a mi sarkesllagunk. Ezt követi ezer év óta minden nagy magyar államférfi. Ezt vallja, mióta magyar irodalom van, csaknem minden nagy költőnk, Zrínyi és Katona József ep úgy, mint Ady vagy Korunk élő nagyjai. Ez az ezereves elv arra tanít, hogy ne származás, hanem minőség szerint válogassuk bajtársainkat. Aki kész szolgálni előhaladásunkat, jó magyar, akár német, akár szláv, akár román, akár zsidó, akár cigány.

Múltkor kis cikkemben ép a jogtalan különbségtételt kifogásoltam. A macskaszalhoz szorított alföldi magyarságot próbáltam visszaültetni többi testvérei közé. Mérje le Szalacsy a saját érzékenységén, mekkora elkeseredés gyökereitől jól századok folyamán ennek az alföldi lakosságnak a lelkében, amely kiállotta a főlhold uralmát, századokra visszatöbba, elpusztítva, s mióta odaültetett volna dunántúli és erdélyi vérei mellé, egyebet se hall tőlük, mint: be el dugytok maradtai be nincs semmi kultúrátok!

Ennek az ócska éremnek mutattam meg a másik oldalát. Ha higgadtan elolvassa a cikkemet, maga Szalacsy is rájön, hogy nem akarom én az ugort lecsépülni, hiszen ugyancsak hangsúlyoztam civilizációs följénjét. Egyébként igazán csupa közkeletű lényt soroltam föl. Mindenki tudja, hogy a magyar keverék nép, azt is, hogy a dunántúli és erdélyi közt van valami közelebbi rokonság. A honfoglalás kori sírok aztán okát is adják ennek: az Alföldön eredetileg a török volt túlsúlyban, a két országszálen pedig az ugor.

A kérdés, azt hiszem, nem érdekelten: miért ép a hajdani vezető réteg, a török utódai "vad parasztok" most a köztudatban? Azzal a föltévéssel magyarázatom ezt, hogy az ugor szelidebben, hajlékonyabban befogadta a műveltséget, mint az ontudatosabb török. Mag a fokozottabb európaiság volt a jelszó, az ugor elem járt az élen: Mohácsig a Dunántúli és azóta a Bolygúak Erdélye. De fögtön áttolódott az Alföldre az ország szellemi súlypontja, mielőtt jelentkezett, legalább a költészetben, az önjögü magyar törekvés. Csokonai és Fazekas Debrecene: szellemi életünk Mekkája. A magyar sors-tudat először a kecskeméti tokácsfü Bánk Bánjában nyer világos fogalmazást. A költői eszközöket pedig, mondjam-e, szintén az alföldi Petőfi és Arany teszi gyökereken népiövé, magyarrá.

Az Istenért, megálljunk, — hallom az ellenvetést. Mi köze az én ugor-török elméletemhez a dunántúli eredetű Csokonainak? A szláv véru Petőfinék? Megmondom. Minden tájra döntően ráüti bélyegét az a népcsoport, amely ott először teremt kultúrát. Nálunk a török honfoglalók utódai fejezik ki az Alföld lelkét dalaikban, s most már ez is marad ennek a tájnak a lelke, hangja örökre. Nem hiszem, hogy Szalacsy is el ne gondolkoztatta volna, mikor Mommusenben az ókori hiszpánok és gallok jellemzését olvasta, — egykorú források alapján, — hogy ez csaknem olyan, mintha a mai spanyol és franciát írni le valakit. Pedig hova tüntek, hányszoros keveredésben oldódtak föl azóta a hiszpán és a gall őstakók!

Igy gyurta át az alföldi tájlelek, az itt kialakult közszelem a dunántúli Csokonait és a szláv véru Petőfit is alföldi magyarrá. Széchenyi szintén beszédes példa: a debreceni garúzonban találkozik először a jellegzőző mély magyar réteggel. S hányat hozhatnék még föl Jákóttól Adyig, Mórízsz Zsigmondig. Civilizációban el vagyunk maradva, de minden-e a civilizáció? Ha a műnelellen Alföld eredményeit kitörölnénk szellemi életünköl, mi maradna az utolsó másfél-száz év magyar irodalmából?

Három paraszti író magában nevésségesen sovány bizonyíték volna. De állítsuk őket évezredek távolba! Rögjön érhető, miért ép az Alföldön tör föl először a magas kultúrába a parasztság. Annál, amit alkottak, az én szememben szinte még többet jelent emberi magatartásuk. Az hogy nem rohantak be a városba, nem vedlettek sárrá, hanem megmaradtak körünyezetükben. Nem üzleti számítás ez nálunk. Nem az östehetség-konjunk-túra ügyes kiaknázása.

Egyben itt is igaz van Szalacsynak. Engem szintén följáborít az östehetség fogalmával üztött szelidmosság. A mai köztudatban bárdolatlan tuskót jelent ez a szó, valakit, aki gondolkozás nélkül írkal, vaktában fest és farag. Szerintem csak egy értelemben jogos ez a név. Azt a tehetséget illeti meg, aki alá tud hatolni az emberi lélek, a fajiség ös mélyéig. Ilyennek érzem például a filozófiai doktor Gulyás Pált. Benyosvszékpt semmi esetre. Szalacsy egylelekre említi őket, de meg vagyok gyözdöve, hogy maga Benyosvszky is méltóntalannak érzi ezt az összevetést, épen mert talentumos ember, aki becsüli a jogos helyét.

Ezek után mondanom sem kell, hogy multkori cikkemben nem is használtam az östehetség kifejezést. Paraszti írókról beszéltam, s azt értettem ezen, amit ma mindenki ért: írókat, akik falun nőttek föl, városi iskola nélkül. De-hogylis azt jelenti ez, hogy művelletlenek. Tájékozottabbak az élő magyar kultúrában, mint középosztályunk zöme. Sinka István szabadversüket ír, magas lírát, nem álnepiesch csingilintgit. Szabó Pált azonnal idegenre fordították, mert egytemes emberi érvényűnek ítélték. Veres Péter pedig úgy fogalmaz, szeminarium-szagu skérem, ezt is olvastam - fitogtatás nélkül, kultúrzsnoabság nélkül, akár egy kivételes írói erejű egyetem tanár.

Amüt ök adnak, nem exotikum, hanem mélygyökerek alföldi, tisztántúli kultúra. Miért ne legyünk büszkék rájuk? Miért ne mulassuk föl őket egyszer együtt, magunknak és azoknak, akik fitymálják a ná kopár, szikes, édes szölöföldünket? Az én cikkem az ö bevonulásuk elé harangozott. Európaiak ök mind a hárman, de mindenek

előtt magyarok. Igazi Kelet Népe.

Ez a Kelet Népe egy másdimű folyóirattól innen Debrecenből nött országos orgánummá. S azóta is az Alföldtől kapja irányítót és legjellegzetesebb munkatársait. Ha majd itt állnak pár nap múlva, városunk közönsége előtt, ne félreértés, ne tájékozatlan álmétkodás fogadja őket, hanem örbeli írónak kijáró tisztelet és megértés.

Hogy valamit igazán értsünk, ismerünk kell gyökereit. Multkori cikkem nem is akart mást, csak gyökereket rámutatni. Tudommal senkinek sem támadt az az érzése, Szalacsy kivéve, mintha ezzel éket faragtam volna magyar és magyar közt, — hogy én is olyan ékesen fejezzem ki magam, mint ő.

JUHÁSZ GÉZA.

Kibocsátották a meghívókat a magyar reformátusok debreceni világgyűlésére

Ez év augusztus 21-én ér véget Budapesten a magyarok világkongresszusa. Ezt követőleg Debrecenben augusztus 23-án tartják meg a magyar reformátusok világgyűlését.

Erre a gyűlésre tegnap bocsátották ki a meghívókat, amelyben mindenekelőtt felhívják a világ reformátusait, hogy minél többen jöjjenek el Magyarországra. Mivel Csehszlovákia már megigértte, hogy erre a kifejezetten református jellegű nagygyűlésre minden további nehézség támasztása nélkül átengedi a református vallású csehszlovák állampolgárokat, valószínű, hogy a többi utódállamok is hasonló álláspontra helyezkednek és a megszállt területi reformátusok találkozót adnak egymásnak Debrecenben.

A magyar reformátusok világgyűlésére szóló meghívót a következők írták alá: Ravasz László püspök, az ORLE elnöke, Farkas István, Medgyaszay Vince, Maklár Károly püspökök, az ORLE alelnökei, Maklár Károly mint debreceni lelkészelnök is, az egyházkerületek főgondnokai: dr. Balogh Jenő, gróf Teleki József, báró Vay László, Farkasfalvi Farkas Géza, továbbá dr. Kölescy Sándor polgármester, a debreceni református egyházközség főgondnoka, az ORLE részéről dr. Vasady Béla tanulmányi főtitkár, Molnár Zoltán közigazgatási főtitkár és dr. Juhász Nagy Sándor, a debreceni egyház főjegyzője.

A magyar reformátusok világgyűlésére július 1-ig lehet jelentkezni.

Az én északi tényeim

Írta: Id. Simon István

En még csak két északi fényt láttam. Az első 1870-ben, 10 éves koromban, Barándon. Olyan piros volt akkor az ég alja északon, hogy sokan azt hitték, az egész Kaba ég. A másodikat két évvel később láttam.

Az első szebb volt, a második érdekesebb. Tizenkétéves voltam, mikor az édesanyám kocsin átvitt Udvariba. Ott a kedves rokonaink olyan szívesen láttak, hogy még késő este is alig bocsátottak útnak bennünket. Ez nagy bajnak ígérkezett, mert holdvilágtalan, sötét éjszaka borult reánk. Az útnak pedig egy rozoga, karfátlan hidon vezetett át. Az édesanyám nagyon félt, hogy a kocsin a mélységbe zuhan a hidról.

Az isteni gondviselés azonban megmentett bennünket ettől a veszedelemtől. Az égbolt északi irányban elkezdett lassan, de egyre erősebben világosodni. Északi fény tette pirossá az eget. Mire a hidhoz érkeztünk, már jó világos volt és a kocsin könnyen, minden veszedelem nélkül áthaladhatt a hidon. Észak felől gyönyörű, erős fényű sugárkévek legyezészerűen tündökölve borultak fölnk.

A harmadik északi fényt a mult este, január 25-én láthattam volna meg, de miután már elmúltam két hetes, t. i. betöltöttem a 77-ik évemet, nem tudtam ráeröletni magamat, hogy kigördüljek a paplan alól. Pedig a rádió jelezte, hogy ez a nálunk ritka tünemény itt jelentkezik az északi égen.

Magam helyett Aranka leányomat küldtem ki a nézésére.

Ö bizonyára gyönyörködött is benne, mert sugárzó arecal jött vissza. Azt mondta, olyan világos volt az ég északon, mint mikor hajnalodik.

Igaz, hogy még csak 65 év telt el azóta, mikor én a második északi fényt láttam, de azért mégis bánom már, hogy ki nem erőltettem magamat az ágyból. Jó lett volna gyönyörködni ebben a harmadik északi fényben is. Mert hát... izé... hol van a valószínű-

sege annak, hogy én még láthatok északi fényt?

Február 6-án lesz az Ady Társaság matinéja

A Tiszántúli parasztiírói Debrecenben

Az összeomlás után csakhamar ráésmélt a magyarság. Töbgy föltámadásának egyetlen útja van: széttagolt társadalmát kell eggyéforrasztania. A város és falu lelki egymásratalálásának váratlan segítőitársaként léptek föl a huszas évek folyamán kitűnő parasztiíróink, hogy a legnépesebb magyar rétegek életigényét, érzésvilágát tolmácsolják magas művészzettel. Szabó Pál regényei azonnal túljutottak a magyar nyelvterületen. Sinka István lírája szintén rég számontartott országos érték. Veres Péter tanulmányai, önvallomásai pedig alapvető fontosságú megnyilatkozásai a magára ébredt magyar népleleknek.

Ez a három tiszántúli író mutatkozik be február 6-án délelött 11 órakor a Csokonai színházban, az Ady-társaság nagy érdeklődéssel várt matinéjában. Velük együtt áll Debrecen művelt közönsége elé az az író- és költőcsoport, amely a Kelet-Népeben, Szabó Pál irodalmi folyóiratában fogott össze az egységes magyar köztudat kialakítására, sorsunk művészi és tudományos ábrázolására.

A folyóirat céljait, tennivalóit a népi gondolat kiváló vezérpublicistája, Bajcsy-Zsilinszky Endre ismerteti. Kovacs Imre gazdasági életünkről fest irodalmi eszközökkel tömör helyzetképet. Veres Péter a falu és város viszonyát világítja meg eredeti szempontjaival. A szépirodalmat is kimagasló számok képviselik: Szabó Pál elbeszélésén és Sinka István költeményein kívül a háboru utáni nemzedék legönálább két lírikusa: Erdélyi József és Gulyás Pál. H. Neményi Lili Bartók és Kodály népzene-gyűjtésének gyöngyeit énekli Szabó Emil zongorakiséretével, Kómi-Veres Sándor népballada-költészetünk remekeiből ad elő. A nagyszabású matiné Juhász Géza nyitja meg, fölhasználva az alkalmat az Ady-társaság hivatalának tisztázására.

Jegyek héttől kezdve a színház pénztárnál kaphatók személynként pengőtől 10 fillérig.

PARCOL

kozmetikai készítmények
kizárólagos eladása

Parfümerie Kardos

Piac-u. 61. Telefon 22-56.

Idényvégi kiárusítás alatt 1938 az asztalokon előkészítve

jan. 24-től
jan. 31-ig.

Rövid-áru	Kötött-áru	Uri-divat
Nátha zsebkendő P 0.21	Svájci nadrág P 0.98	1 pár férfi strapa zokni P 0.38
Batizt női zsebkendő P 0.25	Jégzokni P 0.50	Műselyem nyakkendő P 0.75
1 drb festett párna P 0.50	Műselyem harisnya P 0.78	Férfi vastag téli zokni P 0.98
Muszlin zsebkendő P 1.35	Női téli harisnya P 0.80	Férfi téli kötött keztyű P 1.40
Női bőrkezttyű P 2.50	Svájci nadrág-combine P 1.40	Vastag téli férfi harisnya P 1.50
Gumi csipőszorító P 2.60	Fiu szvetter P 2.40	Férfi fresko sport ing P 3.50
Női divat bőrkezttyű P 3.50	Női kötött blouse P 3.—	Férfi pulpin sport ing P 4.95
1 drb festett perzsa szőnyegalap P 2.80	Férfi pullover P 3.—	Férfi strapa ernyő P 4.95
1 drb 4 személyes jour garnitúra P 4.80	Műselyem hálóing P 5.80	140 széles divatesikós férfi szövet P 4.70
1 drb női divat táska P 5.85	Tiszta gyapju női blouse P 7.50	140 cm széles kabát szövet P 4.80

Méter-áru	25 filléres osztály	Férfi és gyermek konfekció
Mintás műselymek P 0.58	Női konfekció	Vihar kabát P 12.—
Kelengye siffon P 0.78	Női műselyem blouse P 3.90	Atmeneti férfi kabát P 18.90
85 cm széles kelengye mosott siffon P 0.88	Női műselyem színes ruha P 6.90	Férfi öltöny divatmintás P 19.80
Pongyolára és ruhára flanellok P 0.98	Crepe de shine marocain rubák minden színben P 9.80	Fekete tea-öltöny P 24.50
90 cm. széles sima műselyem crepe de chine P 1.35	Barna és zöld színű téli kabát szőrmével P 32.—	Színes férfi téli kabát P 29.—
90 cm. széles sima műselyem crepe saten P 1.50	S. kék téli kabát bukálé anyag szürke moskoviter szőrmével P 24.—	Férfi szőrmés bekecs P 39.—
Pongyola düftinek P 1.48	Fekete téli kabát georgette anyag perzsa gallérral P 68.—	Városi bunda opozon gallérral P 84.—
90 cm széles muszlinok P 1.60	7/8-os fekete seal elektrich (darab) bunda P 60.—	Gyermek nadrág P 1.—től
Estélyi ruhára taftok minden színben P 1.70		Színes gyermek ruha (emelkedés számonként 40 fill.) P 3.90
140 cm széles gyapju kabát szövet divat színekben P 4.80		Gyermek kabátok P 7.20
Maradékok nagy választékban		

Százhárom éves korában meghalt egy debreceni asszony

Özv. Tóth Andrásné Fáy dülő 27. sz. a. lakos tegnap délután 103 éves korában meghalt. Ezt a gyász hírt olvasták tegnap délután az emberek száza a Pusztai temetkezési intézet kirakatában.

Özv. Tóth Andrásné végelgyengülésben halt meg. Egy héttel ezelőtt még teljesen frissen magyarázta a köréje gyült unokáinak, hogy az 1848-as szabadságharc alatt miket élt át Debrecen. Érdekes egyébként, hogy a nagy kort megért asszonynak 44 gyermeke, unokája és dédunokája él még ma is, akik mind résztvesznek — az ő kívánságára — a kedden délelőtt 11 órakor a Köztemetőben tartandó temetésen.

Özv. Tóth Andrásné 2 évvel ezelőtt, 101 éves korában megszólaltattuk lapunk hasábjain. Munkatársunk kint járt nála a Fáy dülőben, ahol az elhunyt, Simon Mihály nevű unokájánál lakott. Akkor még teljesen friss erőben volt a néni. Elmondotta ekkor munkatársunknak, hogy már 6 éves korában árvaságra jutott. Mint kis libapásztorlány tengette életét. Egészen fiatalkorban ment férjhez. Férje árvagyerek volt és pástorkodás közben ismerkedett meg vele. Boldog házasságban el-

rekvirálni akartak élelmiszert. A tanya népe rájuktámadt, vasvillával, dorongokkal agyonverték. Ott a szemelattára a tanya földjén földelték el a két szerencsétlen muszkát. Személyesen ismerte Róza

*Vendégeket hogyan szeretés:
legyen otthon
Dreher bönbon, Dreher keksz*

Sándort és a többi alföldi betyárokat.

Igen érdekes, hogy özv. Tóth Andrásné, annak ellenére, hogy nem messze lakott Debrecentől, sohasem volt bent a városban. Vona-ton se ült soha életében. Egész életét három tanyán töltötte el. Megérte a rádiót és a repülőgépet. A

rádiót különösen nagyon szerette. Amikor munkatársunk kint járt nála, panaszkodott, hogy az összes csirkéi és sertései elhullottak. Emiatt nem tudott egy kis csirkebeesináltat enni, pedig ezt nagyon szerette.

Özv. Tóth Andrásné halálával talán Tiszántul legöregebb embere szállt sírba.

Görbe éjszaka

Február 19-én lesz a Farsang Görbe Éjszaka az Arany Bika disztermében. Karneváli felvonulás nyitja meg a nagyszabásu mulatságot. Eppen azért a rendezőség kéri, hogy minél számosabban jelenjenek meg. A jelmezek belépődíja olcsóbb és a kedvezményen kívül még külön jutalmakban is részesülnek. Éjféltől kabaré, majd Farsangkirálynő választás. Az általános tánchoz a zenét három zenekar szolgáltatja.

x Felfrissül, megerősödik, munkaképessége fokozódik a nagyérdéi gyógyvíz fürdőtől.

Sörözéshez sörzóna 30 fillér a

Páll sörözőben

Városházával szemben

Asztalfoglalás Telefon 26-85. Elismerten jó magyar konyha

Kihordásra: Családi kis menü 1'30 P. családi nagy menü 1'60 P.

Abonnenseknek árkedvezmény.

Használja ki az utolsó 1 napot, a hétfőt, az utolsó napot **Bariosnál** a Svetits bérházban meg- lépő áron vásárolhat fi- nem férj és gyermekruhát.

Megérkezett a pénzügy- miniszter rendelete a Debre- cenre vonatkozó rendkívüli házaadómentességről

A főbb utcákon épülő kétemeletes, illetve egyemeletes házak után, továbbá több utvonalon villaszerű új épületek után 25—20 évi rendkívüli ideiglenes házaadómentesség jár.

Megérkezett a pénzügyminiszter rendelete a Debrecenre vonatkozó rendkívüli házaadómentességről. A város polgármestere az alábbi hirdetményben ismerteti a város lakosságával a rendelet intézkedéseit:

A m. kir. Pénzügyminiszter Ur a rendkívüli ideiglenes házaadómentességről szóló 1929. XXIX. tc. 6. §-ában foglalat felhatalmazás alapján a m. kir. Belügyminiszter Urral egyetértéssel 142.420—1937. VIII. sz. rendeltéssel megengedte, hogy a Debrecen sz. kir. város területének alább felsorolt részein emelt s jelen rendeletben megállapított követelményeknek megfelelő azon új épületek, melyet az 1938. évi január hó 1. után, de legkésőbb 1940. évi december hó 31-ig teljesen lakható állapotba helyeztetnek, az alább megállapított mértékű rendkívüli ideiglenes házaadómentességben részesíthessenek.

I.

25 évi rendkívüli ideiglenes házaadómentesség illeti meg:

1. az építészeti hatóság által megállapított épületmagassággal építendő, de legalább kétemeletes új épületeket:

- Petőfi téren, beleértve a saroktelkeket, valamint az Ispótyai utca 2., 3a), 3b) és 3c számú telkeket is,
- a Hunyadi utcában,
- a Ferenc József úton,
- a Péterfia utcában, valamint ennek folytatásában a dr. Magoss György téren a Károly Ferenc József útig bezárólag,
- a Kálvin téren,
- a Dégenfeld téren,
- a Rákosi Jenő utcában,
- a Deák Ferenc utca 17., 19. és 21. számú telkein,
- az Erzsébet utca 52. és 54. számú telkein,
- a Déri téren,
- a Hatvan utca páros oldalán a Pásti utcáig a 2—16. számú, a páratlan oldalán pedig a Bethlen utcáig a 11—19. számú telkeken,
- a Széchenyi utcának a Berzsenyi utcáig terjedő szakaszán,
- a Miklós utcának a Berzsenyi utcáig terjedő szakaszán,
- a Révész téren,
- a Csapó utcának a Rákóczi és a Burgondia utcáig terjedő szakaszán.

2. Az összes új épületeket a Hungária körút és Pallagi út által határolt

12.559., 12.560. és 12.561 hrszámú telkeken.

II.

20 évi rendkívüli ideiglenes házaadómentesség illeti meg:

- a legalább egyemeletes újépületeket:
 - a Csapó utcában a 74., 76., 80., 82., 84., 86., 96. és 103. számú, a Berzsenyi utcában a 3., 5. számú és a Csillag utcában a 3. számú telken,
 - a Méliusz téren a 3., 4., 5., 6., 7., 8. számú, a Nap utcában a 2. számú a Baross utcában az 1. számú, a Bocskay téren a 7. számú, a Ceglédi utcában a 3., 5., 7. és 9. számú telken
 - a Dégenfeld tértől a Burgondia utcára nyitandó Blaháné utcához a városnak díjmentesen területet adó Csapó utcai telken.

2. A villaszerű új épületeket, amelyek legkevesebb 3 szobából, fürdőszobából és a szükséges mellékhelyiségekből állanak és alá vannak pincézve:

- a Simonyi út, Vilmos császár körút, Kardos utca, Hadházi utca és Kórház utca által határolt területen,
- az Andrásy út, Országbíró utca, Horthy, Miklós út, a Károly Ferenc József útnak a Horthy Miklós úttól a dr. Magoss György térig terjedő szakasz, a dr. Magoss György térnek a Károly Ferenc József úttól a Simonyi útig terjedő része, a Simonyi út, a Nagyerdő és a nyírbátori vasút által határolt Sesta és Sétakertek területén, ideértve az ezen területen létesítendő Horthy Miklós utat és az ebből alakított Tisza István és Lajos király tereket.

III.

(1) az I—II. pontok alatt felsorolt területeken emelt új épületek részére engedélyezett rendkívüli ideiglenes házaadómentesség kedvezménye csak akkor adható meg, ha az építendő az építési hatóság kikötéseinek felül még a következő feltételeknek megfelel:

- A telektulajdonos az utca szélesítéséhez, illetőleg az utcanyitáshoz szükséges területet a városnak díjmentesen köteles átengedni és az épületet a szabványos vonalba köteles építtetni.
- Az építendő a telket csak addig a mélységig és csak olyan módon építheti be, amiként azt az építészeti hatóság megállapította. Udvari szárny-épületet csak az építészeti hatóság engedélyével és csak az utcai homlokzati épülettel összefüggően lehet léte-

stenni. A beépített összes terület azonban zárt sorban építendő házaknál az egész telek 50 százalékánál, a szabadon álló villaépületeknél pedig az egész telek 40 százalékánál nem lehet több.

3. Az új épületet az építészeti hatóság által megállapított épületmagassággal kell építeni és az építendő az építészeti hatóság által megállapított homlokzatiépítéshez is köteles alkalmazkodni.

4. A vízvezetékkel és csatornával ellátott, illetőleg az építkezés évének folyamán ezekkel ellátni rendelt utcákban és tereken emelt új épületet vízvezetékkel és csatornával, azonfelül — ha erre a lehetőség meg van — villanyvilágítással kell ellátni.

5. Minden lakásban — kivéve a segédházfelügyelői lakást — legyen előtér, éléskamra és az építészeti szabályrendeletben meghatározott nagyságú konyha, valamint vízöblítéssel kizott. A garszonlakásokra vonatkozólag a következő 6. pont rendelkezik.

6. Garszonlakásnak a jelen rendelet szempontjából az a lakás tekintendő, amely — beleértve a hallt is — legfeljebb két lakószobából áll és amennyiben a kötelezően létesítendő előtér és vízöblítéssel kizott kivül még csak fürdőszoba és három négyzetmétert meg nem haladó terjedelmű, külön szellőztetéssel ellátott főzőfülke lehet.

7. A három szobás és ennél nagyobb lakásokban legalább négy négyzetméter alapterületű fürdőszobát, továbbá legalább 6 négyzetméter alapterületű önálló cselédszobát kell létesíteni.

8. A szobák — ide értve a hallt is — átlagos belső területe legalább 15 négyzetméter legyen.

9. A mellékhelyiségek világosak és kellően szellőztethetők legyenek.

10. A bérházakban minden 20 lakáshoz — ebből a szempontból 2 garszonlakást egy lakásnak számítva — legalább egy világos mosókonyha tartozék, ruhaszárítóra pedig megfelelő és az összes lakások igényeinek a kielégítésére elegendő helyiségek álljanak rendelkezésre.

11. Minden alapfalon, a földszinti padló alatt 15 centiméter mélységben vízszintes szigetelőréteget kell alkalmazni. Szigetelőréteggül közönséges kátránypapír nem használható.

12. Az épületet cseréppel, palával, vagy egyéb tűzbiztos anyaggal kell fedni és a felmenő falakat, valamint az ormfalakat méshabarcba rakott kőből, vagy égetett téglából kell készíteni.

IV.

(1) Ha az új épület valamely lerontott épület helyére emeltetett, a rendkívüli ideiglenes házaadómentesség kedvezménye kiterjed az új épület egész terjedelmére.

(2) Ha valamely új épület a jelen rendeletben megállapított feltételeknek nem felel meg, csak a házaadóról szóló 1927. évi 200—P. M. számú hivatalos összeállítás 5. §-a alapján járó rendes, a községi pótdadóra ki nem terjedő ideiglenes házaadómentességben részesíthető még abban az esetben is, ha az új épület az építészeti hatóság által megállapított követelményeknek egyébként mindenben megfelel.

(3) A jelen rendelet alapján engedélyezett rendkívüli ideiglenes házaadómentesség kedvezményét elveszti az épület, ha a telket utólag az engedélyezett mértéknél nagyobb mérvben építik be, továbbá, ha a lakások vagy egyéb helyiségek beosztását utólag olyképp módosítják, hogy az új beosztás a jelen rendeletben megállapított követelményeknek bármely lakásra nézve nem felel meg.

(4) A (3) bekezdésben felsorolt esetekben az épület a rendkívüli ideiglenes házaadómentesség kedvezményét annak a hónapnak első napjától kezdve veszíti el, amelyben a kedvezmény elvesztését előidéző építkezés, illetőleg átalakítás kezdetét vette. A rendkívüli ideiglenes házaadómentesség kedvezményének elvonása az új épületet különben megillető, rendes ideiglenes házaadómentesség érvényét nem érinti.

V.

Az I. alatt felsorolt területeken a föld színéig lebontott épületek helyére emelt új épületeket 10 évre terjedő rendkívüli községi pótdadómentesség illeti meg annak az emelettöbbletnek a bérjövödelmére, illetőleg hasznóértékére nézve amely emelettöbblet az új építkezés következtében állott elő. — Úres telekre emelt új épületeknél a községi pótdadómentesség önként érhetően az egész épületre kiterjed.

VI.

Ha valamely új épület olyan helyen emeltetik, amely a jelen rendeletben felvéve nincsen, de a 38.003—1936. VIII. a) számú rendelet alapján rendkívüli ideiglenes házaadómentességben részesíthető lett volna, ha az épület az 1937. évi végéig lakható állapotba helyezik, a rendkívüli ideiglenes házaadómentesség a 38.003—1936. VIII. a) számú rendelet rendelkezéseinek megfelelően engedélyezhető abban az esetben, ha az épületfalazását és az építészeti hatóság igazolása szerint az 1938. március hó 31-ig megkezdették és az épületet legkésőbb az 1938. évi június hó 31-éig lakható állapotba helyezik.

VII.

3800/938. sz. HIRDETMEYNY.

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy az 1938. évre fizendő szeszitalforgalmi illeték kivételéhez szolgáló 1937. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időben elért forgalmi kimutatás, illetve összeírási jegyzék 1938. évi január hó 26-tól február hó 2-ig bezárólag a városi adóhivatal fogvasztási adót kezelő osztályában, (földszint az udvarban 51. sz. ajtó) közszemlére tételt ki. Ezen idő alatt az összeírási jegyzéket az érdekeltek közül bárki megtekintheti és az abban foglaltak ellen, — kizárólag írásban —, a városi adóhivatalhoz benyújtható észrevétellel élhet.

Debrecen, 1938. január hó 24.

Városi adóhivatal.

3800/938. sz.

HIRDETMEYNY.

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy az 1938. évre fizendő szeszitalforgalmi illeték kivételéhez szolgáló 1937. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időben elért forgalmi kimutatás, illetve összeírási jegyzék 1938. évi január hó 26-tól február hó 2-ig bezárólag a városi adóhivatal fogvasztási adót kezelő osztályában, (földszint az udvarban 51. sz. ajtó) közszemlére tételt ki. Ezen idő alatt az összeírási jegyzéket az érdekeltek közül bárki megtekintheti és az abban foglaltak ellen, — kizárólag írásban —, a városi adóhivatalhoz benyújtható észrevétellel élhet.

Debrecen, 1938. január hó 24.

Városi adóhivatal.

x Sós, brómos, lugos, jódos a nagyerdői fürdő vize. Gyógyító erőt, frissít.

1000-rek csodálkozását
váltotta ki

Pikó József

kézimunka cég példátlan olcsó árai

Kossuth-u ca 4.

Az idény végével dúsválaszték

gyapjufonal raktárát	0.19 fillértől.
gobl., Kellim, perzsa párnák	0.98 fillértől.
Kellim terítők	3.89 fillértől.
perzsa gyapju	0.12 fillértől.
perzsa szőnyeg alapok	2.98 2.48 fillértől.
párna montírozások	0.98 fillértől.

minden árucikk nem szerepelhet a hirdetésben, de fenti árakhoz hasonlóan minden cikk olcsó.

Ádámvolgyi prima tüzelőszén
olcsó, mert saját bányáinkból származik
teljesen szagtalan, mindenteljesen kifűtően és szakszerűen.

Kapható: Gabányi Utóda
Láng Miklós szén- és tűzifa'elépő, Csapó-u. 28

Telefon 24—49

A vásár alatt is

**a legjobb árut
a legszebb anyagot
a legolcsóbban**

**Dávidnál
Piac u. 44.**

**Ma este lesz a Vasvári Pár
Kör teaestje**

Az Arany Bika Boesky- és füvegtermeiben rendezti 9 órai kezdettel a Kör szokásos teaestjét. Városszerte nagy az érdeklődés a teaest iránt, amelyet hagyományos kellemes hangulata indokolta is tesz. A rendezőség az idén is mindent elkövet, hogy kedves vendégeinek egy kellemes estét szerezzen. A jövedelmet a Kör szegénysorsú tagjainak felségélyezésére fordítja, ezért a felülfizetéseket köszönettel fogadja és hirtelül nyugtázza.

A színházi iroda jelenti:

Ma, vasárnap d. u. 3 1/2-kor és este 8-kor

**Marica
grófnőben
Szilassy !!!**

Vasárnap 6-kor a Déri Muzetumban a Színházi Szabadegyetemen: Horváth Árpád tart előadást: Egy színigazgató Capilláriában. Hétfőn, 31-én

**Ketten
egy jeggyel:
Leányvásár**

Kedden, február 1-én, mérsékelt helyárral

**Delila
Szerdán, 2-án:
Vihar
az Egyenlítőn**

**MINDKETTŐBEN:
Perényi László,**

**A VIGSZINHAZ
HOSSZSERELMESE !!!**

Utolsó nap!

Hétfőn reggel nyolc órától este hatig

Már csak egy napig tart

szezonvégi kiárusításunk

Összes téli cikkeink olcsó szabott áraiból még egyetlen napig

30, 40, 50 százalékos engedményt adunk

Használja ki ezt az utolsó alkalmat!

MAGYAR RUHAIPAR

DEBRECEN, Bika szálló épületében

Téglagyári munkások bérmozgalma

A téglagyári munkások bérmozgalmat kezdeményeznek a Magyar Jövő Szövetség kebelében. Beadványt intéznek a hatósághoz és békéltető tárgyalást kérnek. Azt állítják, hogy a téglagyárak ár-egyezményrel megállították az árzuhanást, sőt 80 százalékos ár-emelkedést értek el, ezzel szemben

a munkabérek a régi alacsony, lezárt szinten maradtak.

A több pontból álló kérelmet a hatóság tárgyalás alá veszi és igyekeznek a tavaszi munkák megindulása idejére a gyárak és munkások között a békés megegyezést létrehozni.

— Az arcbőrt elcsúfító számos tisztátalanság, mint gyulladós pirosságok, pörsenések és pattanások, amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes Ferenc József keserűvíz használata által — reggelenként egy pohárral, — rendszerint rövidesen eltűnnek. Kérdezze meg orvosát.

x Rheumás betegnek biztos gyógyulás a nagyterdei fürdő gyógyvizében.

Nagyságos Asszonyom!

A felsorolt 10 jelzés a **rivoire lack** ajakruzsok színeit jelenti. Az A, B, C, tökéletes erejű és mélységű **átváltozó** színek **korall, narancs** és ugynevezett **természetes** árnyalatokban * Az 1-estől a 7-esig pedig a **lack** ruzsok u. n. normál színskálája szőkétől kreolig

Szinében
fényhatásában
tartósságában
utánozhatatlanok a

rivoire lack ajakruzsok

Kérje szaküzletekben, vagy **dr. Holczer** illatszertárában, Teréz-körút 8

Boldog lesz, ha jegyet vált . . . a Magyar Kultúr-Estre

Nagy Izabella

Maróth Annie

Dajbukát Ilona

**fogják szórakoztatni a Magyar Kultúr-Est ragyogó műsorán.
Február 2-án, este 8 óraker Arany Bika díszterme.**

Jegyek kaphatók a Méliusz könyvkereskedésben és Schwarc pipásnál az Arany Bika halljában.

Érdekes változások várhatók a debreceni külsőségi közigazgatási szolgálat terén

Közelebb hozzák a közigazgatást a tanyai néphez — Dömsödy Imre tanácsnok panasznapot vezet be a távolabbi külsőségek lakosai részére

A szegény betegek gyógyszerellátásának tanulmányozására a polgármester bizottságot küldött Szegedre, amely néhány napig tartó megfigyelés után hazaérkezett. A bizottság tagja volt Dömsödy Imre tanácsnok is, aki a gyógyszerellátás és ingyenes orvosi kezeléshez szükséges hatósági bizonyítványokat kiadja. Eppen ezért hozzá fordultunk nyilatkozatért, hogy milyen eredményeket hozott haza a bizottság és milyen változtatásokat lehet itt eszközölni.

Dömsödy Imre tanácsnok a gyógyszerellátás ügyéről csak ennyit válaszolt:

— Mivel a gyógyszerellátás kérdése nem az én ügyosztályom hatáskörébe tartozik, nyilatkozni nem kívánok.

Dömsödy Imre tanácsnok kétségtelenül azok közé a városi vezető férfiak közé tartozik, akik ha már valahova — tanulmányútra — elmennek, valami hasznot feltétlenül hoznak a köz javára. Eppen ezért megkérdeztük, hogy szegedi tartózkodása alatt csak a gyógyszerellátás ügyét tanulmányozta-e, mire Dömsödy Imre tanácsnok nem adhatott elutasító választ.

— Nemesak a gyógyszerellátás ügyének tanulmányozásában vettem részt. Különösen érdekelt Szeged város közigazgatásának berendezése és vitele, ezért felhasználva ott tartózkodásomat, ezt a kérdést különösképpen tanulmány tárgyává tettem.

— Van-e és ha igen, milyen különbség Szeged és Debrecen város közigazgatási ügyvitele között? — kérdeztük.

— Szeged városa külterületét — választott Dömsödy Imre tanácsnok — közigazgatási szempontból kerületekre osztja. A külterület két kerületet képez egy-egy közigazgatási központtal: alsó és felső központot. Mindegyik központ élén egy-egy községi bíró működik, aki a közigazgatási ügyosztály vezetője által hozzáutalt ügyekben intézkedik, de önállóan hatósági jogokat

nem gyakorol. Helyette egy kezelési tisztviselő, aki mellett nyomozó-kézhítő altisztek működnek. Az Alsóközponthoz 1893. évben avatták fel ünnepélyesen. Területe 77.000 kat. hold, 28.000 lakossal. A tanyák száma körülbelül 5000. A központban 400 lakóház van faluszerű telepítéssel. Templom, plébánia, iskolák, kultúrház, postaügynökségek (ilyen három is van), nyilvános gyógyszerár, városi orvos, magánorvos, szülésznő, államrendőrségi kirendeltség stb. található. Az Alsóközpont 8 kapitányságra oszlik és 60 esküdtiségre. Egy-egy kapitányság területe 6000—12.000 kat. holdig terjed, egy-egy esküdti terület mintegy 1000 hold, 100—200 tanyával. Az esküdték évi 120—180 P tiszteletdíjat kapnak. Közreműködnek az adó és állatösszeírásnál, a tengerimély irtásánál, a hatósági bírdetéseket házról-házra járva közlik, stb.

A központban három hivatalos helyiség van, egy a vezető tisztviselő részére, egy a marhalevel kezelő és egy a nyomozó-kézhítő részére, amely szoba egyben váró helyiség is. A vezető községi bíró a X. fizetési osztály javadalmazását, uti átalányt és négy-szobás természetbeni lakást élvez.

— Az Alsóközponthoz Szegeddel telefon, valamint helyivasút köti össze, ezenkívül két autóbusszjárat is van. Az Alsóközponthoz Szeged városától 22 kilométerre fekszik. (A Felsőközponthoz keresztül megy a MÁV és a transzkontinentális út.)

— Miután a szegedi területi beosztás nem jelenti a városnak joghatósággal felosztását, hanem csak kezelési és ügyrendi tekintetben jön figyelembe, a tanyai lakosságunk esetkélyebb jelentőségű kihágási, községi bírósági, eselőd, stb. ügyekben a belterületen működő hatóságot kell felkeresnie. A vagyoni, szegénységi és egyéb hatósági bizonyítványok kiadására is ezidőszereint egyedül a belterületen működő

elsőfokú közigazgatási hatóságként eljáró tisztviselő jogosult és így a nagy távolság miatt (20—30 kilométer) az alsó és felső tanyai lakosság sürgős esetekben sokszor nem részesülhet idejében hatósági intézkedésekben. Emiatt merült fel az a kívánság a tanyai lakosság részéről, hogy a közigazgatási központokban a mostani két kiegészítő hatáskörű hivatal szervezések át önálló hatáskörű elsőfokú közigazgatási hatósági jogkörrel felruházott hivatallá. Ezenkívül foglalkozik Szeged város a tanyakérdés végleges rendezésével és újabb tanyaközpontok megszervezésével.

— Mi a véleménye tanácsnok úrnak arról, — vetettünk közbe egy kérdést, — hogy a szegedi példára nem lehetne a távolabbi fekvő debreceni külterületeket is a hatósági szolgálat szempontjából megszervezni? Nem kellene nálunk is rendezni a külsőségi közigazgatást?

Dömsödy Imre tanácsnok erre a kérdésre igenlő választ adott:

— A külterületi igazgatás rendezését a magam részéről szükségesnek és a lehetőség szerint mielőbb megoldandó kérdésnek tartom. Ezen a téren nálunk még sok a kívánni való. A tanyavilág közigazgatásának megjavítása érdekében Debrecenben is célul kell kitűznünk azt, hogy a hatóságokat és a hatósági intézkedéseket közelebb hozzuk a tanyai lakossághoz. Ennek keresztülvitele érdekében a gyakorlati helyi viszonyoknak és lehetőségeknek megfelelő eszközöket, módokat meg kell keresnünk, mert nekünk kell megítélnünk, milyen intézkedések vezetnek leghelyesebben a kívánt célhoz. Természetesen a tanyai közigazgatás kiépítése anyagi áldozatokkal jár. És még ezenkívül a kirendeltségek helyes megszervezése, feladatkörük megjelölése alapos áttekintést és megtartást igényel és így ez a kérdés véglegesen, máról-holnapra meg nem oldható. Azonban addig is, amíg az egész kül-

sőséget felülről rendezés megtörténhetnék, kísérletképpen legalább két tanyai központ (egy feketeföldi és egy erdőszéli) megszervezését látnám feltétlenül szükségesnek, amire nézve a polgármester úr öméltségéhez a közel jövőben előterjesztést is szándékozom tenni. Miután azonban az utóbbi részletmegoldás is olyan anyagi fedezetet igényel, amelynek biztosítása a folyó évi költségvetés keretében már nem lehetséges, az említett célok gyors megvalósítása érdekében olyan intézkedésekre nézve is van tervem, amelyeknek kivitele ezidőszereint sem ütközik akadályba. Nevezetesen szándékomban van a tanyai lakosság panaszaírói, kívánságairól a helyszínen meggyőződni és e célból a lehető leg-rövidebb időn belül, előre meghatározott és a tanyai lakosságnak tudomására hozott helyen és időben egy-két hetenként a szükséghez képest panasznapot tartani, ami véleményem szerint a közigazgatást a külsőségi lakosokhoz közelebb hozná és az ügynevezett tanyai központokat egyelőre némileg pótolná.

— Ettől eltekintve másirányban van még valami fontosabb eredménye a szegedi útnak?

— Az elmondottakon felül — fejezte be a beszélgetést Dömsödy Imre tanácsnok — a vezetésem alatt levő ügyágakra vonatkozólag sok más hasznos tapasztalatot szereztem, amelyeket előnyösen vélek értékesíteni a debreceni közönség javára is.

Igy tehát remény van rá, hogy a debreceni közigazgatás belátható időn belül értékes átalakuláson megy keresztül.

x Ne vegyen eserepkályhát addig, míg meg nem tekintette Krisch kályhamester eserepkályha raktárát, ahol kitűnő tűzálló, szép és olcsó, eserepkályhák kandallók vannak nagy választékban. Válassza minden-e szakmába vágó munkát. Ispoly tér 1. sz. (Nagy állomásnál, telefon: 12—18. sz.)

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3, 5, 7, 9 óraker! Magyar film! NASZUT FÉLARON. Ezenkívül Farkasölő. Izzalmas kutyafilm.

HIREK

Mindenben elő
a „Debeczen”

Utról-utra

Csókrol-csókra,
Utról-utra...
Álomtalan
Éjszakákba.
Itt is Nincsen,
Ott is Semmi,
Sírni csöndben
És feledni...
Várni mindig
Hogy majd jöhet
Szebb idő is.
Múlak évek,
Boldogságba
Még sem hinni,
Kínzott szívvel
Csókrol-csókrol,
Utról-utra
Bizva menni.

Valakit én
Ugy szeretnék
Utóljára
Megölelni,
Megáldani
Tiszta szívvel.
Csókrol-csókra,
Feledjél el,
Utról-utra
Menj! Légy boldog...
Ha majd jönnek
Szörnyű gondok.
Zivatar ha
Fákat tép ki
És az égen
Villámlás lesz
Akkor hívjál,
Akkor térd meg.
Csókrol-csókra,
Utról-utra
Várlak vissza.

ZS. MOLNÁR IBOLYA.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Csutoros Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Ferenczi Károly, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Uray Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Tamás Ferenc. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Kiss Antal Jenő, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispóty templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor gyermekistentisztelet: Kovács József, 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Telkes György. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor dr. Rácz J., délután 4 órakor Becsi Sándor. — Wolafkatelepen délután 3 órakor Telkes György. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Mezey Béla. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Farkas Dezső. — Nyulason délelőtt 9 órakor gyermekistentisztelet Kósa Ferenc, 10 órakor Kósa Ferenc. Fglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. — Horthy közpórházban délelőtt 9 órakor Siposs Imre — Pallagon délelőtt 9 órakor Kulcsár Ferenc. — Elepen délelőtt 11 órakor v. Szabó E. Szata délután 2 órakor Bíró Béla. — Kishegyesen délelőtt 11 órakor Rápoly Árpád. — Szikgáton délután 2 órakor Kulcsár Ferenc. — Tégláskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Ne járjon többé fényes ruhába, mert olcsón tökéletesen fényteleníti Boros ruhafestő, Piac ucca 12. szám.

— Vasárnapi misered a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnában. Rendes csendes szentmisék kezdete reggel 6 7 8 9 órakor. Fél 10 órakor plébániai nagymise melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond Mellau Márton pápai prelátus. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — A kertsekben és kápolnában a múlt vasárnapi misered az irányadó. Válozás: Szegényházban Lengyel L.

— Istentisztelet a görög katolikus templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor dikmise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos segédlelkész mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság. — Délután 4 órakor vecsernye, utána szentélmítás. — Február hó másodikán, szerdán Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén vasárnapi rend, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja.

— Az evangélikus templomban egyházi énekóra, utána exhortációt tart Labossa Lajos. — Délelőtt 9 órakor ifjúsági, 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Pass László. Este: 5 órakor istentisztelet, prédikál: Bőjtös Sándor. Délután 4 órakor a tanács-teremben középiskolai fiúk biblia-órja.

SCALA Budapest, VII. Erzsébet körút 15. hangszerekkereskedelmi kft.

Zongoravásárlás előtt saját érdekben keresse fel szolidaritásról közismert cégünket. Zongorák, pianinók, östázstól. Részletfizetés ház pengőtől. Világmarkák logo'csóbban!

— Dr. Nagy Sándor és Aberle Hedvig esküvője. Dr. Nagy Sándor kir. törvényszéki joggyakorló, Nagy József ny. m. kir. államrendőrfőtanácsos és neje Rónay Mária fia és Aberle Hedvig, Aberle Raimund, Debrecen város világitási vállalatának igazgatója és neje Faul Paula leánya február hó 5-én délután 6 órakor tartják esküvőjüket a debreceni Szent Anna uccai róm. kat. templomban.

— A Népszerű Főiskola új modern lengyel, német, orosz, román) február elsején kezdődnek. Jelentkezések a központi egyetemen. telefon: 25-00. (1)

— A róm. kat. Árpád-házi B. Margit Missziós Leányklub tagjainak figyelme a febr. 1-i fél 8 órakor kezdődő táncestély legteljesebb sikerrel biztosítja. A rövid nyívos műsor mindenki részére meglepetés lesz. A táncolni vágyó fiatalok is bizonyára jól fog szórakozni. Asztalfoglalások bejelenthetők az Angol Királynő irodájában. Belépőjegy zónával 1.50 P, táncosjegy 80 f. (2)

— Vágó József tűzifa- és szénkereskedése a „Margitfürdőnél”. Katonatisztek, altisztek, „Unió” tagok legelőszöbbsz beszerző helye. Telefon: 10-24. sz.

— Az Olasz Kulturintézetben mindennap lehet beiratkozni a február elején kezdődő félévre, amikor új tanfolyam is lesz a teljeseen kezdők számára. A beiratási díj kettő pengő, egyéb költség nincs. Felvilágosítással a titkárság szolgál. A tagoknak joguk van az Intézet mindennemű megnyilvánulásában, különösen a februártól tartandó hangversenyeken is ingyenesen résztvenni. Hétfőn este 7 órakor olasznyelvű előadás lesz a modern olasz írókról. Hatvan u. 2. sz. I. e. Telefon: 12-54. (1)

— Tükrök, előszoba, fürdőszoba, s varrószaalonokba. üvegciszolás, üvegzés, Sipkoviánál Nagyvárad ucca 15. telefon: 22-98 szám.

Hajfestést — Gépondulálást

Modern nappali és estélyi frizuráit készíttesse

Ramminger mesternél

szent Anna-U. 10-12.

TELEFON: 15-37.

— Csaba-Bál 1938 február hó 1. Rohamosan közeledik Debrecen legnagyobb báljának a debreceni orvos bálnak a dátuma. Február 1-én este fél 10 órai kezdettel rendezik meg a debreceni medikusok hagyományos, a vidéki bálók között méltán mondhatjuk, hogy első, Csaba-Báljukat. Mint a rendezőség től hallottuk, a bált olyan nagy érdeklődés előzi meg, hogy az öreg orvosok, akik már jó egynehány Csaba-Bált végigtáncoltak, nem emlékeznek ilyen nagy érdeklődésre. Kedves és maradó meglepetésekről gondoskodik úgy a hölgyeknek, mint az uraknak. Az Arany Bika összes termelt gyönyörűen felöltöztetik erre az alkalomra s a fogadó bizottság mindent elkövet, hogy az elhelyezkedésnél zavarok ne történjenek. Tisztelettel kérjük elsőbálozó leányokat, hogy a fényképezésre való tekintettel lehetőleg fél 10 órára pontosan jelenjenek meg. Azonkívül tisztelettel kérjük még a zavarok elkerülése végett, hogy az urak, akik asztalt foglaltak, még a szupé előtt tekintsek meg asztalukat vagy az üveg, vagy a Boockai teremben, hogy a szupénál a torlódásokat elkerüljük. (1)

Minden szelképába
ZELL
elemet!

— Naményi Gyorsíró-gépiróiskolában elsejétől új kezdőtanfolyamok, haladótanfolyamok. Allamvizsga. Állásbáhelyezés. Bathányi II.

— Erdős Károly dr. egyetemi professzor második előadása. „Jézus a szépirodalomban” címmel az elmúlt héten tartotta meg a Népszerű Főiskolán. Ebben az előadásban azokkal a szépirodalmi termékekkel foglalkozott, amelyek Jézus alakját szabadjára, a költői fantázia világánál alkották meg. Szólt Timmermann bájos regényéről, amelyet debreceni szerző Haranghy Jenő illusztrált. Majd ismertette Barbusé Jézusát, Mereskovszkij mélyesen járó művét, Lázár Istvának, a Petőfi társaság tagjának alkotását, Hajdu boriska Debreceni szerző Judás c. regényét. A legendák közül részletesebben szólt Lagerlöf Zelma alkotásairól, amelyet a nemrégiben elhunyt Lefler Béla fordított le magyar nyelvre igen szépen. Ide tartozik Mak-kai Sándor az Élet fejedelme c. kitűnően színezett alkotás, Karinty Frigyesnek Krisztus vagy Barabás c. műve, amelyben a nép inkább Barabásnak kegyelmez meg, mint Jézusnak. Elismerőleg szólt Gárdonyi Géza: Arany, tömjén és mirha c. elbeszéléséről, amelyet fel is olvasott. A bájos, kedves, költői hang mély hatást tett a hallgatóságára. Nagy érdeklődést keltett az előadásnak az a része, amely azokkal a művekkel foglalkozik, amelyek Krisztust a mai világba hozzák. Itt Jézus, mint a viszonyok ideális, magas szempontú megítélője jelenik meg. Rendkívüli szuggesztív hatással van az emberekre, de a valóságban a gyarló ember elvonul a grandiózus jelenség elől. Igy viszi Jartin József (Nyitrai) az Üdvözítő alakját Münchenben, majd Rómába. Upton Sinclair Amerikába, ahol egy amerikai ifjú álmában filmszínésznek akarja szerződnetni, majd Barton Bruce munkájában a modern üzleti élet központja. A mind végig érdekes és magas színvonalú előadást a közönség nagy figyelemmel hallgatta végi.

— Csökken az önálló iparosok száma. Bornemisza Géza iparügyi miniszter egy év előtt kiadott rendelete a képzéshez kötött iparokban az önállósuláshoz a mestervizsgát és a mesteri oklevél megszerzését kívánta meg. Azelőtt a segédi vizsga és a gyakorlati idő igazolása elegendő volt. E rendelet következtében az elmúlt év alatt az önállósult iparosok száma mintegy 22-30 százalékkal csökkent. Az egyes kereskedelmi és iparkamarák területén a mestervizsgák bukási százaléka a következő: Budapest 12.8, Győr 23.4, Debrecen 15.2, Miskolc 41.1, Pécs 14.4, Sopron 22.7, Szeged 22.2.

— Hajfestés? Dauer? Kosmetika? Bizalommal keresse fel Komáromi, Bika-bérlház, — telefon: 19-56.

— Ma van a KIE családi este 8 órakor. Carl von Prosch KIE világszövetségnek főtitkára január 30-án este 8 órakor a KIE-ben tartandó műsoros családi estén előadást tart. Belépő díj nincs. Teajegy ára 40 fillér, mely a helyszínen kapható. A KIE tagjait családjaikkal együtt ezúton is meghívja az elnökség. (1)

— Bélyeggyűjtők vasárnap délelőtt 11 órakor a régi főposta telefon központi hivatalos helyiségében bélyegsorsolást rendeznek. Látogatókat szívesen lát az elnökség. (2)

— Vattay Margit tánciskolájában február 4-én egyetemi hallgatók részére kolon kezdődik. Kossuth 11.

— A Volt Iskolatársak Szövetsége február 12-i Lilla teaestje. A Dóczy intézeti Volt Iskolatársak Szövetsége február 12-én tartja hagyományos Lilla-teaestjét, mely ezidén rendkívül fényesnek és szórakoztatónak ígérkezik. Ugyanis a féradhatatlan vígalmi bizottság — élén dr. Papp Ferencnével — olyan nagystílusú táncprodukciót készített elő az estély bevezetőjeként, amely gyönyörű látványosság lesz. — A »Csillagos ég» címe annak a tánc-költőműnyeknek, melyet a kftűnő Ch. Perzel Carola komponál és tanít be az előadásra a Dóczy intézet növendékeinek, akik annyi kedvességgel és tehetséggel táncolnak, hogy bájos mozgásunk tiszta szépséggel fogja betölteni az Arany Bika nagytermét. A táncokból csupa szellem árad, kisleányok, nagyleányok fogják megjeleníteni a Napról, Holdról, Vénuszról, Marsról való elképzeléseinket, sőt megjelenik majd az északi fény is. Kicsi leánygyermek, mint apró csillagok fognak szívderítő, lelket üdítő képet nyújtani. Előadás után büffé áll a közönség rendelkezésére, melyre szíves megajánlásokat a rendezőség ezúton is kér. Tea-zás után kezdődik majd Magyar muzsikájára a tánc, amit a fiatalok szívesen fogadva várnak. Az estély jövedelmét a szövetség a szegényorsók tanulók segélyezésére fordítja. A rendezőség reméli, hogy ez a nemes cél is hozzájárul ahhoz, hogy városunk társadalmában az estélyen való megjelenésével fejjeze ki majd méltánylását, munkája iránt, hiszen még a csillagokat is lehozza az égről, hogy minél jobban szórakoztassa kedves közönségét. — Jegyek a Harmathy papírüzletben válthatók. (3)

— Debreceni gör. kat. legényegylet ma este 7 órai kezdettel Vigkedvű M. u. 4. szám alatti helyiségében táncos estét tart, melyre a legényegylet barátait szeretettel meghívja a vezetőség. (4)

FEBRUÁR 10-ÉN LESZ A JUBILEUMI „ÁRPÁD” DISZTÁBOROZÁS.

Megemlékeztünk már arról a nagyszabású jubileumi estélyről, melyet a bölcsészettan-hallgatók „Árpád” Bajtársi Egyesülete 1938 február hó 10-én az Arany Bika összes termeiben rendez. E disztáborozás találkozója lesz Debrecen és Tiszántúl előkelőségeinek és tanári társadalmának, melynek a megrendezésében az egyesület vezérsege már hetek óta szüntelenül dolgozik. A táborozáson megjelenik dr. Végváry József fővezérrel együtt a Turul Szövetség egész vezérsege és számos az ifjúsági mozgalommal rokonszenvező országgyűlési képviselő. A rendezőség a tegnapi nap folyamán szétküldte az ünnepélyre szóló meghívókat. A mulatni vágyó közönségnek kedves meglepetéseket tartogat az egyesület s ezek közül kettőre kívánja felhívni a figyelmet, a disztáborozás sikere céljából. Minden első bálzó lányvendégünk a szokásos meglepetésen kívül emlékül kap egy 13x18 cm-es nagyságú művészi fényképet, melyet akár a disztáborozás estéjén a színpad mellett berendezett műteremben, akár pedig Hapák Papp József (Kossuth uca 11.) fényképészeti szalonjában a rendezőség irodájában kapható szelvény ellenében elkészíttethet. Más kedves farsangi újdonság lesz a közönség számára, hogy reggel 4—6 óra között több kényelmes négy—hat személyes gépocsit bocsátunk díjmentesen rendelkezésükre hazamenetel céljából. Ezeket kívül számos új és meglepő szórakozásban lesz része a résztvevő közönségnek. Az esti ünnepély hangulatát emelni fogja a fényesen díszített terem, az ifjúság szórakoztatását pedig két zenekar, az egyetemi ifjúsági szalon és jazz-zenekar és a tizenhat tagú rajközzenekar fogja biztosítani. Kérjük az első bálzó leányokat, hogy részvételüket Gyday Endre vezérbajtársnál (telefon: 25-00), február hó 5-ig napoként délelőtt 11—1 óra között, vagy pedig postán (központi egyetem) bejelenteni sziveskedjenek. Meghívó és pályázat asztalfoglalások február hó 2-től az Arany Bika halljában délelőtt 11—1 és délután 5—7 óra között igényelhetők.

.....

— **Sajtóhiba.** Tegnapi számunk 5-ik oldalán, Pass László cikkében több nyomdahiba van. A 8-ik sorban „befrattási díjat” után kimaradt „s tandíjat”. A 21-ik sorban „más vallású gyermekek” helyesen: „másvallású szegény gyermekek”. A II. bekezdés utolsó mondatában: „adóalannyal” helyett „adománnyal” kell.

— **A Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt.** nagy érdeklődés mellett mutatta be a General Motors új OPEL típusait, az 1500 köbcentis OLYMPIA-t s a két és négy ajtós 1100 köbcentis KADETT kocsikat. Az 1938. évi típusu OLYMPIA méretei általában nagyobbak. — A felültelepelt 4 henger ürtartalma 1500 köbcenti, a motor fordulatszáma 3400, a teljesítménye 43 tényleges lóerő. A már bevált synchronrugózás, a hidraulikus fékek, a két és négy ajtós acéllemez karasszéria az OPEL kocsik legsikeresebb jellegzetességei. Az ország különböző részeiben húsznál több Opel-service szolgát.

A Szentanna utca 9. számú ház örökösök határozata alapján sürgősen eladó

Feltételek megtudhatók és frásztól kötelező ajánlatok február 5-ig beadhatók a Széchenyi u. 14. sz. alatti ügyvédi irodában.

AZ ÚJ DOKTOROK.

— **Január hó 31-én hétfőn este 6—7 óráig** Ecce homo-nyitás a Déri-múzeumban. A Déri-múzeum igazgató-sága a nagy látogatottságnak örvendő és közkedvelt esteli Ecce homo-nyitást hétfőn, azaz január hó 31-én, este 6—7 óráig tartja meg. A városi zenekola igazgatója Baranyi János dr. ezúttal is rendelkezésre bocsátja a zenekola kiváló vonós trióját. Szatmári Endre, Berkovics Tibor és Agárdy Lajos ezúttal is Beethoven 8. opusából az Adagiót fogja játszani, Erdész Mihály zenekolai tanár betanításában. Az esteli nyitásra a belépőjegy mindenkör 10 fillér.

— **Eldő hat darab zsirsértés, különböző súlyúak.** Jókai uca 40. sz.
— **Vasárnap délután Kertész Miklós országgyűlési képviselő tart előadást a Munkásotthonban.** A szociáldemokraták párt rendezésében Kertész Miklós országgyűlési képviselő a margitfürdői munkásotthonban, délután fél 4 órai kezdettel „Világpolitikai tájékoztató” címmel előadást tart.

Amig 'On alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvást nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhét és fájdalommentes kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOL**

— **Az ipartestület** vegyes szakosztálya, kékés, esztétikus, keses s gumis stb. folyó hó 31-én este 7 órakor fontos ügyben szakosztályi ülést tart az ipartestület helyiségében kéri, hogy a tagok pontos megjelenése. Tisztelettel: Elnökség.

— **Aranylakodalom.** Kovács István és neje szül. Kiss Erzsébet e hó 25-én ülték meg az aranylakodalom ritka szép ünnepét, Könyök uca 5. sz. u házuknál, gyermekeik és unokáik körében. Az ünnepelő házaspárban Kovács Ferenc, Kovács István, Kovács László, Kovács Lajos timármesterek szüleit, Vincze József timármester pedig apósát és anyósát tisztelik. E szép ünnepség alkalmát nyújtott arra, hogy rokonai és tisztelői az ünnepeltet jókívánásaikkal elhalmozzák.

— **Hitmélyítő előadások a baptista imaházban.** A szappanosuccai imaházban vasárnap egész nap hitmélyítő előadások, ifjak és leányok részére és este 6—9 óráig vallásos estély, jótékonycélú teával. A konferencia előadó Molnár Ruth misszionáriusnő, — Udvardi Erzsébet tolmácsolásában és Nagy József (Budapest), továbbá előadást tartanak a tiszavidéki vendégprédikátorok. Szerdán este 7—8-ig biblióra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— **Fej- és deréktájiás kimondott székrekedés nélkül is gyakran csak a székletétel rendtelenségének következménye.** Kísérlelje meg a bajt a Darmol használatával megszüntetni. A Darmol hatása huzamos használat mellett sem csökken, tetszés szerint adagolható, enyhén hat és sohasem drasztikusan.

A VÁROS LEGMODERNEBB NAPKÖZI OTTHONÁT ÉPITIK FEL A MIKEPÉRCSI UTON

Dr. Balogh Sándor és dr. Kupinszky Sándor tanácsnokok, dr. Gärtner István tisztifőorvos, dr. Félégyházy Sándor tisztiorvos, dr. Erőss Sándor igazgató és Bojtor Ernő műszaki hivatali tiszt heizszini szemlélet tartottak a Mikepércsi uti napközi otthonban, ahol most folynak az átalakítási munkák. Ez az otthon lesz a város legmodernebb és leghigiénikusabb napközi gyermekotthona, amely mellett mosdóhelyiséget is szerelnek fel. Remélhetőleg már február 10-ike körül megnyithatják itt nemcsak a napközi otthont, hanem az épülettől független másik szociális intézményt, a népnyuha ebédkiosztóját is. Nemesak a betegek vitethetik el innen az ebédjüket, hanem ebédőt is építettek. Ez a helyiség 8x9 méteres terem lesz.

A bizottság inueu a Nyulási napközi otthon látogatására ment, amelyet szintén szeretnének teljesen újjáépíteni. Ez az otthon barakkban van elhelyezve, éppen ezért a műszaki ügyosztálynak az a véleménye, hogy erre a barakkra nem érdemes pénzt áldozni. Lehetőség, hogy helyette a nyulási óvodát bővítsék ki és ott létesítsenek napközi otthont.

Hibás varrógépét teljesen rendbehozza KESZLER Széchenyi u. 1.

— **A Kossuth uccai egyházzés Női Bizottsága** most tartotta meg az újévben esedékes alakuló gyűlést, melyen Baja Mihály egyházzési lelkipásztor elnökölts a gyűlést megelőzőleg bibliamagyarazatot tartott a szép számmal egybegyűlteknek. Majd a tisztújítást ejtették meg s nagy elismeréssel adóztak özv. Konez Aurélné érdemeinek, kinek tízévi vezetése alatt az egyházzrésnek sok szép vágya megvalósult. Érdemeit jegyzőkönyvileg örökítik meg. A lelépő Konez Aurélné helyébe tiszteletbeli elnöknek egyhangulag megválasztották dr. Juhász Nagy Sándornét, társelnököknek: dr. Vásáry Istvánnét és Kontsek Kornélnét, ügyvezetőnek dr. Péterffy László-nét, pénztárosnak és ellenőrnek: Nemess Sándornét és br. Gyórfly Miklósnét, jegyző és titkárnak Biky Gábor vállastanárt. A Női Bizottság tagjait felkérés folytán buzgó tagokkal kiegészítik az egyházzrés asszonyai közül. Elhatározta a Női Bizottság, hogy február hó 27-én egyházzrészi vacsorát rendez a Kollégium dísztermében, ezt megelőzőleg nagyszabású vallásos estélyt tart a Kossuth uccai templomban, melynek szereplőit

egyházi életünk kiválóságai közül kéri fel. A Kossuth uccai Női Bizottság további működése elé nagy várakozással tekint az egyházzrés közönsége.

— **A Debreceni Háztulajdonosok Lapja** legújabb száma gazdag tartalommal megjelent. Főbb cikkei közül kiemeljük „A házbirtokosság és a választójog” című és „Adókedvezményekkel járó átalakítási és tatarozási munkálatok” című közleményeket. Az adóügy rovat részletesen ismerteti a január és február hónapban beadandó vallomások kiállítására vonatkozó pénzügyi rendelkezéseket. Továbbá ismerteti a lap az Egyesület felhívását a burkolt uccai háztulajdonosaihoz. A lap példányonként trafikokban is kapható. **Bartalis tánciskolájában** a táncanfolyam február negyedikén kezdődik. Ma este táncvizsga Swing Jazz.

— **A Déri-múzeum** ma vasárnap délelőtt 10—1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Fűvészkert uca 2. számú iskolaépületben elhelyezett Thaly szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár 10—12 óráig nyitva.

— **DEE délután** a Magoss György tér 9. szám alatti tornacsarnokban február hó 2-án, szerdán 5 órakor táncal. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

GYÓGYSZERTÁRAK EJELEI SZOLGÁLATA:

1938. január 30-tól február 6-ig reggel 8 órától reggel 8 óráig

»Mégváltó» Piac u. 18. (a Bikával szemben). Telefon 14-69. — »Tisza» Jónap Aladár, Magoss György-tér 9. (a Kórházzal szemben). Telefon 24-52. — »II. Rákóczi» Arany S. A. örökösök, (Külsővásártér és Miklós u. sarok). Telefon 23-43. — »Nádor» Németh László, Szt. Anna u. 64. (Vigkedvő M. uca 64. (Vigkedvő M. u. szemben). Telefon 25-58.

AMI A FÖBOLOG

Möricka azzal menti el hazulról, hogy az intőkonferencia eredményét délelben tizenkét órakor főjják az iskolában kihirdetni. A család érthető izgalommal, sőt bajszjelmektől gyötörtlen várta a delet, hogy megtudja az eredményt, de elmúlt a dél, egy óra, két óra és még mindig semmi hír. — Végre félnégykor hazajön Möricka, a sarokba vágja a könyveit és ragyogó ábrázattal mondja:

— A tudolog, hogy az ember egészséges...

FILMPARADICSOMBAN

A híres filmcsillag megkérdi a vőlegényét:
— Es mondd, szívem, nem vagy te babonás?
— En? Miért lennék?
— Mert te vagy a tizenharmadik vőlegényem.

Családi értesítések:

Kovács Ágnes

és

Dr. Rudas Imre

orvos

a mai napon kötnek házasságot.

(Minden külön értesítés helyett.)

Máthé Ilona

és

Vértessy Ferenc

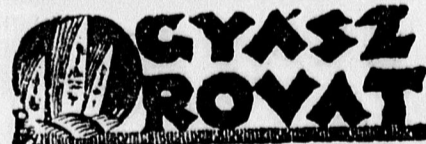
jegyesek.

Születések: Román János kocsis, fia János. Borbás Mihály üzemi altiszt, fia Barna. Nagy János, leánya Mária. Sánka József kovács, leánya Jullánna. Barna János cipész, fia János. Szegedi Gyula földműves, fia Gyula. Timár László gazdasági cseléd, leánya Magdolna. Leiter Fülöp földműves, fia József. Páll János földműves, fia János. Czeglédi János ny. városi hiv. szolga, leánya Irén. Weisz Edé malomtulajdonos, fia György. Farkas Lajos napszámos, leánya Irén. Trincsi Lajos gazdasági cseléd, fia Lajos. — Borbás János földműves, leánya Erzsébet.

Házasságkötések: Dr. Rudas Imre orvos—Kovács Ágnes. B. Nagy Sándor földműves—Bócsi Ilona. Papp László kelmefestő—Luczy Irén. Kovács Antal gazdasági cseléd—Fehér Lidi. Sobajda Sándor asztalossegéd—Szilágyi Zsuzsanna. Ujvárosi Ferenc MÁV alkalmazott, Szepesi u.—Farkas Katalin. —Kotrás László sapkakészítő—Libik Mária.

Halálozások: Nónay György táblabíró rk. 55 éves, Magoss György tér 16. Szücs Róbert állomásfelügyelő, ref. 30 éves, Fehérgyarmat. Sáfár Ferenc róm. kat. 35 éves, Csepel. özv. Steiner Gáborné izr. 79 éves, Huszár uca 5. özv. Kerékgyártó Miklósné ref. 78 éves Kishegyesi út 40. özv. Kiss Sándorné ref. 86 éves, Méhes uca 21. Oláh Aladár ref. 3 hónapos, Kiss uca 68. Zsirnacezky László gk. 21 napos, Pósa uca 22. szám.

Pávay Gábor hentes 40 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap három órakor lesz a Köztemetőben ugyanakkor átszállított szülei hamvaival. Lakás: István ut 48. Gebauer cég rendezi.

Özv. Kiss Sándorné temetése vasárnap két órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Méhes uca 21. sz. Gebauer cég rendezi.

Özv. Nagy Bálintné Szenci Julianna élt 69 évet. Temetése kedden délelőtt 10 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését Eshértói cég rendezi.

Özv. Szücs Andrásné, Kanca Eszter 76 éves temetése hétfőn délután három órakor lesz a köztemetői avatározóteremből református szertartással. Lakás: Báthory u. 31. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Szabó Katalin 10 éves református gyermek temetése hétfőn délután félnégy órakor lesz a Köztemetőben. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Tóth Andrásné, Bogdán Sára 103 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz a Köztemetőben, református szertartással. Pusztai temetkezési intézet.

Hegedüs Istvánné, Koppányi Zsuzsanna 74 éves temetése vasárnap délután egynegyed öt órakor lesz a köztemetői II/a teremben református szertartással. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Boldogult édesanyánk, özv. Bornemisza Jánosné elhunytával nyilvánított részvétel halásan köszönjük.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, barátoknak, jóismerősöknek, akik szeretett Férjem és jó Édesapánk temetésén megjelentek, sirjára koszorút vagy eszkrót helyeztek, valamint a Timártársulatnak és Petőfi Dalárdának közreműködésükért halás köszönetet mondunk.

Tokaji család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik drága jó feleségem elhunyt alkalmából mérhetetlen fájdalmamat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, eszkrót helyeztek, ezúton mondok fájó szívvel igaz köszönetet.

Osváth Ferenc.

Uj temetkezési intézet kartelen kívül: Kálvin tér 5. Cégtulajdonos Pusztai József. Telefon: 33-90. Halal esetén forduljon ide bizalommal.

Rejtvényfejtők figyelmébe. Lapunk múlt vasárnapi számában megjelent rejtvényeket helyesen fejtették meg és jutalmat kaptak a következők: 1-1 színházi jegyet: Orosz Mária, Nyil uca 39., Szentpéteri Kató, Homok u 98., Kiss Sándorné, Hadházi uca 20. 1-1 kötet könyvet: Kiss Imre, Honvéd uca 83., Fekete László, Hadházi uca 18. — A színházi jegyeket kérjük hétfőn délután 3-6 óra között átvenni a kiadói hivatalban, mivel azok kizárólag csak a hétfő esti előadásra érvényesek.

Ma este 7 órakor megnyitom a Miklós uca 53. szám alatt korlátlan italmérősemet. Tisztelettel meghívom kedves ismerőseimet és jóembereimet. Zsugyel Józsefné.

Nyilatkozat. Kaptuk a következő sorokat: B. lapjuk f. hó 29-i, szombati számában közölt és a világitási vállalattal foglalkozó közlemény a többiek között szerény személyemet is megemlíti. Az igazság megállapításához tartozik, hogy a szóban forgó vásárlásokat egy esetben sem én eszközöltem. Kiváló tisztelettel Payer Károly világitási vállalati tisztviselő.

Megszállott területi hírek

Istrate Micescu román külügyminiszter nyilatkozatot adott, mely szerint az 1919 december 9-én adott kisebbségi szerződés minden egyes pontját a legpontosabban meg fogja tartani a mostani román kormány.

A legújabb terv szerint Romániában a szocialista pártot kénytelenül fel fogják robbantani és a párt a mostani választáson se jelölhet és listát nem nyújthat be.

Zaboto községben most halt meg 102 éves korában özvegy Sipos Ferencné. A nagy kort megért matrona soha életében beteg se volt.

Román Újságírók Szindikátusa elhatározta, hogy azokat a hírlapírókat, akik kormány megbízatásra lap cenzurálásban tevékeny munkát vállalnak, mint tisztviselők, illetve mint cenzorok, kénytelenül törlik őket az egyesületből, mint a hírlapírói etikával össze nem egyeztethető foglalkozású egyéneket.

A kolozsvári román hadbíróság Hartman Sándor nagyváradi börtöngyáros két évi börtönrre ítélte, mert — lime a sors keze, — egyik börtöndjében több mint százezer kommunista röpédulát találtak.

Petrovvel román közoktatásügyi miniszter törvénytervezetet készít, melynek lényege az, hogy az egyetemek önkormányzatát egyszer s mindenkorra megszüntetik, ezzel gyökeresen kiirtják a diáktüntetések.

Ferdinánd néhai román király emlékére alapított lovagrend tagjai között van Maniu Gyula is. A rend most tartotta évi rendes összejövetelét, melyen Károly király is megjelent, a rend teljes számban összejött tagjaival, csak Maniu Gyula hiányzott, aki arra való hivatkozással, hogy a választások erősen igénybe veszik, nem jelent meg.

A román pénzhamisító banda négy vármegyére terjesztette ki munkáját és valóságos részvénytársaságot szervezett a hamis pénz forgalomba hozatalára.

Kolumbán Elek köpeci református lelkész a bíróság felmentette a lázítás vádjá alól, mely vádat egyik prédikációjából kovácsolták ellene.

Mint ismeretes a Goga-kormány első teendői között szerepelt a két legnagyobb román lap, az Adaverul és Deimienave lapok betiltása. Most Kolozsváron a román tüzoltóság szerelte le a két nagy lap árván álló hirdető reklámtábláját a házak tetőjéről. Ez aztán gyökeres lapirtás.

Temesvári jelentés szerint az új kormány kormányra lépése óta erősen megcsappant a romániai kivitel, több állam egyenesen tartózkodik a vásárlástól.

A román idegenforgalmat ezután a miniszterelnökség egy külön osztálya fogja intézni.

A Duna összes szakaszán megszüntették a hajózást a jég egyre nagyobb és veszedelmesebb torlódása miatt.

Micescu román külügyminiszter nem győzi hangsúlyozni minden külföldi és belöldi lapnak adott nyilatkozatában, hogy a keresztény kisebbségeknek semmi okuk nincs a kisebbségi szerződés védelmére, mert azokat tiszteletben tartja az állam.

A román lapok színes tudósításokban számolnak be arról, hogy az olasz lapok Romániában járt tudósítói milyen elragadtatással írtak lapjaikban a román királyról, akit a legkiválóbb uralkodók egyikének vallanak.

Egész Románia területére új rendelet adtak ki, mely szerint a zsidó rituális vágás ezután tilos.

Románia területén olyan aggodalmakat kelt az új kormány a közelgő választásokkal kapcsolatosan, hogy komolyan beszélnek arról, hogy Maniu és Vajda, a két halálos ellenség kibékül.

MEGÉRKEZTEK

AZ 1938 ÉVI ÚJ GENERAL MOTORS

OPEL

MODELLEK

új KADETT

2 és 4 ajtós kivitelben

új OLYMPIA

1500 cm³

Felülszelepell motor

NEMZETKÖZI GÉPKER. RT.

BUDAPEST, V. Vörösmarty-tér 4.

TELEFON: 181-334.

Körzetképviselő:

dr. Ungár István, Debrecen.

Service: ifj. Tapoczay Ferenc, Debrecen.

x Schaff tanciskolájában a Koronában február hetedikén új tanfolyam kezdődik iparcsoknak és kereskedőknek. Különórak bármely időben.

— Egy aranylakodalmas házaspár tanácsa házastársak részére. Egy angol házaspár, Mr. James Clark és felesége aranylakodalmát ünnepelte. Barátaiknak és rokonaiknak egész tömege gyűlt össze az ünnepélyes alkalomra. Megkérdezték tőlük, mi a titka a boldog házasságnak. Így válaszoltak: Ha boldogok akartok lenni, annak ellenére, hogy házasságban éltek, minden héten legalább egyszer veszekedjétek.

— Gazdáljussági esereakció. A Faluszövetség az idén is megrondezi nagy sikerű német, olasz és dán gazdáljussági esereakcióját, amelynek során többhónapos tartózkodásra magyar gazdáljakat visz ki. A kiutazó gazdáljakat Német- és Olaszországban, valamint Dániában gazdaságokban, gyümölcsfeldolgozó szövetkezetekben, kertészetekben és szőlővidékeken családtagként helyezik el. Jelentkezhetik minden 18 évnél idősebb, lehetőleg önálló gazdasággal rendelkező, ezüst- vagy aranykalászos, vagy gazdasági szakiskolát végzett fedhetetlen előéletű gazdálj. A esereakció költsége 225 pengő. A Dániába utazók 50 pengővel többet fizetnek. Ez az összeg a zsebpénz kivételével magában foglalja az összes költségeket. A gazdasági esereakciót Németország és Dániába dr. Teölgyes István, ügyvezető igazgató, Olaszországba pedig dr. Szekeres László h. igazgató vezeti. Jelentkezni lehet március 15-ig a Faluszövetségnél (Budapest, V. Báthory-n. 25.), ahol a esereakció vezetői megadják a szükséges felvilágosítást.

helyi és körzeti képviselői keres nagy budapesti pamut és selyemszövőgyár

Csakis jól bevezetett és referenciákkal bíró urak ajánlatait «Jó megélhetés» jellegre Rudolf Mosso hirdetővállalathoz Budapest, IV. Váci utca 18. kérjük.

Kartelen kívül

temetés, exhumálás új intézeinél

Pusztai József

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

— Házasság. Tóth Iván mérnök január 25-én házasságot kötött Párisban Yvonne Mathien kisaszszonnyal. A polgári esketés után a rue Grenelle-i református templomban szép és megható beszédben áldotta meg a lelkész az ifjú párt.

x Tévedés azt hinni, hogy a márkázott áru drágább. Ellenkezőleg: olcsóbb, mert biztosan hat. Az Aspirin-tablettán a „Bayer”-kereszt szavattal ezért. Enélkül pótszer, utánzat vagy hamisítvány. A 40 év óta bevált Aspirin csak a „Bayer”-kereszttel való!

— Hogyan szereshető meg a Károly-esapatkereszt igazolvány? A hadügy-miniszter előreláthatólag ismét lehetővé fogja tenni a Károly-esapatkereszt igazolvány megszerzését. Az igazolványra igényjogosultsággal bír az, aki a világháborúban a csapatnak harccra kijelölt részénél legalább 12 heti arcvonalbeli szolgálatot teljesített és igazolja az is, hogy ezen idő alatt harcban részt vett. Szükséges két tanúnak eskü alatt letett vallomása, amelyből mindez kiderül. Ha emléklap, amelyből mindez kiderül. Ha emléklap, amelyből mindez kiderül. Ha emléklap, amelyből mindez kiderül.

SPORT

Sporthíradó

A DEBRECZENI sporthírszolgálat jelenté:

Vasárnap a tél kellős közepén a tavaszi bajnoki forduló nyitánya: a függőny újra felmegy a labdarúgószínpadon, a zenekar, a szereplők a helyükön, megszólal a csengő, a kar-mester felemeli a pálcát, jelt ad: a játékezőtől sítól, kezdődik a futball-színházban előadásra kerülő darab második része, kinek-kinek vigjáték, operett, talán bohózat is, de van akinek dráma, tragédia. A közönség tapsol, ha tetszik neki az előadás, zúg ha nemiszen játszanak, ha készülletlenek a szereplők. Ez a nagy üzem kezdete a futballban, azért ilyen korán, mert május végén a párisi világbajnokságra indul a magyar válogatott is, korán be kell fejezni a bajnoki idényt.

Az első jelenet a futballszínpadon. Budapest, a Latorca uccai pályán. Boeska—Elektromos, vezeti: Klein Árpád. A pesti amatőr kék—sárga s a debreceni profi kék—sárga együttes csap össze immár negyedjében. Eddig háromszor a pesti villamos győzött 2:1 4:1 5:2 arányban. Nincs sok remény hogy most fog éppen javítani, törleszteni a Boeska, bár a futballban minden lehetséges. Ilyenkor idénykezdés alakulnak a legüresabb eredmények. Sok függ attól, milyen napot fog ki a Boeska, hogy áll a lábán az Elektromos, hogy tudják lefogni majd Szendrődöt, az ellenfél legveszélyesebb átkosát. Semmi támpont, semmi pártfogás, itt jószólni s sejtteni az eredményt nem lehet, legfeljebb egy icike, picikét bízhatunk úgy litokban. Őszi eredmény Debrecenben: Elektromos győzött Debrecenben 5:2-re.

A másik nagy esemény: Ujpest Ferencváros rangadó Ujpesten. Nagy a tét itt is, bizonytalan, nyílt a mérkőzés. Összel a Ferencváros győzött 3:1-re.

A többi műsor: Hungária—Törökös (őszi eredmény 5:1). Szürketaxi—Budafok (őszi eredmény 3:2). Nemzeti—ETO Győrben (őszi eredmény 3:1). Szeged—Phöbus Szegeden (összettel a Phöbus győzött 3:2-re. Kispeszt—Budapest (összettel a Kispeszt nyert 4:2-re Debrecenben a cserkész csónakázó to jégpályáján korcsolyaverseny lesz,

DEAC DGASE egyetemi és gazdasági bajnoki verseny, ha csak az eső, nap, enyhe idő lehetetlenné nem teszi a versenyt.

Budapesten az ökölvívó csapatbajnokság nagy eseménye az esélyes BESZKÁRT.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS 1938. ÉVI BIRKOZÓBAJNOKSÁGAI.

Február hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendezi meg a DVSC a MÁV Műhelyi Egyetértés dísztermében a debreceni birkozó év legnagyobb versenyét, Debrecen sz. kir. város évi birkozóversenyén a budapesti és vidéki egyesületek indítják a legkiválóbb bajnokokat, így többek között: Bóbis, Palotás, Rapp, Sávári, Feeske, Beke stb az indulók sorában lesznek.

A debreceni birkozóváros válogatott versenyzői Kárpáthi olimpiai bajnok és Ökrös József edzése mellett szorgalmasan készülnek a versenyre, közülük Tarányi és Kasza (DVSC) könnyen elnyerhetik a büszke bajnoki címet a budapesti élgárdával szemben.

A Bikában szerepelt profi birkozók nevelésére és értéktelen szereplése után is kisebb-nagyobb jelentőségű komoly helyi birkozóversenyek mellett a debreceni közönségnek most nemzetközi szinten álló igazán „nagy” birkozóversenyben lesz alkalma gyönyörködni.

A versenyyel kapcsolatos bármilyen felvilágosítást Végh József szakosztályi elnök és Földi József szakosztályi intéző adnak (MÁV műhelytelep).

Érdekes döntést hozott Pesten a Játékezők Testülete: egy óvás kapcsán olyan elvi döntést javasol, olyat véleményez, hogy a sérült játékos akarata ellenére is leküldheti a pályáról a játékezőt. Délnyugaton volt egy bajnoki mérkőzés, ahol egy játékos megsérült, de utána tovább akart játszani sérültén is, de Fehér pesti játékező nem engedte. Emiatt óvott az érdekelt csapat és így került véleményezésre végül Pestre, a JT-hez az ügy és ekkor született meg a következő határozat: „A játékező csak kötelességét teljesítette, amikor a játékos nem engedte tovább játszani. A játékező kötelessége a játékos testi épségére vigyázni és kötelessége a játékos sérülésének esetleges rosszabbát még a sérült játékos akarata ellenére is megakadályozni.” Ez így szövege hangzik, de mindig a konkrét eset dönti el, milyen álláspontot foglaljon ez a játékező. Mert hátha a sérülés nem komoly, hátha elmúlik, javul, játszhat tovább, vagy ha csak statisztail is, zavarja az ellenfelet. A vérzés elállhat stb. stb. Komoly sérülésnél, törésnél, súlyosabb sebnél úgy sem valószínű, hogy a játékos tovább játszon.

Kár ilyen zavaros döntvényeket gyártani, amellyel csak megszedítik az amúgy is szédülésre hajlamos játékezőket és ezekből születnek azután a játékezőtől esodabogarak... Csak egy példát említsünk. Súlyos vérző fejjel, bekötözve játszott a legnagyobb formájú a Hungária ellen egy Boeska mérkőzésen és történt már olyan is, hogy a jobbszelen sántikáló sérült játékos rugta a győztes gólt... s ez mind nem történhet meg, ha a játékező leparancsolja a sérült játékos. Tehát még jobban sújtják az amúgy is sújtott csapatot és visszaélésekre ad alkalmat...

Érdekes újítást akarnak behozni a vívósportban: kitérjék az eddigi kardverseny helyett a párbajkardversenyszámot is, amelynél teljesen a párbaj mintájára vívnának. Ugyanis a mostani kardvívás teljesen különbözik a párbajvívástól és nem a találatok erőssége a fontos, hiszen egy kis elővágással a mostani kardvívásnál győzni lehet, míg a párbaj kardvívásnál a találatok tisztasága és erőssége is fontos lesz. A javaslat kidolgozásával most igyekeznek és bizonyos, hogy nővel majd a vívósport érdekességét.

Mitkapároknak és ujházároknak
sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink.

NŐIRUHÁK, KABÁTOK
a legolcsóbban kaphatók
GROSZ JENŐ
DÍVATRUHÁZBAN. PIAC-UTCA 51.

Fényt és hangulatot víz otthonába
ha **GULYAS** CSILLAR-RÁDIÓ
PIAC-U.59. SZAKKÜLTETŐBŐL VÁSÁROLJ TELEFON: 52-19

KONYHAEDÉNYEK ET TÓTH GYULÁTÓL
Városházépület

Szűzövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók
MIKÓ POSZTÓ KERESKEDŐNÉL
PIAC-U.4.

NÖVÉNYKÉSZLETI CIKKEK JÁTÉKOK
Kantor Ernő és Társai
VÁROSHÁZÉPÜLET

Szántó Zsigmond karpentermester
bútorcsarnoka
Piac-u.81.

SZLUKA ISTVÁN szűzvető
CSOKONAI ÁSVÁNYVÍZ BIZOMÁNYOS
TELEKI-U.100. TELEFON: 21-11 SZ

Kézimunka, fonal, csodász a legolcsóbb
PIKÓ KOSSUTH-U.4.

IZÉBEN ÉS OLCSÓ SÁGABAN
IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET
KOSSUTH-U.2. TELEFON: 17-61

Gyomron át szűzhez az
ANGOL KIRÁLYNŐ veret.

Művészeti fényképek
szűzvető árban, kiskereskedelmi
TOKES ILONA MŰTERMÉBEN. CSAPÓ-U.1.

SZÖNYEG, ÁGYTERITŐ,
Püggöny A LEGOLCSÓBB
HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U.19.

LEGNAGYOBB
Uridivat és kalapraktár
WERNER PIAC-U.70.

Jónak
ASZMANN
uridivatok

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre, kimentésre
SZIKSZAYTÓL rendezés.
FERENC JÓZSEF ÚT 60. TELEFON: 12-45

KEZTYŰT FÜZŐT
SCHÖN SÁNDORTÓL
PIAC-U.14 CSAPÓ-U. SÁROK

TORTÁKAT
SANTHA KÁROLYTÓL
HATVAN-U.1.

Legolcsóbb manószőnyeg és alkalmi kiegészítők
ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN
KOSSUTH-U.3

ILLATSZERT
kolnit, pudert.
PAPP LAJOS illatszerárósnál
KOSSUTH-U.1

Piac-u.37.
Pipőkülönlegességek magosai Nagy Sándornál

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, irletesebb a
SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA-SAS-UTCA 3.

Szűz-, ornametáru és háztartási cikkek
KONTSEK GÉZÁNÁL

Legszebb esküvői és alkalmi fűzűvek
RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U.10.

JEGYVIVÁRIK JEGYKÉSZERÉK
legnagyobb választékban
HALÁZ ékszerész

Pénz nélkül boldogulni nem lehet
KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLET KOSSUTH-U.8

COMBOL
Bútor és megvalósít
KONTSEK KORNÉL dívatházban KOSSUTH-U.1

Mint egy nagyruházban, nálunk mindent megtalál.

DEBRECZEN

KÉPES VASÁRNAPJA

Amerikában történt ez a különös szerenésatlenség. Egy autó nekirohant egy faháznak és bedöntötte.

Az eltűnt Amalia Earhart óceánrepülő emlékeztére a Howland szigeten világítótoronyt emelnek. Képiünkön az alapkövetétele látható.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

KI AZ ŐSLAKOS

A mai románia területén. Természetesen a románok jennek hirdetik, hogy ők az őslakosok. Nemcsak O-Romániában, hanem Erdélyben is. Kar volna velük citába szállani, mert az elvakultsággal szemben minden vita meddő. És hogy valakivel vitalkozni lehessen, akkor legalább fel kell tételni bizonyos képzeltséget az ellenkező oldalról is. Sajnos, ezen a téren a románok nem is akarnak vitalkozó jelek lenni. Ők megelőgesnek az erőszak és önkény egyszerű, de izléstelen köntöszérel meg a tudomány terén is. Ezért merik vigan hirdetni, hogy ők őslakosok. Hát persze, ha a műveltséget nézzük, akkor főkéletesen igazuk van, mert őskori műveltségük még sok kívánnivalót hagy hátra. De ha úgy akarnák értelmezni az őslakosok, hogy ők előbb láttak ott, ahol mi már akkor ott-hon voltunk, mikor a »nemzetes és dios« valachok még csak a ruméliai síkság és a makedon hegyek lejtőin okoztak bosszúságot a görög-romai császárságnak, mert szőszögök, tolvajok, megbíhatatlanok voltak már akkor is. Mi nem hirdetjük, hogy milyen őslakosok vagyunk Európában, mert a mi ősi térfoglalásunkat és országépítésünket emlegetik a nyugati népek legregibb történeti emlékei, írott maradványai...

Persze, nehéz megvárni, míg mások állapítják meg az emberrel, hogy mennyit ér, gondolják a románok. — hát most megteremtették egy új kifejezést, mely dícséret és önérték akar lenni, de éppen az ellenkezőjét érik el vele. Komolyan senki se veszi rajtuk kívül, de annál többen mosolyognak ezen a fellengzős képzelgésen!...

arról, hogy

KÉZJEGGYEL

látták el a legutóbbi nemzetközi jelentőségi ülés után illetékes vezető politikusok a jegyzőkönyvet. Így írták, így beszélték és ezzel a kifejezéssel kártölték világgá. Kézjeggyel látták el a jegy-

zőkönyvet, tehát nem aláírták, hanem kézjeggyel tették rá. Hogyan, hát nem tudnak írni, az ember könnyen erre gondol, arra a bizonyos K. Y. V-re, amit sajnos, még ma is gyakorta használnak a magyar falvakban aláírás helyett, mikor azt mondja a jegyző a szerződő felek egyikének: no, András bácsi, fogja meg a tollat és tegyen egy kézjelet erre a szerződésre, akarom mondani: »kontraktusra«... És akkor jön a K. Y. V. jelzés, ami világosan elmondja, hogy nem tud írni, akárcsak András bácsi. De miért írják a nemzetközi politikai élet kiválóságairól, hogy kézjeggyel látták el, mikor nyilatkoznak, hogy szépen, sőt olvashatóan leírta ott mindenki a nevét és kézjeggyel se híre se hamra nem volt és nincs azon a beszédes jegyzőkönyvről!...

arról, hogy

A PÁLINKÁT

ma már nem a től napszámosság és román pekuliárok fogyasztják első sorban, hanem az úgynevezett jobb körökhöz tartozó nők. Legalább is erre kell következtelnünk, ha ol-rassuk a pécsi nők felhívását, akik egyetemlegesen állanak most ki a pálinkaivó nők ellen. Persze, nem pálinkának hírik az ilyen formán elfogyasztott alkoholt, hanem koktélnak. A lényeg az, hogy minnek hírik, a sajnálatos az, hogy alkohol. Tömény alkohol olyan mértékben, ami rombolóan hat a szervezetre...

Rége a férfi ember nagy duhajkodások után zárta be az ójszákát tömény alkohollal, hogykár már elázás, legyen teljes. Ma a divatos összejöreteleken változatos nerek és hihetetlen sorrendek szerint önműt szolgálják fel ezeknek a bódító meggyásnak. Nem véletlenül, hanem egyenesen azzal a szándékkal, hogy valóban bóduljanak is, hiszen még a nerek is, cökteil összejöretele... Azt természetesen mondani se kell, hogy ezeknek az összejöreteleknak népes közönsége nem a jó házasszonyok, családjuknak élő áriasszonyok közül kerülnek ki, hanem azok a hívek, akik otthon nem találják se szórakozást, se nyugtot. Minden esetre nagy érdeklődéssel és érthető rokonszenvvel várjuk, hogy a pécsi áriassz-

zonyok kezdeményezése milyen sikerrel jár...

arról, hogy

KISEBBSEGI KATONÁK

ellen beszélnek a román lapok, de ugyanakkor megállapítják, hogy Romániában most 90.000 újonc van bent katonai szolgálat alatt csupán a gyalogyságnál és ebből a tekintélyes számból 23.000 újonc a kisebbségekhez tartozik nemzeti-ség szerint. Tehát 26 százalék a kisebbségi katonákból, ami olyan nagy szám, hogy méltán dühködhetnek a szomszédban. Ez a szám mindennél beszédesebb. Így néz ki egy »egységes« állam. Közel húsz fele nemzeti-ség él a területén, ezek húszféleképpen fizetik az adót, húszak az állam terhére, katonáskodnak, de jogokat nem kapnak. Érthető, hogy Románia idegeskedik, mert nem közömbös dolog az, hogy baj és háború esetén az a huszonhat százalék minden esetre meggondolhatja, hogy kiért, miért ontsa vért. Azokért, akik kiszípolyozták, kiűzék-mánygolták és legelenőbb jogaiktól megfosztották. Annak idején a Monarchia életében is volt éppen elég kisebbségi lakosság, de jellemzésül csak azt hozzuk fel: minden nemzeti-ségnek a saját nyelvén kellett megadni a kiképzést. Hol van ettől a multtól a román jelen, mely torkára fojtja az orosz, magyar, német, vagy bulgár kisebbségi katonának meg anyanyelvi nótázó kedvét is. Ez a huszonhat százalék érthető néhez álma a román életnek, de lényeg bizonyosság arra is, hogy milyen alapon és jogon látkolták össze ez a szerenésellen állapot!...

arról, hogy

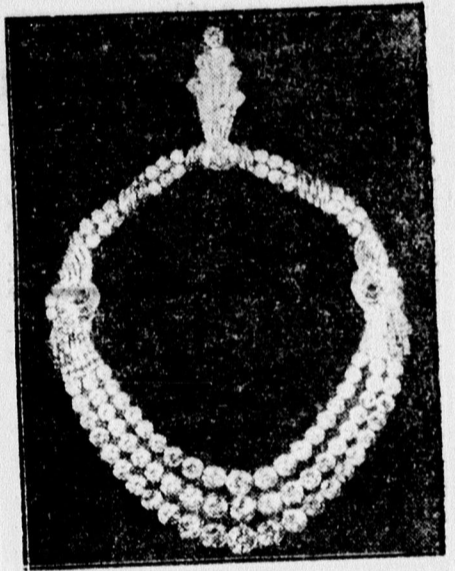
A ROMOT

látták, elítélték, megvizsgálták, el-tisztításra ítélték, de áll tovább a silbakon téglá öt törmelék halmaz, mintha mi se történt volna. Beszédes bizonyosság ez valami újabb stílusú építési politikáról, mely megfontoltan halad és sehova se érkezik el...

arról, hogy

A KIVÁLASZTOTTAK

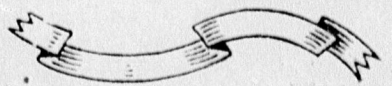
szerenésések, ügyesek, jó összeköt-letésük, tülekedők, furakodók minden elszednek mindenki elől nem

Ezt a gyémánt kolyt adta Faruk egyiptomi király feleségének, mint nászajándékot.

csak a kenyeret, de a babérokat is, ha ugyan terem még babér s nem összekötletésből adják egymásnak különösen nemelyek azon az alapon, hogy: én adok neked, te adsz nekem, mi ketten adunk egymásnak. Akárhova nézünk, mindig az a néhány van felszínen és ők a hangadók. Politikában, művészetben, irodalomban és az élet minden látható megnyilatkozásában. Ha kell rádió írók, rendezők, szavalók, átirók, felhívások, de jók alkalmi előadók, tudósok, mesemondók és pártaktív rezereknak. Mindig és mindenben az én az első, aztán semmi és megint én, mert szeretnék régre azt az irányt, azt a pártot, azt a művészetet, vagy tudományt látni, amit ők szívből és lélekből ne képvisel-nének... Mindig és mindenben kanalak, a látszat az, hogy a világ kereké megáll, ha ők egyszer a megérdemelt álomra, de örök álomra hunyják szemüket. Csodálatos azonban, haláluk után senki se veszi észre, hogy nincsenek...

Jegyző: sz. r. i.

Császárvadász emlékek

Jeta: vitéz de Roncsik Jenő

Huszonöt évvel ezelőtt a bozeni császárvadász ezrednél 85 önkéntes tűzte ki elérendő céljául, hogy megszerzi a tartalékos tiszti kardbajtót, közöttük 28 magyar. Mind-egyik magyarnak legalább érettségije volt, majdnem felének főiskolai végzettsége szemben az osztrákokkal, akik között sok volt a négy polgáris, ugynevezett »vindli kurzusos«. S mi lett a tiszti kardbajtóból? A magyarokkal szemben viseltetett »hivatalos« határtalan gyűlölet vagy már a tanítás folyamata alatt kitette őket minden vizsga nélkül a századokhoz, vagy tovább mehettek ugyan, de megbukáltak az elméleti és gyakorlati tiszti vizsgán. A magyarfaló Brosch Sándor ezredes jóvoltából a 28 magyar közül csak 6 dicsekedhetett el vele, hogy majdan tiszt lesz, ezzen szemben a 42 osztrák közül 35 lett tartalékos tisztjelölt, közöttük a sok »svindli-kurzusos« is.

Katonai pályafutásunk legelején főhadnagyunk a gyakorlatokról hazafelé jövet mindig énekelte bennünket »nációk« szerint. Kezdtek az osztrákok, utánuk énekeltek a csehek, az olaszok, lengyelek s végül a magyarok, mindegyik a maga nótáit.

A nagyhajú és nagyfejű Komáromi János kiadta a jelszót:

— Fiúk! — ne hagyjuk magunkat, pipáljuk le az összes nációkat, mutassuk meg, hogy mit tud a magyar! — És amikor reánk került a sor, felesendült a »Csinom Palkó, Csinom Jankó«. — »Édesanyám, ha bejön...« és a többi jó magyar nóta.

Hosszú volt az út hazafelé, — hegynek fel... hegynek le... a többi nációk már kidőltek... leg hamarabb a csehek némultak el, már az osztrákok is csak hápogtak, pedig tizenkettővel többen voltak, mint mi, magyarok... S mi, 28 magyarok, akiknek jórésze alföldi fiú volt s 2—3000 méter magas hegyről még csak nem is álmódott, minél gyakrabban került ránk az »éneklési sor«, annál tüzezebben fújtuk. Lábunkat feltörte a Bergsteiger, torkunkat belepte az országút pora, de fújtuk, — már nem bírta egyik náció sem, csak a magyar.

Igy ment ez napokon keresztül. Tisztjeink ámultak és bámultak, a gyakorlatokon szándékosan ki akartak farsztani bennünket, hátha bedugul a magyar torok?! — Nem dugult be!

Komáromi János, öreg bundás, elégedetten nézett szét a magyarok kis csapatán:

— No, ugye! — megmutattuk! Főhadnagyunk pedig bosszúsan jegyezte meg:

— Ugy látszik, ezek a magyarok paprika injekciót adnak egymásnak, hogy sohase fáradnak el!

A Taffer patak széles medrében folyt az »Einzel-Ausbildung«. Kövekhez nem szokott lábaink bizony megszínylették. A pihenő alatt sportmérkőzések folytak. Előbb futás. Mindig a magyar győzött. Főhadnagyunk beszűntette.

Volt egy pár hatalmas termetű, melak önkéntes közöttünk. Főhadnagyunk napokig mustrálta őket, megfogta karjaikat, megtapogatta az izmokat, aztán kezdte a magyarokat nézegetni s amikor kialakult benne a határozott meggyőződés, hogy az osztrákok erősebbek, — nemzetközi birkozó-

vorseny tartását rendelte el.

Megkérdezte az osztrákokat, hogy ki tud birkozni. Jelentkezett nyole önkéntes.

— Hát a magyarok között van-e valaki?

Csak egy jelentkezett, gróf Lázár Tibor. Főhadnagyunk arca úgy ragyogott, mint egy kipucolt katonagomb. Lázár tömzsi, mokány magyar volt, akiről talán csak én tudtam, hogy Magyarországon nehézsúlyú főiskolai birkozó bajnoka.

A főhadnagy kiállított egy hatalmas termetű, tagbaszakadt osztrákot vele szemben. Két perc... és az osztrák szabályszerűen két vállra volt fektetve. A Taffer patak medrében görögdinnye nagyságú kavicsok voltak s miután a két vállra fektetés nem ment egészen simán, az osztrák sógor bizony nagyon tapogatta azokat a testrészeit, amelyek a kavicsokkal jöttek érintkezésbe.

A második, harmadik, negyedik osztrák szintén hasonló sorsra jutott. (Napokig mutogatták a sajtó két foltokat testükön.) Az ötödik már csak akkor mert kiállni, amikor a főhadnagy gyvaszággal vadolta meg és kilátásba helyezte 20 napos kaszárnyafogságot. A hatodikat már a főhadnagy se engedte mérkőzésre.

Igy végződött a bozeni császárvadász birkozóverseny az osztrákok teljes vereségével. Nem is volt többet semmiféle sportmérkőzés, de a tiszték ellenszeme a magyarokkal szemben még nagyobb lett.

Gróf Lázár Tibor étvágya rettenetes volt. Vacsora utáni események meg se keletyenté a egy egész prófunt. (Önkéntesi ésszel megállapítottuk, hogy Wilde Oszkár az ez étel ihlette meg, amikor a »De profundis« című munkájának írásához fogott.) Jelentkezett orvosi vizsgára s az orvos dupla menázsit rendelt neki. Ez sem volt elég. Ebéd után, mikor eljött a gyümölcselés, elfogyasztott egy ültében öt-hat kiló vegyes gyümölcsöt és megivott rá egy kortyintásra másfél liter vizet. Szeszés ital soha. Ha pedig nem volt pénze, szomorúan sóhajtott fel:

— Istenem, miért nem vastagabb a levegő, hogy legalább harapni lehetne.

Az önkéntes iskola tantermében volt egy csoportkép ezzel a felirattal: »A mi hőseink«. Rajta volt Savoyai Jenő, Jellasi, Windischgrätz, Radetzky s egy esomó osztrák hadvezér, — de ott volt Dobó István, Zrínyi Miklós, Losonczy István is, akiket az osztrákok képen kisajátítottak maguknak, mint nemzeti hőseiket. Nagyon büntötte ez a magyar önkéntesek nemzeti önértetét, de csak nyeltünk nagyokat.

Egy reggel a magyarok nevei a képen alá voltak húzva s a kép alatt ez a megjegyzés: »Hazugság! Az osztrákok, de különösen a csehek fel voltak háborodva s jelentették a merényletet az iskolaparnesoknak, aki rettenetes dühbe gurult és a vörösségtől majd kiesztató arccal kérdezte:

— Ki merészelte a kép alá írni ezt a monarchiát annyira meggyalázó megjegyzést?

— En, — felelte gróf Lázár.

— Miért?

— Mert azok nem voltak osztrákok, hanem magyarok!

Az iskolaparnesnek nem szólt többet, de gróf Lázár már másnap

nem jelent meg közöttünk az előadó teremben, kitétték a századhoz, még azt sem engedték meg neki, hogy a laktanyán kívül lakhasson és nem kapta meg az étkezési pénzt sem; belekényszerítették abba, hogy a legénységgel együtt lakjon a kaszárnyában és velük együtt egye a menázsit. Ez volt a felelet a gróf nyakas magyarságára. Hogy hol van most, mi van vele? — Nem tudjuk.

Bozenből tíz magyar önkéntes átkérezkedett Linzbe a cs. és kir. 14-ik gyalogezred önkéntes iskolájába, hogy más városokat is lássanak és főképen, hogy szabaduljanak a magyargyűlölő Brosch ezredes karmai közül. Az iskolába gyakorlati kiképzőnek egy fiatal, 18 esztendő, a kadettiskolából akkor kikerült zászlóst osztottak be, aki fejébe vette, hogy a »niedere« és »auf« magas tudományát minden körülmények között elsajátítja az önkéntesekkel. A gyakorlati különös gondossággal ügyelt a pocsolyákra és a sárra. Csak ott csináltatta velünk a »niedere«, ahol sárosak, piszkosak lehetünk; száraz, gyepes helyre

még csak kivételesen sem fektetett le bennünket. Bakancs, nadrág, kabát minden gyakorlat után csupa sár volt, órákhosszat lehetett szárítani és kikéfélni.

A dolgon úgy segítettek, hogy a lefekvésnél már csak a bukancsunk orra, a térdünk, a könyökünk és a patrontaskánk érintkezett a földdel. Jó zászlósnak észrevette ezt és odaszól az egyik magyar önkéntesnek:

— Hogy hívják magát?
— Nagy Sándor.
— Mi maga civilben?
— Történelem tanár.
— Van magának egyáltalában érettségije?

Nagy Sándor csodálkozva nézett fel a földről a zászlósról és a legtermészetesebb hangon felelte:

— Nincsen.
— Rögtön észrevettem és tudtam, mikor megláttam, hogy a niedert hogy csinálja.

Aztán engem pécézt ki.
— Ki maga?
— Dr. Roncsik Jenő.
— Micsoda, maga dr?
— Igen.
— Hogy jutott hozzá, hol szerzte?

— Kolozsváron.
— Szép kis állapotok lehetnek ott Magyarországon, amikor olyan embernek adnak doktorátust, aki a niedert sem tudja szabályosan csinálni. — Lesújtó pillantással végignézett rajtam s ott hagyott a sárban feküdni jó tíz percig.

Természettajzi apróságok

A selyemhernyó. Kínai babona, hogy idegenek nem szabad a selyemhernyókra pillantania, mert valamennyi menthetlenül elpusztul. A selyemhernyó pedig a kínaiaknak annyira értékes jószág, hogy hideg és esős időben a nők a selyemhernyó petéit a keblükön melegen tartják.

A makk. Kalifornia közepétáján az indiánok főélelménye a makk. Erdékben tömörkedő tölgy van, a makkaratás a szükségesleteket gyakran két-három évre is fedezi. A makkot feltörik, megszáritják, liszté őrlik, a keserű anyagot forró vízzel kilugozzák belől, majd újból megszáritják. Kását főznek vagy kenyeret sütnék belőle.

A burgonya. A mi burgonyánk ősapja a perui burgonya, olyan keserű, hogy élvezhetetlen. A gyakori éjjeli fagyok azonban segítenek ezen a bajon. A megfagyott burgonyát a felengedés után áttörik és ezzel keserűsége eltűnik. Az átsajtolt burgonyának »chuno« a neve.

A denevér. Miként valami gabonátörölő, úgy állnak Texas sík földjén a négy oszlopra épített denevértornyok. Az ilyen »denevéralomások« mind-egyikében ezrével tanyáznak a denevérek. Emberállította tornyaikból este elindulnak és felfalják a környék maláriaterjesztő szúnyogjait. Egészségessé és kellemesebbé teszik az ember életét. A denevértornyoknak azonban igen fontos gazdasági céljuk is van: gyűjtőhelyei a nagyon értékes denevértárgyaknak.

Az Agave. Amikor a mexikói ember megszemlájzik, az Agave astrovirens nevű növényhez megy és a lemetezett virágyél öbléből mézdes levet merít. Ha nem akarja mindjárt meginni, megerjeszti és mint »pulque« nevű isalt issza. Egyetlen növény két-három hónap alatt tíz liternyit ad.

A csokoládé. A csokoládénak is Mexikóban van a hazája. Elszörnnyező, hogy a kakaóbab termékeiből mit készítenek arrafelé. Halottak napján például csokoládéből készült kis sírokat, kereszteteket, koporsókat és balálfejeket árulnak és ezeket kapják a gyermekek.

Emlékkönyvbe

Csalódott bennem?

És most feled?...
Nevetnem kell!
Ezt is lehet!
Talan megúnt!
(Ez helyesebb!)
Másra talált
S az kedvesebb!
Kiesit tévedtünk...
Csak ennyi volt...
Más volt a lelkünk...
Másként dalolt...
Magáé vig volt
De rövid!...
Az én dalom meg hosszú
Es szelid!
Maga megúnta
E búss dallamot
Egy vigát hallott
S gyorsan itt hagyott!

Ilyen a szív...
Egy kopott gramofon
Receseg a tű
Az ócska szavakon...
Új tű kell hát!
Es más lemez!
El az ócskával!
Most mást szerez
(Kérdés csak az
Hogy ez az új darab
Egész életre
Mindig új marad?)

Csalódott?! Nos hát
Rendbe van!...
De nekem is van
Még egy pár szavam!
Csak annyit még
Hogy míg e föld forog
Ön kedvesem
Mindég esalódni fog!

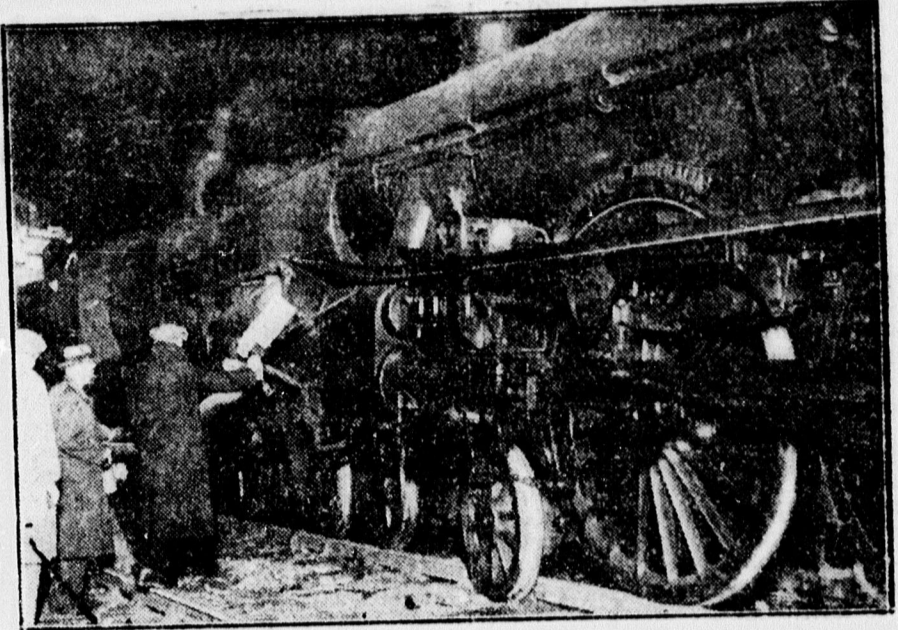
JUHÁSZ MIKLÓS.
(Könyár.)

Igy már lehet

A fiatalasszony dicsékedve mondja a barátjának:
— Mástól éve vagyok férjnel, de még egyszer sem volt nézeteltérés köztem és a férjem között.
— Hát az hogy lehet?
— Ugy, hogy ha nekem van igazam, azt a férjem rögtön belátja.
— És ha a férjednek van igazája?
— Az nem fordul elő.

A londoni tűzoltóság légvédelmi gyakorlata. Bemutatják miként kell megmenteni a légi gáztámadás betemetett sebesültjét.

Angliában, Bedford közelében egymásbarohant egy express és egy személyvonat mozdonya. A szerencsétlenségnél 2 utas halálát lelte, 34 megsebesült.

Hogy került hatalomra Lenin

Elmondja Krenszkij, az orosz köztársaság volt miniszterelnöke

Több mint húsz éve tartja borzalmat véres igájában az orosz népet a bolsevizmus. Ennek a véres rendszernek megalapítója, Lenin tudvalevően Krenszkij kezéből ragadta ki a hatalmat. Krenszkij polgári alapon próbált a cárizmus bukása után köztársaságot csinálni Oroszországból, de a bolsevisták kicsavarták kezéből a hatalmat.

Krenszkij volt Oroszország utolsó miniszterelnöke, ki most Párisban él. Hosszú idő után megszólalt és elmondta a végzetes 1917 októberi napoknak lefolyását. Sok új, eddig ismeretlen részletet tudunk meg elbeszéléséből.

KRENSZKIJ BESZÉL...

Ami bizonyos, hogy sohasem fogom elfelejteni a bolsevik fordulat előestéjének, október 24-ének eseményeit. Már reggeltől fogva világos volt előttem, hogy az óriás léptekkel közeleg, elkerülhetetlen hatásútrófa már a nyakunkon van. Délről tízenegy óra felé a köztársasági tanácsba mentem, hogy bejelentsem: a kormány kezében kétségbevonhatatlan bizonyítékok vannak a bolsevik lázadásra vonatkozólag.

Tekintettel arra, hogy kijelentéseim milyen benyomást gyakoroltak a tanácskozás résztvevőinek a többségére, pillanatnyi kétségem sem volt aziránt, hogy nyomban valamennyien helyeslést üzentek nekem, mert csak ez menthette meg a helyzetet. Nyugodtan visszatértem a téli palotába, ahol halaszthatatlanul sürgős feladatok megoldására vártam. A valóságban a köztársaságban egészen másképp játszódtak le az események, mint ahogy vártam. — Ahelyett, hogy minden rendelkezésre álló erőt összehozták volna, hogy a lázadókat leverjük, a köztársasági tanács az egész napot, sőt az egész estét véget érni nem akaró haszontalan feccsel töltötte. Éjjel is elmúlt már, amikor a köztársasági tanács küldöttsége végre felkeresett, hogy közölje velem a határozatokat, amelyeket a gyűléseket végre elfogadott. Ezek már teljesen haszontalan határozatok voltak ama egyszerű oknál fogva, mert miközben a vörös katonák és önkéntesek lassacskán kezdték elfoglalni a fontos állami épületeket.

A KOZÁKOK MEGBIZHATÓK DE...

Alig hagyta el a dolgozószobámat a küldöttség; amikor megszólalt a telefon csengője és közölték velem, hogy az ideiglenes kormány egyik tagját a nyílt utcán tartóztatták, szinte abban a pillanatban, amikor kilépett tőlem. Ugyanekkor értesültem arról is, hogy

mások viszont felkeresték a Szmolny Intézetet, a kommunisták főhadiszállását, hogy a köztársasági tanács nevében bejelentéseket kezdjenek a bolsevistákkal.

Eppen csak annyi időm volt, hogy letegyem a telefont, amikor bejelentették annak a három közkezre kerülő küldöttségnek, amely pillanatnyilag Pétervárott állomásozott. A legszigorúbb hivatalos formák között közölték velem, hogy a kozák csapatok, amelyek a fővárosban állanak, hűek maradnak esküjükhöz minden körülmények között.

A küldöttség távozása után boldogan közöltem csapataink főparancsnokságával, hogy a kozákok rendelkezésre állanak és bármely pillanatban fel lehet használni őket. Sajnos, ugyanakkor, amikor a kozákok delegátusával tárgyaltam, valamelyik közkezre kerülő küldöttség tanácskozára ült össze, amely egész éjszakán át tartott és amely végül azt a határozatot hozta, hogy a kozákok semmiesetre sem avatkozhatnak bele a ideiglenes kormány és a bolsevista lázadók közötti viszályba.

NINCS KATONASÁG!

A kozákokkal való ideiglenes megbeszélés befejezése után visszatértem az ideiglenes kormány minisztertanácsára. Képzelték, milyen feszült és viharos volt a hangulat. Egymásután érkeztek a hírek, hogy fegyveres bolsevista csapatok közelednek a téli palota és a vele szembe fekvő katonai kerületi parancsnokság palotája felé. A kozákokban bizva és a frontról sürgősen hazarendelt csapatokat várva a téli palota védelmére legfeljebb a pétervári katonai akadémia diákjainak néhány szakasza és egy-két páncélos automobil szolgált. A minisztertanács befejezése után kimentem a hatalmas térre, körüljártam a téli palotát, hogy meggyőződést szerezzek a helyzetről. Úgy tünt fel nekem, mintha ez az éjszaka sohasem akart volna véget érni. A telefon szünet nélkül csilingelt és hol a front jelenkezett, hol a törvényes kormányhoz hű szervezetek vezetői. Az ordonánások szakadatlanul ki-bejártak a szobámból és lázas izgalommal vártuk a megerősítések érkezését. Sajnos, hiába vártuk, mert akkor már megindult a szabotázs a fronton is.

A BOLSEVIKIEK MEGSZÁLLJÁK A TELEFON KÖZPONTOT

Ezalatt az éjszaka leple alatt Antony-Ovsejnsko vezértelep alatt — aki

egészen a legutóbbi időkig Barcelona város doktora volt — a bolsevisták hatalmukra kerítették a telefonközpontot, úgy, hogy telefonösszeköttetésük a városra megszakadt. Ugyanekkor a téli palotához vezető hidat, amelyre ablakaim nyultak, a vörös ten gereszek orszemei szállták meg.

Végre virradni kezdett; október 23-ának végzetes napja ráax köszöntött. A palota előtti ter teljesen kihalt volt. Semmi hír a kozákokról... László utca oryán volt, mintha semmi sem változott volna.

Nyilvánvaló volt, hogy most már csak a segélycsapatok megjelenése mentheti meg a helyzetet. De vajjon mit tehettem, amikor körülöttem mindenki a terikázott? Egyetlen megoldást láttam maga előtt nyitva: azonnal és minél gyorsabban elindulni és megkeresni a segélycsapatokat, hogy azután a főváros edén vezessék őket!

Ez annyit jelentett, hogy lényes nappal hajtassak keresztül a városon, anélkül, hogy felkeltsem ezzel a most már mindenütt felbukkanó vörös gardisták figyelmét. Ez bizony nagy nehézséget jelentett, de végeredményben nem tarthatott vissza attól, hogy tervemet valóra váltsam.

EGYEDÜL AT AZ ELLENSEGEN

Rövid habozás után úgy döntöttem, hogy keresztülvágyok az ellenségen. — Hogy elozlassak minden gyanút, elhatároztam, hogy nyitán, emed fővel hajtok végig sorokon. Ugy csináltam, ahogy a rendes hétköznapokon szoktam: ismétltem a téli palota széles lépcsőin és szertartásos ünnepélyességgel beszálltam lent várakozó autómbe.

A telefonközpont közelében találkoztam az első bolsevista őresapattal. Ettől kezdve egyre több és több vörös gardistát láttam, különösen a Hotel Astoria és a Maryinsky-palota előtt.

Egyik falu a másikat követte és én halálos keserűséggel szívemben kerestem mindenütt a csapatokat, amelyeket a frontról segítségünkre kellett volna küldeni. Sajnos, nyomát sem láttam sehol a segélycsapatoknak.

AZ ALKUDÓZO TÁBORNOK

Végre megérkeztem Pskovba. Cseremisov tábornok, az északi front főparancsnokának főhadiszállására. Itt kínos kimagyarázkodás kezdődött a tábornok részéről. Rögtön láttam, hogy a tábornok titokban már közeledési kísérleteket tett a feltűnő új csillag felé. Megpróbált meggyőzni arról, hogy miután nem rendelkezik tartalé-

kok fölött, lehetetlenség volt számára a kívánt erősítéseket elküldenie.

— És hol van a harmadik lovashadtest? — kérdeztem tőle. — Beszél Kraszov tábornokkal, a lovasság parancsnokával? Ő is osztja a nézetét?

— Kraszov tábornoknak bármely pillanatban meg kell érkeznie Osztrovból.

— Ha megérkezett, mondja meg nekí, hogy azonnal keressen fel. — Renében van!

Cseremisov tábornok azzal az ürüggyel, hogy megpróbálja meggyőzni a pszkovi bolsevisták által felállított munkás- és katonatanács tagjait, magamra hagyott.

Cseremisov tábornok távolléte sokkal tovább tartott, mint ahogy azt bármiféle tanácskozás indokolta tehetne volna. Képzelték, mit éreztem magamban, amikor minden percnél felbeesülhetetlen értéke volt. Végül is a tábornok csak éjjel 11 órakor tért vissza, hogy közölje velem: teljesen reménytelen dolog lenne csapataira számítani, mert azok teljesen dezorganizáltak. Azt tanácsolta nekem, hogy idővesztés nélkül azonnal siessék a hadserőparancsnokságra.

Pillanatnyi szünet borult ránk.

— Es Kraszov tábornok? — kérdeztem magamon kívül. — Még mindig nem érkezett meg?

— De igen, beszéltem vele, azonban nem volt ideje, mert rögtön vissza kellett térnie Osztrovba.

Most már világosan láttam mindent. Tisztában voltam azzal, hogy nem számíthatok többé Cseremisov tábornokra és magamnak kell eszelednem.

EGY KIS HADSERÉG ELINDUL...

Már éppen indulóban voltam, amikor odakinn megszólalt a csengő. Hallottam, hogy kinyitják a kaput és a következő percben ki lép be hozzám, mint maga Kraszov tábornok, a vezérkari főnöke kíséretében. Szinte kővé meredtem a bámulattól, amikor Kraszov közölte velem, hogy Cseremisov tábornoktól az én nevemben parancsot kapott, amely lefújta a harmadik lovashadtest megindítását Pétervár felé. Kraszov tábornok letévedett ennek a parancsnak a hitelességében, éppen ezért elhatározta, hogy mindenesetre felkeres engem Pskovban, hogy személyesen hallja tőlem a parancs megerősítését.

Október 27-én seregünk, amely számra ugyan nem volt valami tekintélyes, elfoglalta Gacsínát, bár Pétervárnak ez az elővárosa zsúfolva volt bolsevista katonasággal. Tüzek, kronstadti matrózok, motorbiciklisek és Isten tudja még miféle fantasztikus elemekből állt ez a „katonaság”.

Bár mint mondtam, nem rendelkezünk nagyobb fegyveres erő fölött, nem akartunk megállni előnyomulásunkban annál is inkább, miután az

reméltük, hogy előyomulásunk láttára más csapatok is csatlakoznak hozzám. Minél nagyobb hasznót akartunk huzni váratlan megjelenésünkből, miután láttuk Gacsinában is, hogy milyen le-sújtó hatása volt felbukásunknak a vörös csapatokra.

LENIN ELSŐ ÜZENETE

Olyan volt a helyzet országszerte, de különösen a fronton, hogy nem is követelhetünk volna más taktikát, mint a váratlan lerohanást. Tisztában voltunk azzal, hogy a bolsevisták fő ütőkártyája a mindenáron való azonnali békekötés volt és nekünk meg kellett előznünk ennek az adutnak a kijátszását. Miután a bolsevisták az október 24-ről 25-ére virradó éjjel úgy a pétervári táviró és távbeszélő központot, mint a carskojeszelói rádióállomást — az akkori idők legnagyobb orosz leadó állomását — eltolgalták. Lenin első dolga az volt, hogy rádió útján a következő történelmi üzenetet küldte a front minden részére:

— A katonaság századonként, vagy zászlóaljanként azonnal kössön fegyverszünetet a német csapatokkal!

Aznap, hogy ez a rádióüzenet szerkesztést az éterben, Ludendorfnak nem lehettek többé kételyei, hogy megnyerte élete legnagyobb csatáját, hiszen mindenki tudta, hogy ebben a pillanatban felbomlik minden fegyverem az orosz csapatok között a fronton.

Ez valóban be is következett: nyomban a rádióüzenet nyilvánosságra hozatala után felfordult minden rend.

GYÓZ A BOLSEVIZMUS

Az egyetlen mentés az lehetett volna, ha Pétervárt sikerül elvágunk a fronttól és ezzel megakadályozunk a mérgező propagandáratát, amely a csapatok szellemét és öntudatát teljesen tönkretette. Sajnos, ez lehetetlen volt, mert az emberáradat, amely a frontokról a főváros felé hömpölygött; magával sodort minket is épp úgy, mint mindent és mindenkit, amit az útjában talált. Ez a katasztrófát jelentette számunkra...

Fájdalmunk annál nagyobb volt, mert tudtuk, hogy nem mi voltunk egyedül, akik készen álltak Oroszország becsületéért akár az életünket is áldozni. Moszkvában, Szaratovban, Charkovban és egy sor más városban is bátor kísérletek történtek a vörös tüzész elharapozásának megállítására. Még Pétervárott is ellenforradalom tört ki október 28-án, a hatalom új urai ellen, de sajnos, csapatok hiányában nem tudtuk ezt a bátor kísérletet megfelelő támogatásban részesíteni.

Tudja Ön?

— Hogy a kőszent tüzelőanyagot 1245-ben használták először Newcastle angol kikötővárosban.

— Hogy 1324-ben használtak először ágyut.

— Hogy az első órát 1354-ben építették a strassburgi dómon és az első zsebórát 1679-ben készítették.

— Hogy 1440-ben találta fel Gutenberg János a könyvnyomtatást szét-szedhető és újból összerakható betűkkel.

— Hogy Magyarországon az első könyvnyomdát 1472-ben állították fel Budán.

— Hogy Columbus Cristóf 1492-ben fedezte fel Amerikát és ugyanakkor észlelték a mágneses elhajlást.

— Hogy 1582-ben XIII. Gergely pápa vezette be a gregoriánus naptárt, melyet ma is használunk.

— Hogy a mikroszkópot Galilei találta fel 1612-ben.

— Hogy az első barométert Torricelli 1643-ban készítette.

— Hogy a villámhárítót Franklin Benjámín, a nyomdászól lett amerikai államférfi és természettudós találta fel 1752-ben.

15 éves balmazújvárosi östehetség, aki a kondánál kezdte és író akar lenni

Az utóbbi években divatba jött az östehetségek felfedezése. A falu egymás után küldte értékeit, csodálatos tehetségeket egyszerű, iskolázatlan embereket. Aztán ez a jelenség is belefulladt a túlzásba s ma már bizonyos gyanakvás fogja el az embereket, ha östehetségekről beszélnek.

Pedig a falvak egyszerű néprétegében, a mindennapi élet sima, szürke takarója alatt csodálatos erők forrnak s nem egyszer egyszerű alkotásokban robbannak ki. Ilyen feltűnő tehetség megnyilvánulását kell tapasztalunk egy 15 éves balmazújvárosi fiúnak, Gém Györgynek írsaiban, akire Hortobágyi Zoltán postafelügyelő hívta fel figyelmünket.

Gém György a kondától indult el. Pár évvel ezelőtt még disznót őrizgetett a Hortobágy alján, ahol szegénység és gond terem a szellér emberek számára. De nyár volt, sütött a nap, a földön szőke kalászba szőkkent az élet és a fiatal gyermek lelkén különös zavaros, édes álmok hintázták át. Mesébe ömlött lelkében a világ s később, mikor értelme fejlődött, ezek a mesék, a valóságos élet, a magyar falu nincstelenjeinek élete írásban kíváncszott ki lelkéből.

Ma már műhelyben dolgozik Gém György s jövőre soffit akar lenni. Egyelőre a volán az álma. Vasárnap délután és esténként pedig félrevonul a műhely sarkába és megírja elbeszéléseit. Valami különös erő dübörög ezekben az egyszerű csiszolatlan sorokban. — A közvetlenségnek valódi bája aranyozza be az egyszerű meséket, melyekben mégis a valóságos élet kísért fel lenyűgöző erővel.

A 15 éves balmazújvárosi östehetségnek, Gém Györgynek egyik érdekes írását itt közöljük:

ELETEMBŐL EGYETLEN VASÁRNAP.

Gyönyörű vasárnap délután van. Az emberek a nap hevétől hűvös helyre, a fák alá húzódnak. Milyen szép itt falun az utcán sétálni, nem mint városban tarkabarka népség közt tolongani. Itt csak néha találkozik az ember valakivel.

Milyen ritkán történik meg — ma nem dolgozunk. Valami benső érzelem szakad fel keblemből. — Soha életemben nem ébredt még fel bennem ilyen életkedv, mint most. Ugy érke most, mint egy ketrecből kiszabadult madár, aki annyira örül esőppnyi szabadságának.

A sarkon barátokra találok, akik nevetgélve beszélgetnek. Komolyan közeledek feléjük, de ők nevetve fogadnak:

— Halló, öreg, hogy tévedsz most kőzünk?

— Elengedett az öreg, — mondek.

— Elengedett? Ne mis tudom, hogy tud egy olyan kicsi ember veled annyira kitolni? Ha nekem olyan kis makszi mesterem volna, majd csinálnék én magamnak szabadságot. Annyit dolgozik az ember mint egy szakadt ló és még akkor ne is legyen egy kis szabadságideje? Majd tolnék én olyan helyzetben a világra — szájhösködött ott egyik-másik, de én csak mosolyogtam bohémos beszédjükön.

Később bennem is felébredt az inas-tempó, melyet barátaim hebe-hurgya beszédje ébresztett fel bennem. Én is úgy viháncolok, én is mesélek el nekik nevetni való fidi-buszt. Miért teszem ezt? Miért

hagyom magam megrontani? — Miért fogadom barátaim tanácsát? Miért fogok velük kezét, baráti hűséget esküdök nekik? Ezért szól hozzám főnököm goromba szava, ezért vág naponta többször nyakom, nehogy ha az életbe lépek, az emberiség salakja, szemete legyenek, hanem szép cél, mint becsületes ember biztos irány felé haladjak. De mindez most nem jut eszembe. Nem jut eszembe főnököm biztató szava, amely a szakma megtanulására, az iparkodásra vontat.

Betértünk egy kis kocsimba. — Amint belépünk az ajtón, meleg borszag csapódik arcomba. Elvárásol. Látom, amint bóduló fejje dalolnak az elrészegedett emberek, a cigányok húzzák, csupa mulatozás ebbe a kis borivásban. A kövér csaposlegény ide-oda patog, szolgálja a vendégeket. Odajön hozzám:

— Hát te hun jársz itt? — kérdi. — Megállj, megmondom a gazdádna, ilyen helyen jársz — kövér száját mosolyra húzza.

— Hagyd el te — mondom neki. — Hát így kell bánni a vendéggel? Udvariaskodni kell, nem felegetőzni, te buta esősz!

— Na, nesze, igyál, ne mondd, hogy még inni sem kapsz, csak pénzted legyen, — tett egy pohár kadarkát elém. — Annyit mondok kollégám, dugd el a kipez ríszed, mert itt a főnök. Ahol-é... — a terrasz felé mutat. Ha észre vesz az égen ipics házat. Ismerem ütöt. Itt is nagy leginy szokott lenni.

Az adott irány felé pislantok, észre veszem a főnök barázdás arcát. Tényleg ott ült társaival nevetgélve beszélgetett. Mondok, jó lesz innét minél hamarabb ellőgni, mert ha észre vesz még baj is lehet belőle. El is ódalogtam én onnét egy-kettő, de már késő volt. Az ajtóból amint vissza néztem, láttam, ahogy vadul néz felém. Észre vettem. Fejvesztetten kezdek szaladni az utcán. Miért szaladok? Azért, hogy le tudjam magamról rázni a valót, mikor vállatásra kerül a sor. Hazudni nem lehet, hogy itt voltam, meg ott voltam. Ah, semmi az egész. Legfeljebb majd holnap dolgozok, mint a kefekötő, kedvében járok s majd kitarul a dolog.

Elmentem a labdarugó mérkőzésre, itt már elfelejtettem az egész ügyet, eszembe sem jutott a koresma. Volt most már mit látnom. A játékosok nagyokat rugnak a labdába, bírójá futyól, gól. A tribünön, állóhelyeken izgulnak a futball drukkerok. Vége a meccsnek. 6—4 gólarányban győzött a helybeli. Eljen, bravó... mindenféle nomálatlan szavak röpködnek a csibészek ajkáról. Nem megyek feléjük se, hiszen már így is késő van rá. Kezd leszálni a homály, szürkül az est. Gyereink haza. Otthon vár a sok éhes jószág a sok dolog, végezzük el, hiszen ez mind az éntendőm.

Befordulok egy kis mellékecskára. A házak, a magas fák nagy árnyékot vetnek, itt már egészen este van. Nagy sárgaház elé érek, amely a sok apró, régi házak közül, magasan emelkedik ki. Szépház. Az ablak alatt hatalmas akácok, az árokparton akáciövészek, fűzfák díszlekednek. A bejáratnál, a kapu homlokzata fölött nagy égettábla, felíratlalt: Kerékvártó műhely. — Az ajtóhoz megyek, lenyomom a kilinest, a zár nem enged. Hogy a lehulló... nincsenek itthon. Mittegyek

Bent a hátsó udvaron visítanak az éhes malacok. A baromfiak is elülnek már, de a lakásuk ajtaja be van téve, kint rekedtek. Hm, az áldóját... Most megvárjam míg hazajönnek? Jó lenne bemászni — gondolám. Fene magas kerítés, annak dacára még kétszer dróttal is be van biztosítva az át-mászástól. De azért próba szerencse.

Nagynehezen átjutok rajta, igaz egy kicsit lement a máz a kezemfejről. Nem baj, elviselhetőbb mint a goromba szavak, mert biztos az lett volna, ha nem eslekedtem volna ezt. Sietek a kamrára felé, szerencsére nyitva volt. Itt volt mindenféle élelmiszer, amit a malacoknak, baromfiaknak kell adni. Megettem a malacokat, enniek adok a baromfiaknak, így most már elvégeztem minden vasárnapdélutáni dolgomat.

Műhelyünk előtt egy kisszéken ülve várok, hogy mikor jönnek haza a főnökek. Ráuntam már várni, éhes is voltam, bementem a kamrába vágtam egy jókora darab kenyeret, jó avasszalonnát, hozzáfogtam falatozni.

A kistoronyban elharangozták a nyolcat, a főnökek még most sem jönnek. Elnyomott engem is az álmom a kisszéken. Tovább nem várok — határoztam el magamban. Bezártam a kamra ajtót, bementem a műhelybe, lefeküdtem.

Csöndesen szunnyadtam már, amikor lépések zajára ébredtem. Főnök úr ébredtem. Valahára haza láttak már jönni. De hol az égbe maradtak? Sohase történt még meg az, hogy ilyen sokáig maradjanak. A főnök úr bejött a műhelybe. Szólt nekem. Reszkettem a pokróc alatt, hogy megemlíti a koresmát. De biztosan elfelejtette. Kérdezett egyet-mást, elvégeztem-e mindent, hogy-mint, rendben van-e minden. Amikor számmoltam kiment. Össze gubbaszkodtam kemény vackomon, magamra húztam a durva lópokrócot s lehunytam szememet. Közben, amint csöndesen szunnyadtam, észre veszem, hogy megint zárják a ház ajtaját. Aztán lépések távolodnak, nagy csikorgással az uccajától is bezárják. Hm. Hova a fenébe mennék ezek megint? Igaz ugyan, minden vasárnap este a moziba szoktak menni, különösen most, mert jódarabot játszanak. Én is gondolkodtam már azon, hogy hogyan kellene ezt a mozt megnézni. Délután megnézhettem volna, de a fene, a vasárnap délutáni látványt nem adnám ezer moziért. Félreahajtom a pokrócot felülök.

Azon veszem észre magam, amint lassan kezdek öltözni. Miért? Elszökök. Most nyílik rá alkalom és mód. Elszökni, mit jelent ez? Az én helyzetemben bizony annyit jelent, mint lopni. Az pedig már a nagy bűnök egyike. Lopni, hazudni. Ezzem előtt mély sötétség van, amely elnyomja tudatomat. (Nem jut eszembe.) Semmi sem jut eszembe. Mindent felejték. Nem jut eszembe, hogy ez a szökés, ez a lógás ha kitűdődik, az én becsületemet, a hozzám való bizalmakat sérti. Miért nem tiszta az én agyam? Miért nem jutnak eszembe ilyen erőlköles érzeti gondolatok? Nem látok magam előtt mást, csak a mozi vásznát, ahol néha szerelmi dátumok, néha izgalmas jelenetek váltakoznak.

A sötétben tapogatózva megyek az ajtóig. Pillanatig megállok. Miért? Valami gondolat akarta megragadni agyamat? Nem tudom. Kinyitom az ajtót, kilépek a homályos udvarra, mellet a holdvilág gyéren világít be. Milyen szépséges honol minden felém. Néha hosszan elnyújtott kutyangatósi veri fel a csendet. Lomha árnyak

vetődnek elem. Itt ócska kerekék halmaza, ott hosszú sorban a magasra nőtt ószirozsa tövek, amoda terjedelmes orgonabokor sötétlik. Az udvar sem kopasz, be van gyepesedve. A zöld fűvön harmat csillog, amely mikor nézzük mint-ha könnyitene az ember lélegzetén.

Megindulok a kapu felé, melyen keresztül az uccára akarok kijutni. Amikor odaérek pillanatig sem habozok, lassan felhúzódok a mardek ágoson, átlépek a kifeszített drótokon, halk dübbenéssel leugrok a járdára. Zajt hallok. Valaki közeledik. Hirtelen bebuok a fűzfák közé. Az ipse elment, nem vett észre. Mikor tova tűnt a homályban, én is kiléptem buvóhelyemről s megindultam az ellenkező irányba. Egy nagyobb uccára értem, itt már égtek a villanyok s többen jöttek mentek.

A toronyóra felet ütött. Félkifenc. No még ha sietek nem kések le a mozi előadásáról. A mozi előtt álltak egy páran, olyan szőrű emberek, mint saját magam, olyan pénztelenek. Nem állok meg itt, belépek a folyóóra, a pénztár elé megyek, ahol sokan megváltották jegyeiket, siettek helyüket elfoglalni. Benyulok a zsembem, egy vasat se találok. Hű az áldóját, mit csináljak én most? Eszembe jut, hogy a mult héten ami volt, elrabolta tőlem egy kislány. Befizettem este a moziba, még ezzel sem elégedett meg. A

A magyar szellem vándorúja

JÓSIKA ÉS A TÖRTÉNELMI REGÉNY

A regény a görög irodalom legkedveltebb műfaja. Nálunk is utolsónak jelenik meg, mikor már nemcsak líránk és epikánk van, hanem drámánk, sőt Kőlesey és Bajza jóvoltából kritikánk is.

Ebben a polgári műfajban először Jósika, Eötvös és Kemény alkot nálunk maradandót. Mind a hárman bárók. Ez aligha véletlen. A romantizmus a rendkívülit keresi. Az átlagolvasónak ilyen a főúri környezet. Itt a mindennapi életet is költői zománc vonja be. A mult század elején még csak ebben a körben találhatók érdekes, „regényes” nőalakok. A három báró meghonosítja a regény európai formáit, Jósika a történelmi, Eötvös a társadalmi regény romantikus típusát. Kemény aztán mindkét nemből a realista regényt. Végül Jókai önálló magyar formát ad az új műfajnak.

A romantizmus menekül a jelentől. Ezért először a történelmi regényt fejlesztik ki, szétágazó bonyodalommal, anyagi és ördögi jellemekkel, váratlan fordulatokkal. Egy-egy fejezete a legizgalmasabb ponton szakad félbe, mint ma a folytatásos ponyvaregények.

Multunk legtöbb emléke Erdélyben maradt meg. Innen indult diadalútjára Jósika Abafija. Az akarat erejét hirdeti, azt, hogy a züllés mélyéről is vissza lehet kapaszkodni. Jósika egész tehetségét beleadja ebbe a műbe, nem is érte utól soha többé. Először a siker csábította gyors alkotásra, aztán a szabadságharc után, száműzetésében, az inség.

Tehetséges író, de nincs elég tartaléka, inkább hanyatlak, mint fejlődik. Az Abafival ő fedezi föl az erdélyi fejedelmek korát, mint hálás regénytárgyat. Azóta is ide térnek vissza legjobb történelmi regényeink. Alakjai nem korhűek, de az ő közönsége megelégszik a jelmezek, a külsőségek hiteles ábrázolásával is. Mesebonyolítása érdekes, törekvése komoly. Mégis leáldozik a napja, mikor Jókai első történelmi regénye megjelenik. Jókai még akkor nem is látta Erdélyt, de még így is, saját területen hátrásorítja Jósikát.

pénztár mellett ott volt a cukros, rákért, hogy vegyek neki egy kis nyalókát. Oda megyünk. Kérek két darabot. — Mutatom neki, hogy milyet adjon.

A lány félre huzta a száját. — Csak ennyit! Akkor négyet. En hatot szeretnék.

Jól van, akkor legyen hat. Becsomagolja a kisasszony.

Tessék, hatvan fillér. Oda adtam neki ötven fillért, csak nehezen tudtam zsebemből még tíz fillért előkotorászni, hogy kiegészítsem hatvanra. Így van az, most nincs egy fillérem se. Ezért jöttem én ide? Most forduljak sarkon s menjek vissza? Dehogyan megyek, megpróbálom hátha pénznélkül is tudnék menni.

Sokan tolongtak befelé az ajtón, sok dolga volt a jegyszédőnek. Mikor az utolsó bement, egy pillanatra fel se nézett, mint a gyík úgy siklottam be a padok között. Észrevettem valamit, néztem is rá, de újra jöttem az ajtón és oda kellett neki sietni. Ez időt felhasználtam, úgy eltűntem mint a kámför, most már ütheti bottal a nyomomat. Jöhelyen ültem, kényelmesen néztem végig az előadást. Így kell kispekulálni az embernek a dolgot, ha nincsen pénze. Előadás után úgy száltam hazafelé, hazafelé, mint a szél. Mire a főnök hazajött, már javában hortyogtam a durva pokróc alatt.

EÖTVÖS ÉS A TÁRSADALMI REGÉNY

Pár évvel az Abafi után már megjelent Eötvös Karthauzija. Még ebben is van valami romantikus elvagyakozás. Társadalmi regény, de francia kolostor a kerete. Főhőse lelki rajzával s gondolataival hat, meséje minduntalan el-elakad.

Az aktív romantizmus igazi regényformája az irányregény. Már a Karthauzi is nevelő természetű. A fiatalok ábrándjaival, önzésével számol le. Másokért kell dolgozni! A Falu Jegyzőjében meg is kezdi ezt az író. A vármegyei visszaéléseket leplezi le. Halálra gúnyolja és ostromozza a vidéki kiskirályokat. Egyetlen mesévé sűríti a régi magyar világ bűnét. Főhőse a nép pártján áll, s mikor ellopják kutyabőrét, rögtön gyilkossággal is megvádolható. A gyanútól Viola szabadítja meg, egy betyárra kényszerített derék jobbágy. A magyar paraszt ebben a romantikus figurában kap először hősi, tragikus vonásokat.

Még bátrabban szót emel a jobbágy-ság érdekében Eötvös másik irányregénye: Magyarország 1514-ben. Már ő megkísérli igazolni Dózsát. A jobbagság nem hibás a történelemtől, valóságos belekergették a forradalomba. Jogtalan tehát a büntetése is, a jobbagság teljes gúzsbakötése.

Ezek a regények államférfiai cselekedetek. Művészi erejük lehet itt-ott fogyatékos, rójuk mindig kárpótol fölfogása mélységével, nemességével. Politikai főműve „A XIX. század uralkodó eszméi”. Bebizonyítja ebben, hogy a szabadság és egyenlőség ugyan egymás ellentéte, mégis van mód az összebékítésükre.

Eötvös írt lírai verseket is. Ezekkel s egész írói magatartásával már Petőfi útját egyengeti.

Juhász Géza.

LÁTOGATÓBAN

— Te már haza akarsz menni?
— Igen, mert a feleségem nem fogja elhinni, hogy nálád egy félóránál tovább ki tudtam tartani.

CSALÁDI IDILL

— Ugy látom — szól az asszony, — téged teljesen hidegen hagy, hogy a gyermekeid úgy ordítanak.
— Dehogyan, sőt ellenkezőleg, éppen azért megyek el hazulról

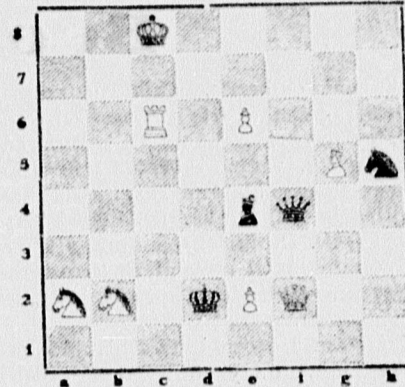
SAKK

27. SZÁMU SAKKFELADVÁNY.

R. L'hermet.

(„Neuyorker Staatszeitung” 1894. évi versenyén I. díj.)

Sötét: Kd2, Vf4, Fe4, Hb5 (4).

Világos: Kc8, Vf2, Bc6, Fg5, Ha2, Hb2, gy: e2, e6 (8).

Világos indul és 2 lépésben mattot ad.

25. SZÁMU JÁTSZMA.

Vezéresel.

(Nimzovitsch-változat.)

Világos: Császár Imre, Debrecen. Sötét: Dr. P. Berkavicius, Kaunas (Litvánia). Játszották levelezés útján 1937. V. hó 3-tól 1938. I. hó 17-ig.

1. d4, Hf6. 2. e4, e6. 3. Hc3, Fb4. 4. Vc2, c5 (I.). 5. dxc5! (II.). Ha6? (III.). 6. a3! (IV.). Fc3f. 7. Vxc3, Hxc5. 8. b4, Hc4. 9. Vd4! (V.). h6 (VI.). 10. f3, Hg5. 11. h4, Hg7. 12. Fb2, Vc7. 13. e4, 0-0 (VII.). 14. e5, Hd8 („karámban a lenyergelt paripák”) 15. 0-0-0! a6. 16. Fd3, f5 (VIII.). 17. g4 (IX.). d6! 18. f4! dxe (X.). 19. fxe, b5 (XI.). 20. g5, bxc4. 21. Fe2! hxc. 22. hxc, g6! (XII.). 23. Bb6, Vg7. 24. Vh4! feladta. A befűzött sötét blokkja csaknem teljes A záró lépés után a fenyegető Hge2—Hf4 és Bxg6 ellen nincs védelem. — 24... He7 sem ment, arra is 25. He2 következik és esetleges 25... Hd5-re 26. Bxd5! kapcsolatban 27. Hf4!-el legott nyer. Elméleti értékkel bíró játszma, melyet a jeles debreceni versenyző figyelemmel érdeklő stílusban vezetett.

(I.) Az egysúlyra való törekvésnek inkább megfelel 4... d5, vagy 4... He4. Az utóbbi, az u. n. svájci védelem, mely rendszerint igen élénk menetű figurajátékokhoz vezet.

(II.) A tett lépés erős, sőt talán a legerősebb. Világos a nyitást vonalon keresztül tartós nyomást fejt ki. A mesterek túlnyomó része kizárólag ezt játszta.

(III.) Dr Krause változata, mely az 1933. évi moszkvai Flohr—Botwianik mérkőzés óta ritka tünet. Jobb 5... He6, — vagy 5... Fxc5.

(IV.) Flohrtól eredő javítás, energikusabb is, mint a régebben játszott 6. g3, vagy 6. Hf3 folytatások.

(V.) A világos vezér domináns helyzete rajtaütésszerű támadást tesz lehetővé. Sötét nyitási politikája esősít

Kis földrajz

A világ millió fővel lakossal bíró városai:

Newyork	6.930.446
Tokió	5.662.900
London	4.397.003
Berlin	4.242.501
Moszkva	3.663.300
Chicago	3.376.438
Sanghaj	3.259.114
Párizs	2.891.020
Leningrad	2.776.400
Oszaka	2.772.700
Buenos-Aires	2.230.946
Philadelphía	1.950.961
Bécs	1.874.851
Detroit	1.568.662
Rio de Janeiro	1.515.369

mondott s a következőkben dikian-dóra lépett.

(VI.) Kényszerhelyzet, fenyegetett 10. f3!-mal huszárkaloda.

(VII.) Nem jobb 13. Vg3! sem, mert világos 14. Vf2-t lép s ha sötét cserél mesterséges sánc és világos döntő erősen áll.

(VIII.) 16... f6-ra 17. f4, f5. 18. g4! fxc. 19. He2, — vagy 17... fxe-re 18. fxe a válasz és világos mindket esetben jobban áll.

(IX.) 17... fxc?-re 18. Ve4! tisztelt nyer.

(X.) 18... fxc-re 19. exd! dönt. Könnyű a nyeres 18... d5-re is. Pl. 19. gxf, dxc. 20. Vxc4, Vxc4. 21. Fxc4. Bxf5. 22. Bd8! stb.

(XI.) A kínálkozó 19... Bf7-re 20. g5, Bd7. 21. Vf4! volt a terv s a sánc-támadás több mint kellemetlen.

(XII.) Csupa „muzsajlépés”. Villa fenyegetett. (23. g6!)

Ambrus Sándor.

SAKKHIREK

A bécsi Trebitsch emlékverseny! Steiner Lajos magyar mester nyerte.

A hagyományos hastingsi karácsonyi versenyt az amerikai Reschewsky nyerte meg Keres és az angol Alexander előtt.

SAKKPOSTA

F. I. Külsövásártér. Elismerő soraiért köszönet. Csak egy Szóghy-feladvány: kaptunk s azt a karácsonyi számunkban le is közöltük. Várjuk a másikat is! Üdvözet.

NYERTESÉK:

Lapunk 1938 január 16-iki számában megjelent 23. számú feladványunk helyes megfejtése: 16—17! volt. Ezt a feladványt helyesen fejtették meg és jutalmat kaptak a következők: **Felkai Imre** Külsövásártér 5, **1 színházjegy**; **Fülöp Gyula** Szociálpolitikai Ügyosztály, **1 kötet könyv**; **Adorján Gábor** Zúgó u. **1 mozijegy**. A színház- illetve mozijegyet kérjük hétfőn délután 3—6 óra között átvenni a kiadóhivatalban, mivel azok kizárólag csak a hétfői előadásokra érvényesek. A könyv bármikor átvehető.

Tudnivalók: A megfejtés igazolására elegendő a világos első lépésének, az ú. n. „kuleslépés”-nek beküldése. A borítékra feltűnő betűkkel ráirandó: **SAKK**. **Beadási határidő péntek este 6 óra.** A megfejtéseket lapunk címére kell beküldeni, vagy bedobni a kiadóhivatal levelezésiádjába. A pályázók között e héten három díjat osztunk ki. **Díjaink: 1 színházjegy, 1 mozijegy és 1 kötet könyv. Szelvényt mellékelni kötelező!**

25. SZÁMU SAKKSZELVÉNY

Név:	_____
Pontos cím:	_____
Kuleslépés:	_____
Calcutta	1.485.582
Tiencin	1.387.462
Peking	1.297.718
Sidney	1.240.520
Los Angeles	1.238.048
Varsó	1.178.914
Bombay	1.161.383
Hamburg	1.129.307
Róma	1.121.189
Glasgow	1.114.100
Kairó	1.103.195
Barcelona	1.060.504
Sao Paulo	1.052.541
Kioto	1.052.500
Milánó	1.049.250
Budapest	1.035.776
Mexico	1.029.068
Nagoja	1.017.700
Madrid	1.014.704
Birmingham	1.011.500

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Panaszkodik

Asszonyom, hogy nincs nyugodt pillanata életének, ha arra gondol, hogy a világ négy sarkán mennyi, de mennyi ártatlan emberek kell azért szenvednie, mert az emberek rosszak...

Felhozza példának Japánt és azt a módszert, ahogy kiforgatja javából, életéből, boldogságából Kínát...

Beszél az örültségben tobzódo spanyolokról. Említi az őrföngő orosz hatalmasokat!

Akárhova néz, akárhova fordul, mindenütt a vér, vér, vér... Gyilkosság és mérszárlás.

Erről harsognak a lapok, ezt mondja a rádió, erről beszélnek társaságban, ez kísérti nappal és ez nyugtalanítja éjszakánként...

Szörnyű sors embernek lenni, mert az állat legalább nem gondolkodik, úgy kapja a szörnyű dolgok menetét, ahogy azok jönnek, de az ember, az ember, akinek esze van, szíve van, lelke van, az ember nem tud nyugtot találni sehol. Minden reményének vége, minden boldogságának vége...

Állatibb sorsa lett, mint az állatnak. Vagy nem úgy van, — kérdezi fájdalommal...

Az a kínai asszony, aki megszülte gyermekeit, most sorra temetheti őket. Eddig is temették anyák gyermeküket, de azt a természet, Isten csapása okozta, belenyugodtak. De most a hatalom, a fegyver, a tetelthen emberi kapzsiság támaszt hulláhegyeket!

A spanyol élet csúfabb, mint vala- aol az emberevés.

Testvér, testvér ellen, apa fiu ellen, város város ellen. Lehetetlen az újszövetségi látomások könyvére nem gondolni, mikor ezt a tenger gazságot és elvetemültséget nézi az ember. Meg kell örülni és bele kell pusztulni a tébolyító események szörnyű minden napjába!

Igy ír. Asszonyom és mi mindenben oszlik nézetét: Így van. Nincs hozzá- tenni valónk. Az ember munkája mindig ilyen aljas és minden korban ilyen kíméletlen tudott lenni. Dehogya is jelentik ezek az események a világ végét, Asszonyom. Csak a huszadik század emberének a végét jelenti, aztán majd jön a jobb, tisztultabb felfogás, kezdik előlri azt, amit most elpusztítanak. Jönnek új nemzetek, új népek, egy ideig dolgoznak, verejtékeznek, alkotnak, hogy néhány évszázad munkáját és teremtését ismét rombadöntsék néhány hónap alatt. Ez az élet, Asszonyom, ilyen csuf, ilyen önző és ilyen ostoba, mert az embert szabad akarattal verte meg a Teremtő és az a szabad akarat meg akarja mutatni, hogy egyszer-e egyszer csak a rosszat tudja és akarja tenni...

Hogyha rám nevetnél

Hogyha jókedvűen mosolyogni látlak,
Urrá lesz szívemen
keserűség, bánat.
Mért mosolyogsz másra,
mért nem szeretsz engem?
Hogyha rám nevetnél,
meggyógyulna lelkem.

Örökös tavaszban,
kéz a kézben járunk.
Bimbó fakadásra
szívdobogva várunk.
Öröm tüze gyulna
mindkettőnk szemébe!...

A mi szerelmünknek,
se sose lenne vége!...

CSER KATALIN ÉVA.

Beosztás

Vannak emberek, akik pénzzel s idővel, az élet e drága kincsével, csodálatos ügyességgel tudnak bánni. Tudomány ez, vagy inkább művészet. Kétségtelen, születésünkkel hozott zsenialitás is kell hozzá. Különös képesség. Érzék. De önfegyelmével s tudatos célratartással nevelünk is magunkat erre az élettudományra. A beosztás művészetére.

Szeretem a beosztással élni tudó embereket, mert nagy öntudat van bennük, az életüket széles és átfogó pillantással nézik állandóan. Nem igaz, hogy rideg szívűek. És az sem igaz, hogy önzöek. Megbecsülik az életüket, az élet értékeit. S ez valóban nem bűn.

Egyszer beszéltem egy ilyen nagyszerű asszonnal, azt mondotta: — Nem a dolgaink elvégzésekor, hanem két dolgunk elvégzése között poscsékoljuk el többnyire az időnket... Remek meglátás!

Nem azzal fecséreljük el a drága időt, hogy elvégezzük a munkánk, hanem azzal, hogy körülményesen és fölösleges nekikészülődéssel fogunk hozzá, halogatva a dolgot s elmulasztva közben a perceket, félórákat s órákat.

— Majd... — mormogjuk s közben se nem piheünk, se nem dolgozunk.

De ebben a furcsa lelkiállapotban halálra fáradunk. Nem lustaság éppen ez, inkább a dolgok át nem látása. Belátáshiány. Fel nem ismerése annak, hogy csak az öntudatosan eltöltött és felhasznált idő lesz az életünk. Magunknak kell a futó perceket, a megállíthatatlanul rohanó órákat a cselekedetünkkel, az akaratunkkal kitölteni. A munkára szánt időnket munkával, a piheésre szánt órákat pihe- néssel. Persze ez nem lehet merev program. Az élet nem tőr el ilyet. Az élet mozgó, változó folyamat, alkalmazkodni kell hozzá. És itt, ezekben az alkalmazkodást követő pillanatokban, amikor a keményen megfogalmazott szabály alól kibújik az élet, lesz már életművészet a beosztás. Gyors mérlegelés és értékelés kell ahhoz, hogy az élet teremtette fordulatot elhalaszthatóan vagy halaszthatatlan- nak ítéljük meg. Az időt és pénzt beosztani tudó emberek mindig fűrgék s éles észfelek. Szép okossággal élnek?

A beosztás több, mint a takarékos- ság. A beosztással élő emberek éppen nem fukarok. Sőt! Mindenre telik nekik. A filléreket s perceket fogják össze, hogy erre s arra órák s pengők legyenek. Semmit sem mulasztanak el, ami fontos, ami valóban szükséges. Ami érdemes! Tisztán látók s bölösen ítélkezők. Nagyszerű lények.

Nem holmi hidegszívű, materiális világnézettel, csak az élet adottságával számolnak. Tisztában vannak azzal, hogy az idő felett úrrá kell lennünk, mert ez a folytonmert ez a folyton áramló áramlás könnyen elsodorhatja az életünket: elragadva a perceket s órákat, napokat és heteket, az élet holt partjára dobva semmis fövenyek. Mindenki ismeri ezeket az elfecsérelt életkeket. De, Istennek hála, mindenkinek volt találkozása beosztással élni tudó emberekkel, akiknek bőven van idejük munkára, szórakozásra, társaságra, családi életre, színházra. Soha semmiről sem késnek el és soha semmit nem mulasztanak. Ezek azok az emberek, akik mindig minden levélre válaszolnak! Pontosan és lelkiismeretesen. Nyomban.

Igen, a levélírást jó példa. Ki meri mondani, ha valóban meggondolja, amit mond, hogy:

— Nem volt időm... egy kurta levél megírására... — és még hozzá tesszik, hozzá szokták tenni nagy komolysággal: — ...Hidd el... egy rövid negyedórám sem volt...

Istenem, hosszú huszonnégy órából igazán lehet ennyit szakítani. Valóban lehet ennyi időt — teremteni! Persze, beosztással...

Egy kitűnő római költő írta: csak azt nem teszi meg az ember, amit nem akar. Ha vakmerő mondásnak is látszik ez a kijelentés, sok igazság van benne. Húzzuk, halasztjuk a munkánk s végül azt motyogjuk mentségként: — Hja, nem volt időm rá...

Pedig volt, csak éppen nem fogtuk magunkat össze, nem szántuk magunkat keményen rá a kötelességünkre.

És a pénzzel is így vagyunk! Sok mindenre telne, ha okossággal bánnánk a fillérekkel. Ha két komoly kiadás között megfontolnánk, hogy mire adjuk ki a pénzünket: hasznosra, haszontalanra. Ha meggondolnánk, hogy szükséges-e ez a hirtelen felmerült kiadás? Halasztható vagy halaszthatatlan?

Mert amíg az idővel az az elv, hogy lehetőleg mindent elvégezzünk a pergő órák alatt, addig a pénzzel úgy kell bánnunk, hogy csak arra költünk, amire feltétlenül szükségünk van. Ne-hogy elszaladjanak az apró pénzecskék (az apró fillérek) lesz a bankó) haszontalanságokra s ne maradjon aztán a szükségesre, a hasznosra, a nélkülözhetetlenre!

A beosztás az életünk céltudatossága, öntudatra emelése, Világos és okos tekintet, amellyel átfogjuk az Isten által nekünk ajándékozott életünket.

Heti éllap

HÉTFŐ. Délben: Májgombóclevés, leveshús tört burgonyával és paradicsommártással, tepertőspogácsa, Meinel-fekete. — Este: Kirántott borjúláb, hollandi mártással, sajt, alma.

KEDD. Délben: Karalábékremleves, borjúmáj angolosan, tarhonyával és káposztasalátával (1), madártej Meinel-fekete. — Este: Zöldborsós rántotta, ementáli sajt.

SZERDA. Délben: Majorannás burgonyaleves, párizsi sertésborda Meinel-féle dobozos zöldbabfőzeléssel, Meinel-féle Alföldi fehér bor, darás kocka, Meinel-fekete. — Este: Paszta sutta (2), Meinel-féle őszibarack befőtt.

CSÜTÖRTÖK. Délben: Hagymaleves párolt marhafartőszélet paradicsomos káposztával, eperszelet (3), Meinel-fekete. — Este: Kirántott karfiol metéltőhagyma-mártással, füge, dió.

PÉNTEK. Délben: Tejleves Meinel-féle kettőjásos metélt-tésztával, paraj burgonyapogácsával, Meinel-fekete. — Este: Sárgaborsópüré, tükörtőjással, almásomlett (4).

SZOMBAT. Délben: Pírtott daraleves, borjuteak kelkáposztafőzeléssel, mákoscsik, Meinel-fekete. — Este: Májas-véres hurka törtburgonyával, sült alma.

VASÁRNAP. Délben: Ragout leves, saját hússával töltött pulyka Meinel-féle vegyes befőttel és endivai salátával (5), magyorkrém torta, Meinel-féle Csopakai bor, Meinel-fekete. — Este: Meinte, hideg sült, sütemény, délről gyümölcs.

(1) Borjúmáj angolosan. Egy szép darab borjúmájat néhány órára tejben

áztatunk. Ezután szalonnával meg-tűzdeljük, több helyen bevágásokat eszközölünk rajta, hogy a vér sütés köz-ben kifolyhasson belőle. Serpenyőbe tesszük, jó kanál zsírt, vizet teszünk hozzá, saját levével és kevés tejfellet többszörösen locsolgatva, süttőbe meg-süjtjük.

(2) Paszta sutta. Egy nagy hagymát négy részre vágunk, kevés paprikával, 4 evőkanál olajban fél puhára páro-lunk. Hozzáadunk 4 deci paradicsom-sűrűjét és szép sűrűn befőzzük. — 30 deka makarónit apró darabokra tö-rünk, gyengén sózott vízben puhára főzzük, leöntjük róla a vizet, összeke-verjük a pörkölttel és együtt néhány percig tovább pároljuk. Tálalásnál citromot csöpögtetünk rá és behintjük reszelt sajttal.

(3) Eperszelet. Porhanyós tésztából ujjnyi magas lepényt süttünk félig készre, ekkor kivesszük a süttőből, Meinel-féle eperjemet 4 tojás kemény habjával elkeverjük, ezt a masszát rá-kenjük a lepényre, sűrűn meghintjük kristálycukorral, 5 deka pírtott darált magyorróval. Visszatesszük a süttőbe és szép pirosra süjtük.

(4) Almásomlett. Néhány egészséges borjú almát lehamozunk, kimagozunk és vékony szeletekre vágunk. Meinel-féle biscuit-tésztát összekeverünk az almával. Forró zsíron serpenyőben hirtelen omlettet süttünk, mikor az egyik fele megsült, átfordítjuk ügye-sen a másik oldalára, mint a palacsin-tát. Még forró tálra rakjuk, vaníliás cukorral sűrűn meghintjük és rögtön tálaljuk.

(5) Saját hússával töltött pulyka. A megtisztított, megmosott és előkészített pulykának nyaka körül felszabadítjuk a bőrt. A mellecsontja mellett végig felvágjuk a bőrt, a mellehúsát kiszed-jük a csontól, finomra megdaráljuk, tejben áztatott zsemlyecskével, tojás sárgájával, kevés vajjal, vagdalt zöl-dpetrezselyemmel, kevés tejfellet elke-verjük, ezt a masszát visszatesszük a mellecsontokra és a bőrt összevarrjuk. Mikor megsült, szép vékony szeletekre szeleteljük a mellét.

Nehány átvattanás

Az otthoni fogadóruhák derékba-szabott, alul kibővülő, földigérő köl-temények. Anyaguk szatén, dűfűn, vagy ilanell. Ezek a dus házíruhák kellemes ellentétet képeznek a mai hű-vösen egyszerű otthonokkal.

Sportkosztümjét lehetőleg kétéle anyagból állítsa össze. Barna kockás szoknyához terrakotta kabátot és kék pullovert csináltasson.

A mellény ismét nagy divat. Sport-kosztümhöz vékony kesztyűbőr, anti-lop, vagy dűfűn mellény illik. Szépek a vékony prémből készült mellények, bőr szegéssel, amelyeket nyitott há-romnegyedes, vagy hosszú utiköpeny-hez viselnek.

A prémekpek feltűnően meghosz-szabbodtak. A deréki erő gallérok el-tűntek, helyettük térdig érő szőrme-kepekkel viselnek. Estélyiruhához még egy fokkal hosszabbak a szőrme belé-pők.

Délutánra is roppant elegánsak a kétszínből összeállított kosztümök. Sötétbordo szoknyához, világosabb bordó kabát. Ugyanígy látni kétárnyu-latú barna, zöld és magyorrószínű kosztümöket.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Félesztendő

é mérlegen ismét itt van és te nem tudod, hogy mi vár rád. Semmi esetre se volnál. azonban bizonytalanságban, ha az elmúlt félv alatt elvégeztél volna a kötelességed úgy, ahogy várták tőled...

Mert nézzük csak, ki volt bizonytalanságban?...

Az, aki nem volt rendes ember. Aki mindenre számított, csak arra nem, hogy egyszer, öt hónap után mégis csak elérkezik az az idő is, amikor majd számot kell adni.

Az rettegett a január hónap végétől, aki nagyon jól érezte magát öt hónapon át. Ezeknek bizony most keserves napjaik lesznek és néhány nap óta már vannak is. Mert a lelkiismeret csak ideig, óráig lehet nyugodt, ha nem teljesíti kötelességét, aztán, mikor felébred, mikor tudtára jön, hogy bizony más célja is van az életnek, mint a henyesség és cifraság, ott van a kellemetlenség és keserű a szája is.

Ime, most jön a böjt. A henyelésnek, naplopásnak és munkakerülésnek böjtje.

Keserves dolog, de nem lehet kitérni előle. Nem, semmiképpen se lehet, mert már itt van. A küszöbön, a nyakadon és nem lehet ragadni, nem tudsz többé kertetelni, nem mondhatod, hogy nincs semmi hiba, rendben van minden, régezd a dolgod és teljesítsd a kötelességed, mert ime, itt a bizonyítvány, ez a számodra nagyon kellemetlen valóság és beszél most már helyetted.

Elmondja, hogy mi lehetett volna és ime, mi lett belőled!

Harsogva hirdeti, hogy lusta voltál, hálátlan voltál, kegyetlen és embertelen voltál szülővel, magaddal szemben. Hogy nem voltál méltó szeretetre, jószágra, támogatásra...

Beszél, beszél, harsog ez a bizonyítvány, melyet nem a jó, szorgalmas és bersületes emberek érdekében teremtettek meg, hanem a lusták, kertelők, naplopók számára, mert a jó ember nem azért dolgozik, küzd, alkot, teremt, mert különben kellemetlen sorsa lesz, hanem azért, hogy több legyen mint a hétköznapiak immel, ammal mozgó napszámosa. Alkotó, teremtő ember akar lenni. Ime, akar mert ezen múlik. A te sorsod is, hát akard, haladéktalanul, azonnal, hogy jóvá tett azt, amit öt hónap alatt véteztél...

Trianon

Trianon, ez a név, ha eszembe jut, Szememből bús nehéz könnyek peregnek.

Mis' ez a határ rabló határ, nem igazl. Megesonkítja Nagy-Magyarországot. Északon a csehek uralkodnak, Erdélyben oláh az úr, A Bácska-Bánság legszebb, búzája Mind mind a szerbeké, Nyugaton német is elvett tőlünk egy darabot.

Nekünk csak a Nagy-Alföld maradt. Egy pár bánya, síkság és folyóvíz a magyar tenger.

Vissza szerezzük vissza mindet, Nem törjük tovább a rabságot, Mert vissza kell szerezni a magyar hazát,

Hogy újra egész legyen Nagy-Magyarország.

Nagy Jenő IV. o. t.

Nyaralás

Nyárkerdet volt, rózsairatos juniusi este. Bolyongtam a kerti utakon. Egyszer csak ismerős szellő simogatta meg az arcomat. Egy pillanatig mintha erdőzúgást, patakcsobogást hallottam volna s a rózsairat közé mintha fenyőillat vegyült volna.

Mikor jössz már hozzánk, kérdezte sugva a szellő, várnak már a hegyek, a völgyek, vár az álompatak.

Gondolkoztam egy percig, hogy ne tegyek-e úgy, mintha nem érteném meg a szellő beszédét, de aztán megadólag hajtottam le a fejemet, jól van, megyek már holnap, hogy ne várjanak rám hiába.

Most is el fogod hozni a bánatodat, aggodalmaskodott a szellő, hagyd itthon, ne hozd magaddal.

Nem lehet szellőcském sugtam, nem lehet, mert nem élhetek a bánatom nélkül.

A szellőcske ekkor már messze járt, messziről hallottam halk suttogó szavát, hozzád hát, ha másképpen nem lehet, csak gyere már.

Reggel már utaztam a két hegyek felé. A bánatom nehéz volt, ezerszer nehezebb, mint máskor. Azt hittem a vonat is csak cammogva fog menni, nehéz lesz neki ekkora bánatot cipelni.

De a vonat száguldott velem szélsebesen, egyre messzebbre, mintha sohasem akarna többé megállani. A hegyek már kéklettek a láthatáron. Elérhetetlen távolságban látszottak még lenni, de mégis nem sokára már közöttük futott a vonat s balsamos illatúdvözlötük már beáradt hozzám a vonat ablakán.

Félköralakú völgyből előmosolygott a kicsi ismerős kis falu pirostetejű templomtornyocskájával. A vonat vidám fütttyel üdvözölte a vidéket, a kicsi falut s azok vidáman verték vissza a fütttyüdvözlést. Megérkeztünk. A vonat megállt és egyszer csak a hosszú úttól, vonatrázástól kábultan, káprázó szemekkel ott állottam a piros pelargoniumos kicsi vasuti állomás peronján. Ugy tetszett, mintha el sem mentem volna innen tavaly nyár óta. Mintha nem telt volna el közbe egy hosszú-hosszú tél.

Ragyogó napsütéses vasárnap volt. Isten hozott, csilingelték felém a kis templom harangjai. Isten hozott, intettek a magas hegyeket, mély völgyeket borító erdők zöld bársony lombjait. Isten hozott, mormolta a vasuti híd alatt futó kis patak.

Falu végén fehér kis ház egy magas hegy tövében, hűvös, tiszta kis szoba. Hőfőhérről faláról bánatosan néz rám a töviskoszorús Krisztuskép és a hét törrel átdöfött szívű Szűz Mária.

Elhoztad most is a bánatodat, mondja szomorú tekintetük. Nem szóltam semmit, csak fejemet az ágy fehér párnáiba furtam, hogy ne lássák omló könnyeimet.

Látjuk, hogy most is elhoztad a bánatodat, suttogták a lombok is, mikor délután felkerestem kedvenc tanyámat az álmodozás völgyét. Elhoztad, elhoztad, mormolta szemrehányóan a völgy közepén futó kis patak, az álompatak is.

Ellopjuk mi azt, kacagtak a patak tükrén táncoló csalfa napsugarak.

Ellopjuk mi azt, kacagtak a fákat borzoló, bosszantó nyári szellők.

Ellopjuk, ellopjuk, énekelgették kórusban a madarak s a fűszálak, virágok, sőt a lombú fák helybenhagyólag bólogattak.

Rémülten futottam haza. Nem, nem engedem, a bánatodat nem hagyom el-

lopni. De hiábavaló volt a meneküléssem.

Egy reggel arra ébredtem, hogy nem volt a nehéz bánat a szívemben, csak fájó üresség. Ellopták a bánatomat. Az ablakon éppen akkor táncolt ki egy pajkos napsugár és láttam, amint kineztem az ablakon a hajnali szellőt könnyű lábakkal futni az erdők felett az álmodozás völgye felé.

Selvtve ültözököttem s futottam utána. Adjátok vissza a bánatomat, könyörögtem a lomboknak, de azok csak hallgattak mozdulatlanul, sötétben, mintha nem is hallanák könyörgő szavaimat.

Hova rejtettétek a bánatomat, kérdeztem a fehér szikláktól, de azok csak néztek kökeményen rám.

Hol van az én bánatom, hol találom meg?

Nem láttuk, nem láttuk, mormolta a kis patak. Egy sárgarigó vidáman fütttyörészt a fejem felett, mintha nem is tudná miről van szó. A virágok álmosan, csukott szirmokkal bólogattak.

Nem is láttok engem többet, mondtam nekik sirva, én nem élhetek a bánatom nélkül, meghalok, ha vissza nem adjátok.

Hiszen visszaadjuk, simogatta meg könyörületesen az arcomat a patakparti szomorúfüz lehajló lombja, visszaadjuk, ha majd itt hagysz minket, de addig míg itt leszel, segítünk neked elviselni, addig megőrizzük.

Visszaadunk, bólogattak a lombok. Majd, suttogta a hajnali szellő. Visszaadunk, énekeltek kórusban a madarak. Vissza-vissza, mormolta az álompatak. A virágok most már kinyitották szirmaikat és biztatólag bólogattak.

Megnyugodva döntem le a puha fűszőnyegre. A patak mesélni kezdett az erdőről, az erdő susogott a felhőkről. A madarak énekeltek a napról, a bogarak zümmögtek a virágokról és így lassan eltelt a nyár.

Takács Ilona.

Téli baleset

Jaj de jó, hogy itt a tél! Peti Pali útra kél, Mennek a Mátrába! Sitalpat a lábára. Petinek van jókedve, Sietnek a hegyekbe.

Pali nagyot nevetett, Mert a Peti elesett, Megütötte az orrát, Eltörte a sitalpát. Megbottlott a sziklába, Ráesett az orrára.

Peti sirva hazament, A nagykonyhába bement, Megmosta vérző orrát, Földhöz vágta sitalpát, Pali pedig nevetve, Megy a hegyen sietve.

Keresztesy László V. el. o. t.

Csonka hazánkról

Kopár sivatag hazám, Nincs rajta virág, Böszön tör ellene Az egész világ.

Letaposták a virágot, Mi hazámba nyílt, Nem maradt más csak a török, De az is csak itt-ott.

Idegen kézre jutott most A Bánát és Bácska, Ez volt Nagy-Magyarországnak Legszebbik virága.

Drága a mi szép hazánknak Minden egyes rőge, Nem maradhat más kezében Magyarországnak földje.

Magyaork Istene Szórj reájok átkot Mert széjjel szaggatták Nagy-Magyarországot!

Keresztesy László V. o. t.

Édes hazánk

Édes hazánk Magyarország, Hogyan látlak téged, Megtiporva csonkán, Elvesztettünk téged, Oda van a termő Bácskánk Termő vidékével, Szegény magyar népünk Drága kenyérével.

Elvesztettük Kárpátunkat Szép nagy fenyvesével, Másé már a Magas Tátra Csoda szépségével, Szomorúság fog el minket, Ha arra gondolunk, Hogy a Kárpát és a Tátra Nem a mi birtokunk.

Oda vannak a bányáink És a szép nagy Erdély, Benne sok magyar könnye hull Mind a szabadsáért, Szeretnének még egyszer Magyar szót hallani, S a magyarok Istenehez Buzgón imádkozni.

Óh te szép Adria! Minek sírsz te annyit? Sajnálod a magyar népet, Kit el kellett hagyni? Velünk tarts Adria S újra nekünk szolgálj, Mert úgysem hagyunk el, Mindig mienk leszel.

Magyarok Istene Hallgasd meg imánkat, Add vissza minkünk Szép magyar hazánkat, Ne hagyd, hogy a magyar Örökre elveszen, Add, hogy a magyar nép Ujra boldog legyen!...

Varga Mária.

Vers

Hivogaton cseng felénk a kis harang, Jer kedvesem, kulcsold imára két kezéd, Felénk int Isten. Semmi néki kincs s a rang

Királyt és koldust egyformán, forró szeret.

Király s koldusnak egyformán adott szívet, Hogy érezzen, szeressen, hűséges legyen,

Belőlük választja ki a hozzá hívet, Hogy ott legyen majd mind az ígért-hegyen.

A kis harang tovább eseng lágyan, biztatón.

Kis sajkát látok ringni át a tiszta tó: Kis sajka vagy: suhansz az életed taván

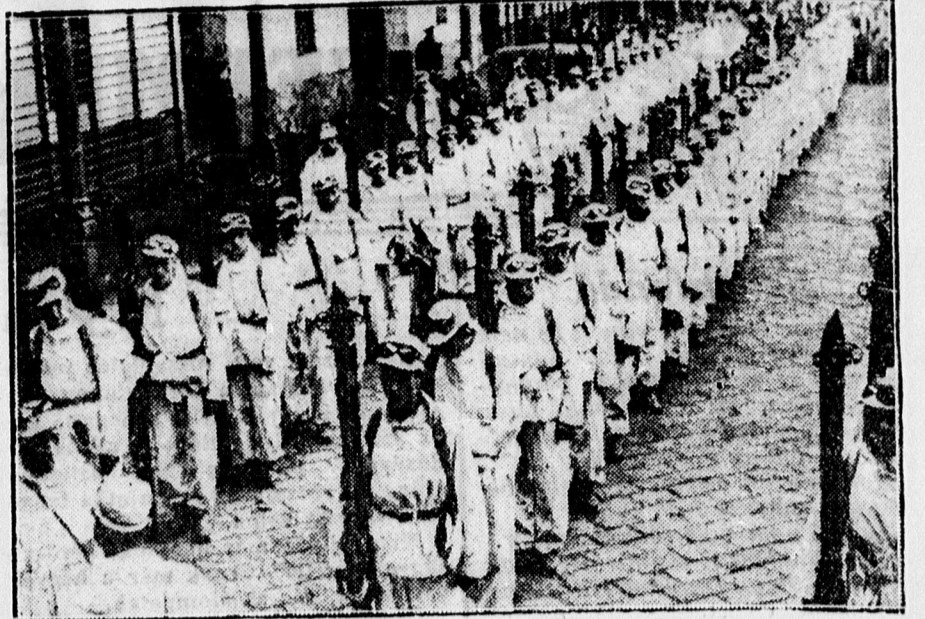
S a kis haranghoz egyszer majd elérsz talán,

Evezz, feszítsd vitorlád és suhanj tovább, De szennyvíz ne legyen kis tavad soha.

Asztalos Gyula.

Az angol gyalogságot uffajta gumiesónakkal szerelték fel.

A spanyol csapatokból sí-különítményeket szerveztek.

A „hős”

Gyula úrfi nagyon helyke legény volt. Mindenkiel kikötött s meg volt róla győződve, hogy nálánál erősebb legény nincs az egész földkerekségén. Egyszer aztán megjárta. Amint sétálni ment, találkozott egy pásztor legénnyel s így szólt hozzá:

— No, öcskös, tudsz birkózni?

A fiú szerényen felelt:

— Ha akarod, szívesen birkozok.

Hetyke Gyula fölbígyesztette száját és azt mondta:

— Még náladnál nagyobb hős is megjárta velem, mert tudod, öcsém, hogy én vagyok a legerősebb a földön.

— No lássuk hát! — mondta a fiú.

Hozzá fogtak birkózni. A hős Gyula nekiment és gyomorszájon akarta ütni ellenfelét, de az ügyesen félreugrott az ütés elől és hirtelen úgy felütötte az állát, hogy a hős Gyula abban a percben összerogyott. Most félajultan feküdt ellenfele előtt. A jószívű pásztorfiú megsajnálta Gyulát, adott neki friss tejet és Gyula eszméletre tért. Fölnyitotta a szemét és nagyon szégyellte magát, bocsánatot kért a pásztorfiútól és kérte, hogy felejtse el, ami történt.

A pásztorfiú el is felejtette, csak annyit mondott:

— Jól jegyezd meg: „Aki magát felmagasztalja, megaláztatik, s aki magát megalázza, felmagasztalatik.”

Csernus Mária.

Fogadom

Ezután olyan leszek, mint egy nyitott imakönyv.

Számát hazugság, szememet nem hagyja el könny.

Ezután mindég mindent elmondok Neked,

S többet soha nem engedem el a kezéd.

Ezután nem egeti arcomat a pír és bűnbánat,

Ezután nem olvashatsz belőlem mást, csak kis szolozsmákat.

Lelkem ezernyi kis harangja érted csilingel,

Ajkamon az ének érted csendül fel.

Ha jön az alkony jöjj el, s megfogom a kezéd,

A kis harang szavára veled vorátéra megyek.

Mondom ezután nyílt leszek mint egy imakönyv,

S örökre foglak szeretni erre esküszöm!

BAGDY EMMA

A kőszívű urnő

Márványpalotában lakott egy urnő Csupa báj, csupa tűz, gerle kacagás, Mindenki előtt ő egy eszményi nő, Kinél szebb nem lehet soha senki más, De a szíve, az a hideg kemény szíve Nem szánt meg senkit, nem volt szeretete.

Hiába járt ő üveges hintóba, Járhatott díszbe, bíborba, selyembe, Lehetett neki fényes nagy udvara, Nem ért az semmit, hogy ha nem volt szíve.

Lehetett ő szép, a világ legszebbje, Ha szíve nem nyílt meg könnyörületre.

Egyszer egy reggelen elindult sétálni. Szép selyemruha fedte karcsú testét, Ugy vágyott egyedül, csendben merengeni.

A pázsitos út is eltitkolta jöttét. Hirtelen felrezzent, mert egy kiskgyerek Rongyos ruhácskába felé közelgett.

Méltóságos asszony segítsen mi rajtunk Kenyér hiányába majdnem éhen halunk,

Kicsiny testvéreim várják az ebédet Amit az utamról nekik haza viszek. De semmit sem kapok. Oh! hát mit csináljak,

Ehen kell halni a szegény kis árvák-nak?

Míg a kőszívű nő e szókat hallgatta Bezárult szívében megzendült egy nóta, Felvitte a kislányt a palotájába S felöltöztette szép tündöklő ruhába. Az egész családnak segítséget küldött A márványszívű nő Istenhez szegődött. Nagy Erzsébet.

Jelen és mult

Barátságos kicsi szoba, Öreg bútor mégis szép. Bentlévőkkel együtt olyan, Mint egy kedves, régi kép.

A sarokban ül nagyanyó, Szorgalmasan kötöget És az unokával együtt Tündérmesét szöveget.

Karosszékéből a nagyapó Csöndben nézi nagyanyót És ráfigyel áhítattal Hogy meghalljon minden szót.

Kisleányról szól a mese, Aki szép volt és vidám. Oly jólesik rá gondolni Az életnek alkonyán.

Amint felnőtt a kisleány Megjelent a királyfi. El is vette, el is vitte Nem kellett soká várni.

A kisleány nagyanyó volt. A királyfi nagyapó,

Olyan könnyű kitalálni Pedig hajuk fehér hó.

Szép csendesen éltek mindig, Még mostan is boldogok. Szemükben az emlékezés Két könnyeseppje ott ragyog.

Lassan út egy kakuk-óra, Künn csendesen húll a hó. Benn a kislány halkán mondja: Mesélj tovább nagyanyó.

Barezag Mária.

Árva virág

Mért busulsz te árva virág, Mért haragszol oly nagyon, Sokkal szebb, ha mosolygysz rám. Szébbnek, jobbnak nézel ki:

Ne busulj hát árva virág, Lerrad még úgy is kikelet. Virrad még a szép hazánkra Szébb jövő és szép élet.

Lesz még a mi szép hazánkra, Öröm, vigás, mint vala. Rügyeznek meg a mi fáink, S dalolnak a madarak.

Fényi Erzsébet.

A hóember

Mese, írta: LUJZI NENI.

Téli bundában a táj Hó alatt van a határ Itt is, ott is fehér hó Lábak alatt ropogó, Abból lesz a jó golyó! Hó, a hó, a hógolyó!

Hógolyóból hóember Szakállában nincs kender, Fehér annak a bundája Seprűnyél a keze, lába, — Mosolyog a szeme, szája — Hóból minden porcikája!

Meglátta őt sok veréb, Egy közülük, aki merész Rászállott a kalapjára. Onnan meg a pipájára, Pipa szárán ott ugrálva Csicseregve jár a szája:

Csirri, esiri, csirrirri, Hogy maradt kend ideki? Nem fér tán a szobába. Ebbe csoda nagy bundába, Vagy attól fél kend, komám, Hogy majd onnan kidobnák!

Csirri, esiri szép komám, Kend itt kinn is pörül jár, Mertha jön a napsugár, Kend bundája tovább áll, Csirri, esiri elolvad Kendből semmi sem marad!

* Mutatvány a szerző nyomtatás alatt lévő „Versben virág, bogár-regék, gyönyörű szép gyerek-mesék” című könyvéből.

Imre bácsi postájából!

Kedves Imre bácsi!
Ez első alkalommal egy kis verset küldök Imre bácsinak, a „Gyermekek Debreczenjé”-be való közlés végett. Nagy örömet okozna nekem kedves Imre bácsi, ha ki tenné ebbe a kedves kis lapba, melynek én is hű munkatársa akárok lenni.

Maradok kiváló tisztelettel

Szabó László.

Kedves Imre bácsi!

Ha ezeket a kis verseket jónak talál, tessék az újságba kitenni. Most már a versírásnak hűséges tagja fogok lenni. Tisztelettel

Varga Mária.

Kedves Imre bácsi!

Itt küldök egy elbeszélést, egy mesét és egy zenedarabot. Ezeket, ha lehet legyen szíves közölni. Üdvözlettel

Simon Miklós ref. g. II. B.

U. i. Itt küldök még a meséhez egy képet is, melyet ha Imre bácsi jónak talál, legyen szíves közölni. És még arra kérem Imre bácsit, hogy a „Telmetsére szól az ének” című zenedarabot is legyen szíves közölni, de ha nem szép kiállítású, akkor még egyszer leírom. Ezt legyen szíves megüzeni.

— Képet, kottát csak tökéletes kiállítású tudok közölni, mert csak a jó kép és jó kottázás jön ki a klissén.

Kedves Imre bácsi!

Már rég szerettem volna megkérdezni, hogy beállhatok-e én is kicsiny lapunkhoz munkatársnak. Szívesen fogad-e Tanár Ur és ha jónak találja, közli-e verseimet? Ha az igazat akarom megvallani, eddig ehhez nem volt bátorságom, de végre mégis rá gondoltam magam és itt küldök egy pár verset, amelyet ha Tanár Ur megfelelőnek talál, szíveskedjék közölni és felvenni engem munkatársai közé.

Teljes tisztelettel

Barezag Mária.

III. a. évf. ker. isk. tan.

Máskor is szívesen látjuk az ilyen hangulatos, friss írásokat és örömmel adunk helyet lapunk hasábjain.

E heti könyvjutalmat Barezag Mária, Szabó Erzsébet V. o. t. és Szabó László kapták. Könyvjutalmukat szerdán délután 4—5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Nagy Erzsébet II. c. g. A küldött vers, amint írod is, másnak a műve. Mi csak azt közölhetjük, amj saját, eredeti, tehát pl. általad teremtett vers. Tehát csak eredeti verssel próbálkozz.

JÓ FIUCSKA

A csösz rajtakapja Péterkét, amint egy almafa tetején ülve, egy hatalmas almát szorongat a kezében és rászól:

— Mit csinálsz ott, azzal az almával, te?

— Ott lenn a földön találtam, — feleli Péterke — vissza akarom akasztani.

REJTVÉNYEK

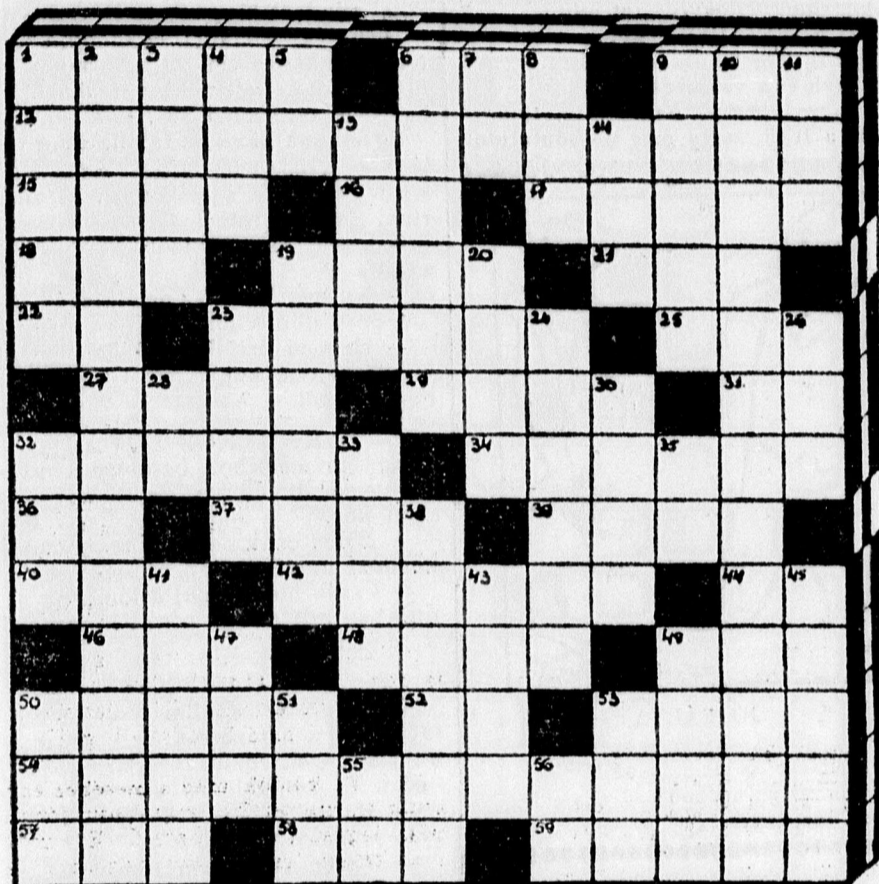

FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Nem kell hozzá lexikon!

Kovács János Mester u. 11. sz.

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Tanyasi gyerekek játszószerze, névelővel.
6. Fűrésztartó.
9. Kicsi úr előneve.
12. El nem muló emlék.
15. Állati fekhely.
16. Nem fő.
17. Minden télen van ilyen tea.
18. Nővény.
19. Debrecenben sokan hívják így a feleséganyjukat.
21. Állathang.
22. Ilyen lap is van.
23. Az ókorban is fontos történelmi szerepet játszó állam.
25. Azonos mássalhangzók.
27. Allott.
29. Férfi név.
31. Adám Éva frónó monogramja.
32. Felszentelés.
34. Katonai műszaki alakulat (ékezet pótl.).
35. Kicsinyítő képző.
37. Sok ésszel van megáldva.
39. Leánynév, becézve.
40. Idómérő.
42. Tapintani, érzékelni.
44. Skála hang.
45. Hely németül.
48. D.... láma.
49. Nagyközség Heves megyében.
50. Hanglemez márka.
51. Afrikai folyó mássalhangzói.
53. Etilen Betle.
55. Szólit.
56. Azonos magánhangzók.

2. Összekeveri a dolgokat
3. Leánynév.
4. Iratkapocs másneve.
5. Vissza: ellentétes kötőszó.
6. Zsebkendőbe sir.
7. Műveltető képző.
8. Káposzta fajta.
9. Modor.
10. Nem jó a hitetlenekkel így lenni.
11. Az ember kötőszöveve.
13. 1916-ban is ilyen állapot volt.
14. Ilyen láb is van (Ravasz!).
19. Kinek az apja volt Ábrahám?
20. Csiszolt felület.
23. Csatol középe.
24. Összetett mutatószó.
26. Állati termék.
28. Ve párja.
30. Gr. Bethlen István birtoka (ford.).
32. Régi úrmérték.
33. A »Debrecen«-nek érdekes minden egyes.....
35. Német prepozíció.
38. Bűtorfényezésnél használják.
41. Legutóbb megszüntetett középiskolai intézmény névelővel.
43. Mit csinál a motor éjjel?
45. Levegő.
47. Taszit.
49. Súlyegység.
50. Mindennek van.
51. Afrikai folyó mássalhangzói.
53. Etilen Betle.
55. Szólit.
56. Azonos magánhangzók.

5. SZ. REJTVÉNYSZELVENY

Név: _____
 Foglalkozás: _____
 Pontos cím: _____

Függőleges sorok:

1. Óratipus, névelővel.

HOL IS OLVASTAM CSAK?

(Allapítsuk meg, hogy ki írta és mi a címe az alábbi versidézeteknek.)

I.

»Hol van János bátyám, hol van? Mondjátok meg!
 A bús atyafiak könnyek kel felelnek.
 Kialtás hangzik fel a vérpád lépcsőjén:
 »Temess anyám mellé s élj boldogul, öcsém!«

II.

Bujt az üldözött s felé
 Kard nyúl barlangjában,
 Szerte nézett s nem lelé
 Honját a hazában,
 Bérere hág és völgybe száll
 Bú s kétség mellett,
 Vörözön lábainál
 S lángtenger felette.

III.

Sima száddal mit kecsgegetsz?
 Mért nevezsz felem?
 Kétes kedvet mért csepegtetsz
 Még most is belém?
 Csak maradj magadnak!
 Biztatóm valál;
 Hittem szép szavadnak:
 Mégis megcsalál.

VAJH KI Ő?

Bajor eredetű, de 200 év óta Magyarországon lakó családból származott. 1844-ben született. Szülei korán elhaltak s ekkor asztalosinas lett, de a festés és rajzolás iránt már ekkor nagy hajlandóságot mutatott. Szamosy Elek tanította festeni, majd Pesten, Bécsben, Münchenben, végül Düsseldorfban tanult. Itt készült »Siralomház« című munkája 1870-ben, mely egyszerre híressé tette. 1872-ben Párisba költözött, ahol »Tépecsinálók«, »Vándorcigányok«, »Köpielő«, »Zálogház«, »Mütermes«, »Falu hőse«, főleg pedig »Milton« című képeivel egymásután aratta nagy sikereit. A párisi világtárláson tehetségének és dicsőségének csúcsponjtjára került, de eddig lappangó betegsége szervezetét felőrölte. Már betegen festette biblikus tárgyú képeit, melyek mindig a legjobb oldaláról mutatták. Ezek közül legszerencsésebb »Krisztus Pilátus előtt« című műve, melyet 1881-ben festett. Kompozíciója nemes, közvetlensége és monumentálisága döbbenetes. Ezt követte a »Golgota« és a Déri-műzeumban lévő »Ecce homo«. E két festményt és a »Honfoglalást« már halálos betegen festette. Ő a legnagyobb magyar festő! Művészetét a lélek mélységeinek ismerete, drámai komolyság, temperamentumos ecsetvezetés és ragyogó színezés jellemzi. 1909-ben halt meg.

KI EZ?

.....

HETI DIJAINK:

- 3x1—1 darab színházjegy
- 1 „ mozijegy
- 2x1 „ kötet könyv.

CSAK UGY MONDOM, HOGY...

...lapunk 1938 január 16-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:
 Képzőművészet.
 A Horatiusok esküje
 A pásztorok imádása
 Apostolok áldozása.
 A művészet tanítása.
 ...lapunk 1938 január 23-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése pedig a következő

volt:

Egy kis földrajz.

Máramarossziget, Arad, Sinalu, Anglia, Bars, Bonn, Kabil, Cartagena, Aluta, Azov, Tana, Oranje, Amur, Zombor, Angol-szász népek, Maja Dzsarvisza, Rangoon, Adua, Tutila szigetek (Hiba: szigetek helyesen: sziget), Earn, San Marino, Aoba, Bari, Kína, tót, London, Tours, Abo.

Vajh ki ő? Bakócz Tamás.

Hol is olvastam csak? Vajda János: Hajótörtek.

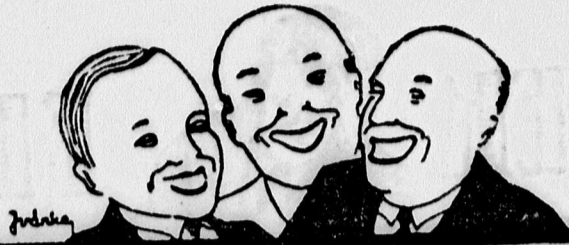
TUDNIVALOK:

A rejtvények beadásának határideje: péntek este 6 óra. A megfejtéseket borítékba téve juttatjuk el a kiadóhivatal leveles ládájába, lapunk címére. — A borítékra feltűnő betűkkel felírandó: REJTVÉNY. A jutalmazásban való részvételre már egyetlen rejtvény helyes megfejtése is elegendő. Természetesen aki többet fejt meg, annak nagyobbak az esélyei. — Szelvényt mellékelni kötelező! — A nyertesek neveit a »Hírek« között hozzuk nyilvánosságra. A megfejtés igazolására a kereszt-rejtvénynél elegendő a négy hosszú sor beküldése.

BETUREJTVÉNYEK:

1.
TALTAL LAS
2.
Alkotás Nro. 12.
3.
s Piroska moesoktalan
4.
Tollát a tintatartóba dugja és valamit jegyez a papírra
5.
kórus délfelé mennyif
6.
L
P A
+
7.
BO RO Zaobks - B-V

LUDAS

MATYI

Kis dal a nagy Kántusról

Irtta: Solymosi József ref. lelkész.

Cdvözlégý élő orgona,
Bús hanglesalók tábora.
Csodás benned e hangzavar.
De engem nem zavar.
Egyhamar.
Bár kavár... ja
Prézsed karja,
Ahogy akarja
a levegőt
s a hebegőt
Intse rendre,
Fütyülök kendre,
En nem vagyok Endr.

Valamikor engem is intett
Köhintett,
sőt csettintett
s egy staccatával,
vagy rubatával
arcul legyintett,
Quintett...

Nem változott itt semmi azóta,
Mert ugyanaz a nóta
s a kóta.
s ugyanaz a vén zongora...
Üssön rá, aki nem hiszi
s a prézes ma is oly kicsi...

Ma is oly szomjas sok torok,
Szép szál legények, ténorok,
szíve ma is csak úgy dobog
s szeme ébségtől úgy kopog.
Ma is oly finom s lágy a hang,
mint a gebei kisharang,
pedig ott néha megesik,
hogy az állványról leesik
s itt is divattá lett e sikk.
A hang is néha leesik.

A cibere is régi hang,
no nem egészen égi hang,
Amikor sir, vagy forte recesen.
Kis terjedelmű, de kellemetlen,
pedig fujják vagy fizenketten,
fiften, netten,
néha csak ketten.

Hát a bariton hol marad,
amely olyan jó mint egy darab,
Kenyér.
Szár az kenyér,
amely a torkon megakad.
De kinek a papné, kinek a pap,
a bariton is tapsot kap.
Ha már így volt hát hadd legyen:
A többi között elmegyen.

És most ti jöttök, öreg hősök,
Basszusok, ti mély hegedősök.
Ti az egyetlen uri frakk...
Öreg zsakett és óeska frakk
hú hordozói szóljatok...
Kemény ingmell és kopott pines
Ille több nincs, ille több nincs.
Hogyha ajkátok hangot ad,
a falról hull a vakolat,
Pedig gyakran nyílik ki szátok,
De hátha énekelni is tudnátok.

Igy volt ez mindig hajdan is,
Hol egyik, hol másik volt hamis:
Kántustag voltam magam is.

S lám itt maradt még hajdanából
A kis tanár úr.
Epen így hívták... Érdekes...
Akkor is játszó két kezest
Ezen az élő orgonán...

Régen is gyultak ünnepl lángok,
Régen is jöttek sok kislányok,
Pirosabbak és halványok,
Angyalok, pedig nem volt szárnyok...

Volt olyan, kinek szeme kék,
Az Iclikék és Miclikék,
a Lclikék és Cllikék,
a Terikék és Pirikék,
A Lillikék és Millikék,
A Piplikék és Ibikék
s hány bus bariton zenge mást,
Szólam helyett a vallomást:
Nekem épen egy olyan kéki!

Ma is úgy van, amint volt régen,
Mamák is voltak az ünnepélyen,
Kik nem sejték, hogy a kis Amor
Immár a mamák szívével számol,

Mert elhangzott már remegő szájjal:
Beszéljen kérem majd a mamávn!

Cdvözlégý hát élő orgonz,
Bús hanglesalók tábora.
Ha már semmi sem változott,
Csupán a nótám vert, kopott...
Legények vagytok mind egy szál!
S hogyba rólatok rosszat állít.
Bárki is legyen jajj neki...
Hajrá ti öreg szenvedők,
Verjétek el a vakmerőt,
De hogy fájdalma hamar elmuljon,
Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon!

VÁNDOR VAGYOK

— Segítsen rajtam, szegény vándor
vagyok.
— És miből él?
— Amit most Öntől kapok?

JÓ PÁLYA

— És miből akarsz megélni?
— Betársulok az apósomhoz.
— És mi az apósd?
— Tökepezés.

MI TÖRTÉNNÉ?

— Mi történne, főnök úr, ha most
belépne a felesége.
— Azt mondanám, hogy éppen bol-
dog üresztendőt kívánok...

B. U. É. K.

— Engedd meg, hogy boldog új évet
kívánjak.
— Most újév után?
— Igen, tudniillik Szilveszterkor én
többnyire olyan részeg vagyok, hogy
beszélni se tudok.

AMERIKA

Egyik amerikai kisváros bankját
már háromszor rabolták ki. Végre fel-
szerelték a legújabb rendszerű védő-
készülékkel. A pénztárosnak nem kel-
lett mást csinálni, mint feltűnés nél-
kül a lábával megnyomni egy gombot
és nyomban megszólal a rendőrségen
a riasztó csengő. Többször is kipróbál-
ták a riasztó készüléket, kitűnően mű-
ködik, a rendőrség két perc alatt a
helyszínen van és a próbarablók még
alig jutottak tovább a „Fel a kezek-
kel” kiáltásnál, már is letartóztatták
őket.

A bankban alig várták, hogy valódi
rablók jelentkezzenek. Nem kellett so-

káig várni, a rablók már másnap
megjelentek.

— Fel a kezekkel! — kiáltotta zor-
donan a feketeálaros főganzster. A
pénztáros nyomban rátette lábát a
riasztócsengő gombjára és minden el-
lenállás nélkül adta ki a pénzt a
ganzstereknek, magában még jókat
is nevetelt, hogyan fogják ezeket le-
fűlelni a rendőrök.

A rendőrök azonban nem jöttek. A
rablók összeszedtek minden pénzt és
nyugodtan elmentek, beültek az autó-
jukba és elhajtottak anélkül, hogy
bármilyen történt volna. Alig hogy el-
mentek, megszólal a bank telefonja és
egy ideges hang dühösen kiabál:

— Halló! Itt a rendőrség beszél!
Maguk is jobban vigyázhatnának, va-
laki rálépett a riasztócsengőre és már
tíz perce nem tudunk dolgozni a nagy
lármá miatt.

AZ ÓRIÁSKIGYÓ

A pesti ember és amerikai vendége
meglátogatják az állatkertet. Az ame-
rikai mindent kicsinek talál.

— Ez egy elefánt? — mondja. —
Nálunk akkora elefánt van, hogy fel-
hőkarcolót kellett neki építeni, külön-
ben nem fért volna be a házába.

Ugyancsak kicsinek találta az orosz-
lánt, a tigrist, a leopárdot. Végre elér-
keznek a hullók osztályához. Az ame-
rikai megpillantja a nyolcméteres
óriáskigyót. Megvető mosolyra húzódik
a szája.

— Ez maguknak az óriáskigyó?
A pesti dühbe jön és így válaszol:
— Ez nem óriáskigyó, hanem egy
kisebb fajtajú kukac. Most szedték ki
egy almából.

TAKAREKOS LOVAS

Egy lovasember bemeget a vas-
kereskedésbe és egy darab sarkan-
tyút kér.

— Miért csak egy darabot? —
kérdezi meglepetten a segéd.

— Csak, ha sikerül a ló egyik ol-
dalát elindítanom, majd megindul
a másik is.

FUTBALLMECCSEN

Egy néző a futballmeccsen hang-
san szidja a határbíró. Ez végre meg-
unja a dolgot, odamegy a lármázó pa-
sashoz és így szól:

— Hallja, már egy negyedórja fi-
gyelem magat!

— Hiszen azért lármázom, mert en-
gem figyel és nem a játékok!

LEHETETLEN

— Pincér, egy légy uszik a levesem-
ben!

— Lehetetlen nagyságos uram! A
légy nem is tud uszni.

ÉRDEKES MEGÁLLAPÍTÁS

A társaságban arról folyik a vita,
hogy ki az optimista és ki a pesszi-
mista. Valaki végre így oldja meg a
kérdést.

— Az optimista az ementháli sajít-
ban csak a sajtot látja, a pesszimista
csak a lyukat.

GAVALLÉR FŐNÖK

— Főnök úr kérem, ma van hu-
szonöt éve, hogy a cég szolgálatában
állok. Itt öszültem meg.

— Renedben van. Majd kiutaltatok
magának két pengőt hajfestedékre.

ÓVATOSAN

Keserű bemeget egy ékszerüzletbe
és jeggyűrűt kér.

— Bevéshetem, kérem, a jeggyü-
rűbe a menyasszonya nevét? — kérdi
a kereskedő.

— Lehet — mondja Keserű, — de
mindenesetre ne nagyon mélyen.

SAJNOS

— És önnek, szerkesztő úr, valóban
mindent el kell olvasni, ami a lapban
megjelenik?

— Sajnos, igen, — de az a legsaj-
nálatosabb, hogy mindazokat is el kell
olvasnom, ami nem jön be a lapba.

KÖNNYELMŰSÉG

— Siessen, rohanjon, drága doktor
úr, az Istenre kérem, a Móriska egy
félórával ezelőtt lenyelt egy huszfille-
rest.

— Nem értem magát asszonyom,
egy huszfillerest akar maga most
öt pengőt kődobni.

A Debreczen rádióműsora

1938 január 30-tól február 5-ig

VASÁRNAP, JANUÁR 30.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi-templomból. A szentbeszédet más után Tóth Tibamér dr. mondja. Énekel a Központi Papnevelő Intézet énekkara.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-terti evangélikus templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből: 281., 259., a Hímnusz és a 290. Orgonál Zalanfy Aladár, Karének. Arcadelt: Abitatos ének. Előadja a Lutheránia vegyeskar. Vezényel Kapi-Králik Jenő.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Magyar Szimfonikus Zenekar. Vezényel Schuler György. 1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban — nyitány. 2. Mozart: Les petits riens — baletzene. 3. Dohnányi: Pastorale (hangszerelte Schuler György). 4. Siklós: Régi magyar táncok. 5. Strauss János: a) Lagunák — keringő; b) Teré-feré polka. 6. Suppé: Költő és paraszt — nyitány.
Közben kb. 13.05: „Hősi sírok.” — Say Géza dr. előadása.
14: Hanglemezek.
15: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)
15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Auber: Az ördög jussa — nyitány. 2. Veesev: Északi éj. 3. Bizet: Gyermekjátékok — szvit. 4. Szirmai Albert: Rinaldo — keringő. 5. Czinka Panna nótája.
16.30: „Selmec, az ősi bányaváros.” Székely Rezsőné előadás. (Köznyelvi előadásorozat.)
17: Horváth Rezső és cigányzenekara.
17.50: „A családvédelem.” — Ravasz László előadása.
18.15: Szedő Miklós dr. dalokat énekel zongorán kísérő Polgár Tibor. 1. Kodály: Kádár István (hístorias ének). 2. Dohnányi: a) Szerettek álnok lélek; b) Az én ökröm a Virág. 3. Tarnay: Lesz úgy megint. 4. Polgár Tibor: Szonett. 5. Hlatky Endre: Busu.
18.45: „Amilyen az ember olyan a beszédeje.” Kardeyán Károly eszegeése.
19.15: Szabó Kálmán jazz-hármasa.
19.50: Sporteredmények.
20: „Szubay.” Vigjáték három felvonásban. Irta zalai Szalay László. Rendező Csanády György. Személyek: id. Kolozsvári Sándor — Hosszú Zoltán; ifj. Kolozsvári Sándor — Mihály Béla; Stancs néni — Gazdy Aranka; Halász Imre — Pethő Attila; Halász László — Bogárn Elek; Halász Miklós — Szilassy Gyula; Halász Erzsike — Eszenyi Olga; Szubay Mihály — Kőpeczi-Boócz Lajos; Szubay István — Jávor Pál; br. Kőszegi K. József — Tapolezay Gyula; br. Kőszegi K. Szigfrid — Rákosi Pál; Szoboszlav és Kecskereky — Bibary József; Szoboszlav Ilonka — Eöry Kató; Gómeskuthy és Ambrus — Rubinyi Tibor; Panni szobaleány — Fáy-Kiss Dóra.
21.30: Hírek, sporteredmények.
21.55: A Magyar Ökölvívó Szövetség csapatbajnoki versenyének döntő mérkőzéséről. Beszélő Pluhár István (Viaszfelvétel).
22.40: A József nádor 2. honvédegyezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Maillart: A remete eszengettyűje — nyitány. 2. Abraham: Reszletek a „Viktória” c. operettből. 3. Komzák: Vig emberek — egyveleg.
23.30: Lászlóffy Margit zongorázik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.20: Hanglemezek.
15: A rádió szalonzenekara.
17.50: Hanglemezek.
18.15: „A szamárközhögés.” Pelesky Lajos dr. előadása.
18.45: Hanglemezek. (Orosz dalok.)
19.15: „Háztartásom Indiában.” Germanus Gyuláné előadása.
20: Hírek, ügétversenyeredmények.
20.30: Guttenberg György jazzzenekara játszik, énekel Székács Elemér a Britania szállóból.
RÖVIDHULLAMU ADOALLOMAS műsora a HAS 3 hívójeles adón. 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon pedig 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 15.40: Magyar vónósnyegyes. Olasz III. 16.30: Giordano: Fedora, opera. Strasburg 17: Vigopera. Bécs 19.30: A Wiener Sängerknaben hangversenye. Bécs 20: Riedinger: Bécs, Bécs marad, dalos egyveleg. Olasz II. Lehar: Paganini, operett.
TANCZENE: Riga 21.15, Varsó II. 22, Zagreb 22.20, Bécs 22.30: Olasz III. 22, Bruxelles 23, Kalundborg 23. R. Paris 24, Paris PTT 24.

HÉTFŐ, JANUÁR 31.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
 Utána: Hanglemezek. 1. Barna Izid: Árpád apánk — induló (I. h. gy. ezred zenekara). 2. Pörschmann: Argentiniál polka — harmonikaszó. 3. Translateur: Élet a bécsi Práterben — keringő (Fenske zenekar). 4. Howgill: Weymouthi harangok — harangjáték (Royal Guard zenekar). 5. Teike: Öreg bajtársak — induló (Berlini tilharmonikusok).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Biedermeyer élet a Bach-korszakban.” (Felolvasás.)
10.45: „Az álarc.” Irta Szilvay Jenő. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Endre Béla énekegyüttese. Tagjai: Baumgartner Margit, Szabó Miklós és Littassy György. 1. Jézus életéről szóló régi francia dalok: a) Angyal üdvözlés; b) A három pásztor éneke; c) Jézus és a kufárok; d) Maria Mgdolna; e) Jézus utolsó szava. 2. Némest mesterek: a) Sehubert: Hajnal — kantáté; b) Mozart: Busu; c) Haydn: Ima. 3. Szlav népek dalai: a) A három rabló (ukrán ballada); b) Bolgár pásztordal; Bisztrói hegy alatt (tót népdal); d) Koló (horvát táncdal).
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Strauss János: Denevér — nyitány. 2. Lehar: Hercegisasszony — keringő. 3. Garami Béla: Nótacsokor. 4. Farkas Ferenc: Tarantella. 5. Micheli: Tüörjárat. 6. Huszka: Gül Baba — egyveleg. 7. Walteufel: Korcsolyázók — keringő. 8. Eördögh János: Tangószerenád. 9. Kraul Antal: Magyar postás induló.
14.40: Hírek.
14.55: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákfelőra: Széchenyi István „Hitel”-e. Pábián István dr. előadása.
17: „Es ha mégsem mozogna a föld.” Csűrös Zoltán előadása.
17.30: Hanglemezek.
18: Munkáscélóra.
18.30: Lakatos Flóris és cigányzenekara.
19.25: 1. Aranka pulykája. 2. Címzett

ismeretlen. — Thury Zsuzsa elbeszélései. (Felolvasás.)
20: A Filharmoniai Társaság hangversenyének ismertetése.
20.10: A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Issay Dobrowen. 1. Glinka: Ruszlan és Ludmila — nyitány (először). 2. Prokofjev: Klasszikus szimfónia (először). 3. Rimskij-Korszakov: Szvit a „Zaltan cár” c. operából (először). 4. Csajkovszkij: V. Szimfónia.
Szünetben kb. 21: Hírek.
Utána kb. 22.10: Időjárásjelentés. Majd: Hanglemezek.
23: Hírek német nyelven.
23.05: Szalonötös.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18: Hanglemezek.
18.35: Német nyelvoktatás.
19.25: Hanglemezek.
20.10: „Téli utazások.” Nádai Pál eszegeése.
20.40: Hírek.
21: Kalmár Tibor jazzzenekara.
KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bruxelles II. 18.55: Bartók est. Bécs 18.55: Verdi: Aida, opera. Beograd 20: Opera. R. Paris 21.30: Opera. Olasz I. 21: Wagner: Rajna kincse.
TANCZENE: Varsó 22.15, Zagreb 22.20, Ljubljana 22.15, Olasz III. 23.15.

KEDD, FEBRUÁR 1.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
 Utána: Hanglemezek. 1. Lehar: Vársárhelyi induló (I. h. gy. ezred zenekara). 2. Engel: Boszorkánytánc — xilofonszó. (Kurt Engel és zenekara). 3. Strauss János: Déli rózsák — keringő (Gécy Barnabás és zenekara). 4. Eilenberg: Hangverseny az erdőben (Paul Godwin és zenekara). 5. Thiele: Tengerész-induló (Fúvószenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Komjáthy Jenő emlékezete.” Irta Komjáthy Győző. (Felolvasás.)
10.45: „Az új kalapdívat.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Domokos László zongorázik, Szlavko Popov gondolkázik a magyar-bolgár művészsere keretében, Zongorán kísér Polgár Tibor.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Récz Zsiga és cigányzenekara.
14.40: Hírek.
14.55: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: „Asszonyok tanácsadója.” (Arányi Mária előadása.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Magyar leánynező” a középkori francia udvarban.” Eckhardt Sándor dr. egyetemi tanár előadása.
17.30: „Egy óra tánczene.” Közvetítés az Ostende-kávéházból. A Kertészzenekar játszik. Kalmár Pál énekel.
18.25: „A Magyar Szövetség nemzetközi versenyének közvetítése a Mát-rából”. Beszélő: Pluhár István. (Viaszfelvétel).
19: A rádió szalonzenekara. 1. Csajkovszkij: Február az „Évszakok”-ból. 2. Poldini: A vadrózsza — nyitány (hangszerelte Polgár Tibor). 3. Rajter Lajos: I. verbunkos szvit. 4. Lehar: Reszletek a „Paesirta” c. operettből. 5. Losonczy Dezső: Leánykerő falun. 6. Scassola: Karaván — intermezzo.
19.50: Rádió a rádióról. (Felolvasás.)
20: A magyar francia művészsere ke-

retében Marie Therese Holley énekel, zongorán kísér Polgár Tibor.
20.30: Az Operaház előadásának ismertetése.
20.45: Az Operaház előadásának közvetítése. „A bolygó hollandi.” (II. és III. felvonás.) Dalmü 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét szerelte Wagner Richárd.
II. felv. után kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
Előadás után kb. 22.30: „Ungarisches Biedermeyer.” Hajós Erzsébet dr. németnyelvű előadása.
22.50: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál, Cselényi József énekel a Bodó-hávéházból. — Dalok: Balázs Árpád: Szerenád; Sándor Jenő: Szomszédasszony; Kádás György: Irt a babám; Szávózd Richárd: Álom; Sassy Csaba: Nincsen pénzem, se dohányom; Kiss-Angyal Ernő: Cudar ez a világ; Thegze-Gerber: Sargul már a kukoricaszár.
23.30: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főosztálya.
18.30: A rádió szalonzenekara.
18.55: Francia nyelvoktatás.
19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „A bolygó hollandi.” (I. felvonás.) Dalmü 3 felvonásban.
Utána kb. 20.30: Hírek.
20.50: Beszélőzenekar.
KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Hamburg 19.10: Windsori vig nök. Königsberg 19.10: Hegyek alján, opera. Boroszló 20: Verdi: Othello. Luxemburg 21.45: Carmen, opera. London 0.30: Székely Zoltán hegédművész lemezei.
TANCZENE: Varsó 20, Köln 20.30, P. Parisine 21.10, Zagreb 22.20, Bécs 22.20, Kalundborg 23.15.
SZERDA, FEBRUÁR 2.
BUDAPEST I. 9.30: Hírek.
9.45: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból. Az ünnep jelentőségét ismerteti és liturgikus magyarázatot ad Gáspár Gusztáv hittanár. Utána gyertyaszentelési szertartás, majd az ünnepi mise közvetítése. Énekel a templom énekkara Harmat Artur vezénylésével.
11.15: Görög katolikus istentisztelet a Rózsák tere névű gör. kat. magyar plébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Baulovits Zoltán dr. hittanár mondja. Énekel a plébánia vegyeskara.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Rossini: Az olasz nő Algirban — nyitány. 2. Haydn: Török szvit. 3. Schubert—Dohnányi: Moments musicals. 4. Weiner: Divertimento. 5. Lanner: A schönbrunnaiak — keringő.
14: Hanglemezek.
15: Radványiné Ruttkay Emma mesél.
15.25: A rendőrség fúvószenekara. Vezényel Szöllőssy Ferenc. — 1. Köler Béla: Magyar vigjáték-nyitány. 2. Völlstedt: Az automataszalonban. 3. Kronogger: Ujhor mellett — vídám egyveleg. 4. Zihrer: Éjszakázók — keringő.
Közben 16.10: „Vadászkaland Afrikában.” Pély Zia előadása.
16.50: A Magyar Szövetség nemzetközi versenyének közvetítése a Mát-rából. Beszélő Pluhár István. (Viaszfelvétel).
17.25: A rádió szalonzenekara. 1. Amadei: A forrás dala. 2. Szirmai: Andalusiai szerenád. 3. Liszt: VI. rapszódia. 4. Sibellius: Valse triste. 5.

- Rachmaninov: cisz-moll prelúd. 6. Gannu: Részletek a Furulyás Janesi e. operettből. 7. Lehar: Arany és ezüst — kerengő.
- 18.15:** „Szent László király.” Ferdinándy Mihály dr. előadása.
- 18.45:** „Tiszántúli népdalok.” Eneklő Bodán Margit és Kubányi György, Kiser Csorba Gyula és cigányzenekara. Dalok: Kiszáradt a tóbat (Hortobágy); Megölték egy legényt (felső-tiszai változat); Zavaros a Tisza vize (Nagykunság); Száll a daru (Tiszántúri); Ki a Tiszavízét issza (Nagykunság); Ha bemegyek Csengerőre (Szatmár megye); Nincs magasabb a kék égnek (Szolnok m.); Bánat, bánat (Bihar m.); Száll a galamb (Nyír-seg); All a hajó (Besenyszög); Sarkon van a... (Nagykunság); Nem jár erre postakocsi (Hortobágy); Lemegy a nap (Hajdúhadház); Csak az esik nekem (Bihar m.); Sej tisztaházát (Debrecen); Hej, kikiris (Nyír-változat); Kiskereki betyár csárda (Sárrét); Ha letekszem — este kilenc órakor (Sárrét); A faluban van egy anya (Öcsöd); Az öcsödi dobogóhíd alatt (Békés); Böszörményben nincsen olyan asszony (Hajdúság); Sej diridongó (Debrecen).
- 19.45:** „Minden jegy elkelt.” Vidám hangjáték egy tenoristáról három részben. Irták K. Halász Gyula és Kristóf Károly. Zongorán kísér Polgár Tibor. Rendezte Barsi Ödön.
- 21.25:** Hírek, sporteredmények.
- 21.50:** Budapesti Hangverszenyekar. Vezényel Polgár Tibor.
- 23:** Hírek francia és olasz nyelven.
- 23.10:** Virány László jazzzenekara játszik Gáthy László énekel.
- 0.05:** Hírek külföldi magyarok számára.
- BUDAPEST II. 11.15:** Hanglemezek.
- 17.15:** A budapesti r. k. egyházközségek balatonzamárdi üdülőtelepe javára rendezett hangverseny közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyszínházából.
- 19.15:** „Veranecis Antal esztergomi érsek.” Geréb László dr. előadása.
- 19.45:** Hírek, ügélőversenyeredmények.
- 20.05:** Magyar Női Vonósnégyes.
- RÖVIDHULLAMU ADOALLOMAS** műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.
- KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK:** Szófia 19.45: Carmen. — Zagreb 20: Opera. Bécs 20.55: Szimfonikusok hangversenye. Olasz I. 21: Wagner: Walkür.
- TÁNCZENE:** Varsó 22, Boroszló 22.30, Königsberg 22.35, Olasz II. 23.15, London 23.25.
- CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 3.**
- BUDAPEST I. 6.45:** Torna. Utána: Hanglemezek. — 1. Fricser Richárd: Kis angyalom — induló (1. h. gy. ezred zenekara). 2. Conrod-Desgranges: Pistonette — polka. 3. Sztalinay Sándor: Tout pour toi, mon amour — keringő (Géczy Barnabás és zenekara). 4. Dieker: Cserezenyevirág-ünnep — intermezzo (Ultrason-zenekar). 5. Wende: Nemet repülő induló (Fűvőzenekar). **Kb. 7.20:** Étrend, közlemények. **10:** Hírek. **10.20:** „A százéves légymányosi híd.” Irták Kumlik Emil dr. (Felolvasás). **10.45:** „A tengeri áramlatok.” — Irták Szabolcsi János. (Felolvasás). **11.00:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó az Egyetemi-temp-lomból. — Időjárásjelentés. **12.05:** Bárdos Alice hegedül zongorakísérettel. **12.30:** Hírek. **12.45:** Egyetemi Énekkarok. Vezényel Vaszy Viktor. 1. Liszt: Tavasz. 2. Liszt: Ejjé! vándorlás. 3. Veress Sándor: Virágének. 4. Vaszy Viktor: Kis népdalszvit. 5. Bárdos Lajos: Széles a Duna. 6. Rákóczi induló. **13.20:** Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** A rádió szalonzenekara. — 1. Schubert: Katonainduló. 2. Vladigerov: Románc. 3. Gabriel-Marie: La cinquante. 4. Kárpáth Zoltán: Émleklap. 5. Sinding: Tavasz zsongás. 6. Mya Tamás: Táncintermezzo. 7. Grieg: a) Francia szerenád; b) Trolldaugent nusz. 8. Losonczy Dezső: Mozi-mozsik. 9. Jacoby: Svítt — egyveleg. **14.40:** Hírek. **14.55:** A rádió műsorának ismertetése. **15:** Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak. **16.15:** „Takarékos konyha.” Fischhof Gyuláné előadása. **16.45:** Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** „A tejjazdasági tanfolyam V. előadása.” (A tej értékesítése belföldön és külföldön.) Sztrácsik Andor miniszteri osztálytanácsos előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata.) **17.30:** MEFHOSZ-jazzzenekar. Énekel Fekete Pál. **18.15:** „Gundulics Iván, a horvátok legnagyobbi költője.” Nehai Balza József dr. egyetemi tanár előadása a költő születésének 300. évfordulóján. Felolvassa Kowách Ernő. **18.45:** Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Offenbach: Szép Heléna — nyitány. 2. Siede: Karnevál — szvit. 3. Lineke: Nakiri lakodalma — kerülgő. 4. Kiss-Angyal Ernő: Magyar hangulatkép. 5. Kaesóh: Részletek a „János vitéz” c. daljátékából. 6. Blankenburg: Ezerester-induló. **19:** Szabó Lőrinc verséből ad elő. **20.20:** Hanglemezek. — Filmrészletek. **21:** Hírek. **21.20:** Egressy Sándor és Dénes József cigányzenekara muzsikál. Nádor József énekel. Dalok: Húszkai: Bujdoskolyva járok; Balázs Árpád; Nem a Tisza partján; Hlatky Endre; Betyáros kis kalapomat; Nádor Józsa; Nem ezért imádlak; Kondor; Sárka; Sárka kisseztem; Murgács; A felvégen van egy árok; Kaesóh; Bakkóczy megtérése. **22:** Időjárásjelentés. **22.05:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Reznicek: Donna Diana — nyitány. 2. Rajter Lajos: Szimfonikus szvit. 3. Pancoo Vladigerov: Vardar — rapszódia. 4. Correll: Sarabanda, giga és badinerie. 5. Heger: Verdi-változatok. **23.10:** „The Scottish Mission in Hungary.” Georg Knight budapesti skót lelkész angolnyelvi előadása. **23.30:** Hanglemezek. **0.05:** Hírek külföldi magyarok számára.
- BUDAPEST II. 17:** „Ady és Kincs Gyula.” Kincs Elek dr. előadása.
- 19:** Angol nyelvoktatás.
- 19.30:** „Első gyarmatosítási kísérletek Kanadában.” Irták Récz György.
- 20.10:** Hírek.
- 20.35:** Egressy Sándor és Dénes József cigányzenekara muzsikál. Nádor Jenő énekel.
- 21.10:** Tánclémezek.
- KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK:** Bukarest 20.15: Filharmonikusok. Olasz III. 20.30: Operett. Svájc olasz 21: Hangverseny Mascagni vezényletével, szünetben csevegés Mascagnival. Bécs 21: Weber: Abu Hassan, opera. **TÁNCZENE:** Berlin 20, Varsó II. 22.15, Zagreb 22.30, London 23.20.
- PÉNTEK, FEBRUÁR 4.**
- BUDAPEST I. 6.45:** Torna. Utána: Hanglemezek. 1. Fährbach-Bessu — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Mahr: Kacékkodás — intermezzo. 3. Strauss János: Szerelmi keringő (Berlini filharmonikusok). 4. Dalbaes: A sivatag dala (Paul Godwin és zenekara). 5. Unrath: Károly király induló (Fűvőzenekar). **Kb. 7.20:** Étrend, közlemények. **10:** Hírek. **10.20:** „A cayennéi pokol.” Irták Barát Endre. (Felolvasás). **10.45:** „A fertőlétes.” Irták Ács László dr. (Felolvasás). **11.10:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó az Egyetemi-temp-lomból. — Időjárásjelentés. **12.05:** A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 1. Borsay: Kolozsvári induló. 2. Adam: Yvetot királya — nyitány. 3. Walteufel: Keringőábránd. 4. Figedy Sándor: Gavotte és rondo. 5. Meyerbeer: Dinora — árnyékánc. 6. Pécsi József: Gyermekburodilon — szvit. 7. Berkovits Árpád: Az ezred élén — induló. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **13.20:** Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Sára Elemér és cigányzenekara. **14.40:** Hírek. **14.55:** A rádió műsorának ismertetése. **15:** Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak. **16.15:** Diákfőlöra: „A fekete gyémánt.” Irták Bánki Sándor. (Felolvasás). **16.45:** Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** Magyar Gábor gondolkázik, zongorakísérettel. **17.30:** „Motorkerékparall Délamerikában.” Salkovszky Zoltán útirajza. **18:** Sportközlemények. **18.10:** Hanglemezek. **18.50:** „A jó öreg komédiás.” Rozsnyai Kálmán csevegése Ditrői Móról. (Felolvasás). **19.20:** Az Operaház előadásának ismertetése. **19.30:** Az Operaház előadásának közvetítése. „A vajda tornya.” Romantikus opera három felvonásban. Szövegét írták Hans Heinz Ewers és Marc Henry. Magyar színpadra átdolgozta Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Dohnányi Ernő. Vezényel Ferenecik János. Rendezte Ilj. Oláh Gusztáv és Nádasdy Kálmán. Szereplők: Orbók, a székelyek vajdája — Székely Mihály; Kun és Tarján, fia — Losonczy György és Rösler Endre; Emelka, Künd felesége — Budanovits Mária; Iva, Tarján felesége — Rigó Magda; Talabér, a kobzos — Halmos János; Turkevi, Dömölk kapitányok — Laurisn Lajos és Lendvai Andor; Nemere, hegyi szellem — Koréh Endre. **I. felv. után kb. 20.35:** Küllügyi negyedóra. **II. felv. után kb. 21.35:** Hírek. **Utána kb. 22.45:** Időjárásjelentés. **Majd:** Kertész Miklós és jazzzenekara játszik a Spolarich-kávéházban. **Közben 23:** Hírek angol nyelven. **0.05:** Hírek külföldi magyarok számára.
- BUDAPEST II. 18.15:** Gyorsírótanfolyam. **18.50:** Hanglemezek. **19.45:** A Magyar Keresztény Leányegyesületek Nemzeti Szövetsége hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyszínházából. **21.05:** Hírek. **21.25:** A rádió szalonzenekara. **Közben kb. 22:** Időjárásjelentés.
- KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK:** Varsó 20: Filharmonikusok hangversenye. Bukarest 20: Walkür, opera. Zagreb 21: Pálffy László zongorázik. Breslau 22.30: Albert Férenc hegedül. **TÁNCZENE:** Olasz III. 21.50, Hamburg 22.40, Kalundborg 23, Droitwich 23, London 23.25, Luxemburg 24.
- SZOMBAT, FEBRUÁR 5.**
- BUDAPEST I. 6.45:** Torna. Utána: Hanglemezek. 1. Egressy Béni: Klapka induló (1. h. gy. ezred zenekara). 2. A hupfata — klarinét-polka (Tiroli paraszzenekar). 3. Strauss János: Accelerációk — keringő (Odeon-zenekar). 4. Siede: Táboriünnel (Salonzenekar). 5. Wilken: Légitámadás — induló. (Nem repülő zenekara énekkármassal.) **Kb. 7.20:** Étrend, közlemények. **10:** Hírek. **10.20:** Somlay Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás). **10.45:** „A Szépművészeti Muzzeumban Bihari Sándor képeit ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás). **11.10:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó az Egyetemi-temp-lomból. — Időjárásjelentés. **12.05:** Eugen Stepat balalajka zenekara. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **12.20:** Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Hanglemezek. **14.40:** Hírek. **14.55:** A rádió műsorának ismertetése. **15:** Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak. **16.15:** „Harman mesélünk.” Közreműködik Harsányi Gizi, Lakatos Elly és Miletics Iván. **16.45:** Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** Hegedüs Gyula és cigányzenekara muzsikál. **17.50:** „Latogatás a dumántúli olajmezőkön.” Közvetítés a zalaegerszegi Liszt-Szentadornán határából. Beszélő Budnysky Sándor. **18.25:** Tamás Ilona az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 1. Verdi: Othello — lüzfaaria. 2. Ruzicska: Béla futása — Etelka áriája. 3. Dohnányi: Vajda tornya — Iva dala. 4. Liszt: Halászfium. 5. Kaesóh: Az erdő muzsikál. **18.55:** „Krakkó.” Irták Szarvas Zoltán dr. (Felolvasás). **19.25:** Kovács István és Czifra Gyula kétzongorás műsora. 1. a) Rossini: A szevillai borbély — nyitány; b) Strauss János: Denevér keringő. 2. a) Mozart: Don Juan pezsgődala; b) Beethoven: Menüett; c) Weber: Perpetuum mobile. 3. Liszt XIV. rapszódia. **19.55:** „A huszonötödik.” Vidám hangjáték három részben. Irták Rathonyi János. Rendezte Kiszely Gyula. — Személyek: Bartus bácsi — Kúri József; Bartus néni — Ligeti Júlika; Anna — Szörényi Éva; Nemes Miska — Szakács Zoltán; Kiss Józsa — Kédy Gyula; Nagy Béla — Fáy Béla; Rendőrkapitány — Sz. Kowách Ernő; Kovács — Sala Domokos; Holzbauer — Szőke Sándor; Kucseráné — Gárdos Kornélia; Hakete — Ross Jenő; Lőrinc — H. Barasztos Gusztáv; Mari — Orbán Ilolya; Rendőr — Bárdi Ödön; I. II. III. hang — Nyerkes Ferenc; Sándor István, Lengyel József. **Utána kb. 21.10:** Hírek. **21.30:** Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál a Debrecen-étteremből. **22:** Időjárásjelentés. **22.05:** „Vitézi hál.” Közvetítés a pesti Vigadóából. Beszélő Gecsó Sándorné és Budnysky Sándor. **22.30:** Mikulaj Gusztáv és jazzzenekara játszik a Newyork-kávéházban. **23.05:** Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál a Kis Royal-étteremből. **23.35:** A rádió szalonzenekara. — Keringők. 1. Ivanovics: Kis eszaka a Dunán lengedez. 2. Fall Leó: Az örök keringő. 3. Gounod: Faustkeringő. 4. Jacoby: Leányvásár. 5. Strauss János: Amit a bécsi erdő mesél. **Utána:** Hírek külföldi magyarok számára. **BUDAPEST II. 17:** A Szociális Missziós Tarsulat előadása. Farkas Edű alapító főnökasszony: Missziós ünnepek. **18.25:** A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főelőadása. **19.25:** „Egy nemet renaissance művész (Lukas Cranach). Dr. Gy. Miklós Irén előadása. **20.10:** Hanglemezek. 1. Beethoven: Fidelio — nyitány (Londoni szimfonikus zenekar, vezényel Bruno Walter). 2. Beethoven: VI. szimfonia (Pastorale) (Bostoni szimfonikus zenekar, vezényel Koussevitzky). **KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK:** Hilversum 20.55: Schmidt József énekel. Bruxelles 21: Bizet: Az arles lány. Bécs 21.35: Hajós Magda hegedül. **TÁNCZENE:** Lipse 22.30, Praha 22.30, Kalundborg 23.15, R. Paris 24.

Magyar munkáscsalád fiának szenzációs szerelmi regénye a nélkülözéstől az amerikai karrierig

Biharmegyei szegény fiú házassága az előkelő és gazdag amerikai leánnyal. Saját erejéből szerzett két diplomát. A szerelem pedig fényes álláshoz segítette.

A közelmúltban egy nagyon boldog amerikai magyar fiatal ember utazott el a budapesti keleti pályaudvarról, akinek búcsúztatására a budapesti amerikai követ és a követség más előkelő állást betöltő tagjai is megjelentek a pályaudvaron.

A neve: *Dr. Kállay István*.

Neve elé csak két nappal elutazása előtt került a dr. jelzős, akkor avatták a budapesti Pázmány Péter egyetemen az orvostudományok doktorává.

Öt évvel ezelőtt jött Magyarországra, hogy a budapesti egyetemen orvossá képezze magát. Az öt év alatt azonban nemcsak orvosi diplomát szerzett Budapesten, de egy olyan regény hőscsővé vált, amilyent ma már a regényírók se nagyon találhatnak ki, mert az olvasók a regény végén azt mondanák: valószínűleg a történet.

Dr. Kállay István szülei magyar munkásemberek. Biharmegye egyik községéből harmincegyhárom évvel hájtotta őket Amerikába a nyomorúság. Clevelandban, az amerikai magyar Debrecenben telepedtek le, ahol végigjárták azt a kálváriás utat, ami a két keze munkája után élő munkásember sorsa dollárországra. Ha van munka, aránylag jól éli, ha nincs, sőtét nyomor az osztályrésze.

A Kállay házaspárnak is nagyon változatos volt a sorsa. Id. Kállay István nagyon szorgalmas és értelmes munkásember: nem akart örökké bérszolga maradni. Önállóította magát, házakat épített, melyeket főleg honfitársainak adott el.

1929-ben jött azonban a szörnyű dekonjunkcióra Amerikában, amikor a munkások milliói az utcára kerültek és százezreket omlottak össze. Kállay István kis vállalatát is válságba döntötte az irtó dekonjunkció. — A vevők, akiknek részletfizetésre adta el a házakat, nem tudták fizetni. Viszont az építési anyagkereskedők szorongatták az öreg Kállayt a fizetésre.

A kis vagyon, amit évtizedek szorgalmas munkájával kuporgattak össze: elűszott.

A Kállay házaspárnak egyetlen gyermeke van. Dr. Kállay István.

A szülők azt akarták, hogy egyetlen gyermekük sorsa ne legyen olyan szörnyen küzdelmes, mint az övéké volt. Tanult embert kívántak belőle nevelni, aki nem lesz bérrabszolga, akinek jó vagy rossz sorsa független lesz. Érthető volt ez a vágyuk, mert a fiuk mindig nagyon jó tanuló volt az alsóbb iskolában.

Amikor felső iskolába kellett iratni, rosszul ment Kállayék sorsa, az ifjú Kállay István azonban tanulni akart mindenképpen.

Elszegődött dolgozni az iskolai órák utánra egy gyógyszerértára, hogy megkeresse, amire szüksége volt.

A középiskola után egyetemre kívánt menni, gyógyszerész akart lenni. Ehhez azonban pénzre volt szüksége, amit szülei nem tudtak rendelkezésére bocsátani. Egy évre abbahagyta a tanulást, egész napos munkát vállalt, hogy megszerezze, ami az egyetemi kiadásaira kellett. Saját erejéből előlegezte aztán az egyetemet, megszerelte a gyógyszerész diplomát.

Kállay István azonban az egyetemi évek alatt az orvosi pályához kapott kedvet. Amikor már zsebében volt a gyógyszerész diploma, újra munkába állt és megint takarékoskodott, hogy tovább folytathassa a tanulást.

És most jön egy fordulat, mely Kállay István életét egész új irányba terelte.

Van egy barátja Clevelandban a

debreceni származású Kőrmendy István ügyvéd. 1932 nyarán a fiatal Kőrmendy eljött szíve választottjával Budapestre, hogy a Calvin-téri református templomban tartassa esküvőjét, ahol valaha szülei egybekeltek.

Kőrmendy és ifjú felesége szerelmesei lettek Magyarországnak. Mikor hazatértek Kállay Istvánt rábeszéltek, hogy jöjjön Budapestre az orvosi diplomát megszerzeni. A budapesti egyetem világhírű, az itt szerzett orvosi diplomának az Egyesült Államokban is nagy tekintélye van. És ami a lényeg: sokkal kevesebbe kerül, mint az amerikai egyetem.

Kállay István szót fogadott és 1932 őszén eljött Budapestre és beiratkozott a Pázmány Péter egyetemre. Eleinte bizony nagyon nehezen ment a tanulás. Amerikában megtanult ugyan magyarul írni-olvasni, de nem annyira, hogy ne lett volna nehéz magyar nyelven hallgatni az előadásokat.

Van Budapesten egy kitűnő szervezet, mely a kivándorolt magyarok ügyeivel foglalkozik: Magyarok Világkongresszusa. Ez minden esztendőben november utolsó esztörtökjén az amerikai nemzeti ünnepen, hálaadás napján, ebédet rendez a Budapesten tanuló amerikai magyar ifjaknak. Erre az ebédre mindig meghívják az Egyesült Államok budapesti követét, konzulját és a követség személyzetét.

1933-ban is így történt. A hálaadásnap ebédét követően az amerikai követ adott teát a követségen az ifjak számára.

A teán résztvett James W. Stewart, követségi tanácsos is, feleségével, két leányával.

A követségi tanácsos leánya véletlenül Kállay István mellé került az asztalnál.

A fiatalok nagyon összehatórtak, a búcsúnál Kállay István háborítást kapott máskori találkozásra is.

A találkozásból barátság, majd szerelem fejlődött.

1934-ben, amikor Debrecenben az emlékező Hary János előadást rendeztük Mr. Stewart is lent volt család-jával. A leányok a Hortly István távollaglásban vettek részt és a lovas csoporttal érkeztek Debrecenbe. Előbb érkeztek, mint szülei.

Az Arany Bika halljában kerültem velük össze és mert ismertem azt a vidéket, sőt néhány családot is onnan, ahonnan ők az Egyesült Államokból valók, beszélgetés fejlődött az idősebb Stewart leány és közöttem.

Egyszer csak minden átmenet nélkül azt kérdezte tőlem Miss Stewart: — Mondja, milyen karakterek a magyar férfiak, hűségesek azok, lehel bízni bennük?

Megnyugtattam, hogy a magyar férfi mintaképe a hűségnek, jellemnek és becsületnek.

Akkor még nem tudtam, hogy Miss Stewart miért érdeklődött nálam a magyar férfiak tulajdonságai iránt.

Az amerikai követségi tanácsos és neje szívesen látták a magyar bevándorolt munkás házaspár fiát. Megkedvelték a nagyon jömegjelenésű, kellemes fiatalember, akinek jól ismerték családi körülményeit. Tudták róla, hogy saját erejéből jutott el a budapesti egyetemig a nagyon szorgalmas, komoly fiatalember.

Diplomáciai pályára az Egyesült Államokban is csak jómódú, tekintélyes emberek mennek. Mr. Stewart családja is jómódú és nagyon tekintélyes család. Délről származnak, ahonnan Amerika arisztokratái kerülnek ki.

Ahol nagyon exkluzív életet ének és nem szívesen bocsátanak maguk közé még északi amerikaiit se.

Es az Amerika arisztokratáihoz számító Stewart család szívesen látta az egyszerű biharmegyei munkáscsaládból származó Kállay István leányuk jövedébelijét.

Mult évben Mr. Stewartot áthelyezték Budapestre Mexico Citybe.

Mielőtt elhagyta volna Budapestet, Kállay István nőül vette a követségi tanácsos leányát, Miss Cecile Stewart már Mrs. Stephen Kállay névre szóló állapítással hagyta el Budapestet. Szüleit ment, hogy aztán férje is kövesse, ha befejezte Budapesten tanulmányait.

Majdnem egy évig volt külön a házaspár, míg Kállay István elnyerte az orvosi diplomát.

Most már újra együtt vannak. Kállay István első útja persze Clevelandba vezetett szüleihez és ott találkozott feleségével is.

Onnan Kansas államba mennek a Stewart család nagy birtokára, majd Colorado államba, ahol a Stewartoknak szintén vannak hatalmas birtokai. Itt elbújnak a világ elől, hogy Kállay István kipihenje a tanulást, a vizsgák izgalmait.

Mert aztán jön a komoly munka. A fiatal asszony nagybátyja dr. Stewart Den Doverben az amerikai Dover-kör-

**Legolcsóbb
fűszer és gyarmatáru
beszerzési forrás**

**Grünberger
és Glück**

fűszer és gyarmatáru nagykereskedés
Debrecen, Csapó u. 18. szám.
Telefon 24.75.

házi főorvos, de van egy saját szava fóruma is. Öreg ember, pihegni vágyik és nehezen várja unokahúga orvos férjét, hogy egy ideig mellette dolgozzon, aztán átadhassa a szanatórium vezetését, állását a fiatal magyar doktornak.

A szép, szőke, magas Miss Stewartot Debrecen úri társalmából sokan ismerik. Minden évben megfordult Debrecenben a Hortly lovassoknál.

Hát nem olyan Kállay István története, mint egy regény?

Fáy Fisher Andor.

**MIT ÉNEKELÜNK
A KONGRESSZUSON?**

Megjelent a kongresszusi énekrend.

Nemrég jelent meg a 35 oldalas énekkönyv, amelynek címlapján ez olvasható: A XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus és a Szent István-jubileumi ünnepségek népénekei. A nagyméltóságú magyar püspöki kar által elrendelt egységes szövegek és dallamok. Ára 6 fillér.

A füzet elején találjuk a kettős szentívő-ünnepségein közösen énekelt népénekek rendjét. Pontosan feltünteteli a napot, az időt, a helyet, ahol az ünnepség lesz és utána felsorolja az akkor szükséges énekeket, amelyek kivétel nélkül megvannak a füzetben. Mindenütt hozza az énekek teljes szövegét és dallamát is.

Az énekek sorrendje a következő: Veni Creator és Tantum ergo a gregorián korális szerint. Kongresszusi himnusz magyar és latin nyelven. Pápai himnusz ugyancsak két szöveggel. Az Oltáriszentségről 14 ének, szent misére 3. Az iljúság miséjére a mondanó szöveg. Öt Szent István-jubileumi ének és végül a Krisztus Király — köszöntő.

A kongresszusi himnusz külön is megjelent nyomtatásban és ennek az éneklapoknak az ára 1 fillér. Mindkettő kapható a Szent Anna templom előtt.

ÉNEKÓRA DEBRECENBEN

Minden katolikus iskolában és templomban megindult az énekek betanítása, begyakorlása. A debreceni Szent Anna templomban minden vasárnap

délután a litánia után a hívek Csernus Gáspár énektanár vezetésével a kongresszusi énekeket gyakorolják. Sokkal gyorsabb ütemben történne azonban a haladás, ha minden hívő beszerezne magának a 6 filléres énekrendet. A kongresszusra felutazóknak ügyis meg kell venniük később, ha érdemlegesen bele akarnak kapcsolódni az ünnepségekbe.

ÉNEK, ZENE, BUDAPEST

A magyar szövegű kongresszusi himnusz eddig 320.000 példányban, a latin nyelvű, külföldre szánt 10.000 példányban, a Kongresszusi Énekrend 71.000 példányban fogyott el az országban.

A fővárosi hitoktatók és hittanárak részére huszonötös csoportokban énektanfolyamot rendeztek, hogy az ifjúság egységes szempontok szerint tanulja meg a népénekeket. A legutósi szentmise számára a fővárosi énekkarokból megszervezte a zenei albizottság a nagy énekkart. A jelentkező énekesek száma 750.

A legutósi mise számára a magyarországi teológusokból megszervezték a 250 tagú schola cantorum-ot. Elkészítették a kongresszusi népénekeknek fűvös zenekarra való letétét, hogy a zenekarok egységes muzsikával vehessenek részt az ünnepségeken. A zenei albizottság tehát megtett minden előkészületet arra, hogy a világkongresszusra ezek és ezek műja, hódolata az ének és zene szárnyán is méltó formában szálljon a világ Urához. Megvalósul a szoltáros sürgető szózat: Díesérjétek az Istent szentélyében, Díesérjétek az ég erősségében, Díesérjétek esodatetteiért, Díesérjétek nagysága teljében, Díesérjétek a zengő harmonián, Díesérjétek hárfán és citerán, Díesérjétek hárdalok szavával, Díesérjétek húrokkal és fuvolákkal, Díesérjétek zengő cintányérokka, Díesérjétek mély-búgó cimbalnokka. Minden lélek díesérje az Urat.

Alleluja!
(150. zs. Sik Sándor ford.)

Faragó László.

Nem inségmunka, hanem közmunka az egyedüli helyes megoldás a munkanélküliség kérdésének

A város lakosságának 22,42 %-a kénytelen volt hatósági támogatást igénybevenni a múlt évben.

A debreceni munkaközvetítő hivatal választmányja dr. Kupinszky Sándor tanácsnok elnökletével ülést tartott, amelyen Balla Béla igazgató beszámolt a hivatal múltévi tevékenységéről. Az évi jelentés átfogó erejű és szociális szempontokból megvilágítja a debreceni helyzetet.

A tömeges munkanélküliség — mondotta Balla Béla az évi jelentésben — kedvező alkalmat szolgáltat a munkásszélyek legelőnyösebb szelvényeinek a felgyújtására, nem ritkán a vagyon és közbiztonság ellen irányuló tömeges támadásra vezet és a közrend képviselőivel való fenyegető összeütközéseket idéz elő. Ma már a hivatalos munkaközvetítés útján igyekeznek a hatalmas méretű munkanélküliséget a lehető legkisebb mértékre korlátozni, továbbmenőleg rendkívüli munkanélküliség idején inségmunkákat szerveznek.

A munkaközvetítés ügyeinek mai állapota majnem sehoh sem elégteli ki a szükségletet, a szervezet széttagoltsága megakadályozza azt, hogy a munkapiac mindenkorli állapotát teljesen áttekinthessék, a rendelkezésre álló munkakeresket és munkalkalmakat megbízhatóan megállapítsák, a munkakeresket és kínálatot célszerűen kielégítsék, hasznavehető munkapiaci statisztikát készítsenek és a fenyegető munkanélküliség elhárítására szolgáló rendszabályokat idejekorán fogantassák.

A gyakorlat azt mutatja, hogy a munkás, akinek egyedüli vagyona a munkaelege, ha nem tudja munkaelege értékcsökkenteni, létfenntartásáról csak ideig-óráig képes gondoskodni. Szükséget szenved élelemben és ruházatban, sőt számos esetben hajléktalanná is válik. A munka és otthon hiánya miatt — bár maga hibáján kívül — munkanélküliségbe jutott munkás közveszélyes munkakerülés miatt toloncházba kerül, összetalálkozik hivatasos esavargókkal s ez a környezet utat mutat az erkölcsi züllésre.

A mai tarthatatlan állapotok megszüntetését szolgálják többek között Debreczenben az iparösszálló, amely az Ipartestület kezelésében van, de berendezés és helyiség tekintetében kívánalmakat hagy maga után. A munkaközvetítő hivatalok szervei összekötésben állanak egy-egy ilyen iparos szállóval.

Igy a munkanélküli azonnal hajlékhoz ér rövid időn belül munkalkalmhoz jutna.

A CSELÉDOTTHON ÜGYE

Különösen elkerülhetetlenül szükséges a cselédotthon intézménye a nőmunkások, főleg pedig a háztartási alkalmazottak szempontjából. A nőmunkásoknál és a cselédeknel a munkanélküliség, de főleg a hajléktalanság a züllés és a prostitúció lejtője. Az ezek ellen való védekezés a gazdasági és társadalmi ható okok elhárítása mellett ennél a pontnál kezdődik, de itt is dől el, az otthon kérdésénél. A hatósági munkaközvetítő 1928 óta húsz ágyas otthont tart fenn, amely azóta áldásosan működik. Az írni, olvasni nem tudókat tanítják, sőt lelkigyakorlatban is részesítik. A múlt évben 420 háztartási alkalmazott vizsgázott le az alfabetá tanfolyamon teljes sikerrel. Az egyházak vasárnap délután összejöveteleken, előadásokon igyekeznek az alkalmazottak lelkehez férközni és tanítják őket, milyen szerepük kell, hogy

legyen a család életében, hogyan kell bántani a gyermekkel stb. Igyekeznek velük megéreztetni, hogy ők a család egy-egy tagja, ők a család tagjai és nem fizetett ellensége. Feltétlenül szükséges volna a cseléd és a gazda közti viszonyt szabályozó törvény korszerű átdolgozása, a cselédközvetítés egykzbe helyezése.

AZ INSÉGAJKIÓ NEM SEGIT

Érdekes megállapításokat tett a munkaközvetítő hivatal több évtizedes gyakorlati tapasztalattal bíró vezetője a munkanélküliséggel kapcsolatban. Ezeket mondja:

A rossz gazdasági helyzet következménye a munkanélküliség. Ennek enyhítését csak részben szolgálja az inségajkió, mert nem tud annyit nyújtani, mint amennyit a megéihetés meg kívánna, de meg nevelő munkát ez a megoldás nem végez. Nem inségmunka, hanem közmunka az egyedüli megoldás már csak azért is, mert az inségmunka a munkások szemében megálázó, a rájuk bízott munkát felületesen végzik és igen nagy alkalmat nyújt többek között arra is, hogy az ember önhibáján kívül munkátalanságra szokjon. Ebben a tekintetben érdekes tapasztalati megállapításokat tesz Turkeve város polgármestere, aki azt írja, hogy a segélyezettek nagy része az inségmunkákat mint maguktól értetődő dolgokat tekintik, erre előre számít és nem dolgozik a nyári hónapokban úgy, hogy megkeresse a félre váltót, még ha erre alkalma volna is. Ezért a polgármester elrendelte az összes mezőgazdasági munkások keresetének összeírását, hogy a visszaélések elejét vegye.

A MUNKAKÖZVETÍTŐ HIVATAL STATISZTIKÁJA

Az érdekes statisztikai adatokról — amelyeket Balla Béla igazgató összeállított, kitűnik, hogy a város lakosságának 22,42 százaléka volt kénytelen hatósági támogatást igénybe venni.

Egyéb tevékenységéről szóló statisztikában látjuk, hogy 1937-ben a munkaközvetítő hivatal 7369 munkahelyet és 7520 munkakeresket tartott nyilván, közvetített 7240 esetben. Érdekes, hogy a munkahelyek közül 25,03 százalékat a férfiak és 74,97 százalékat a nők részére jelentettek be. A munkapiaci helyzetét általában kielégítő volt. A legtöbb munkahelyet júniusban, a legkevesebbet decemberben jelentettek be.

MERANO szálloda
Budapest-Belváros
IV., Bécsi-utca 2.

Központifűtés -- Folyómelegvíz

Ujjonnan renovált, barátságos szobákkal, kitűnő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.

Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények

Kérjen árajánlatot!

Az évi jelentés előterjesztése után Nagybakay Sesztina Jenő megleghangon mondot köszönetet Balla Bélának a munkaközvetítő hivatal lelkiismeretes vezetéséért és azért a tevékenységért, amellyel nagymértékben hozzájárult a munkanélküliségből származó nyomorúság enyhítéséhez.

Dr. Kupinszky Sándor tanácsnok el-

nöki zárószavaival szintén köszönettel emlékezett meg Balla Béla működéséről, megjegyezte, hogy csak olyan ember végezheti ezt a nehéz feladatot, akiben van szociális érzék és aki munkáját szívvel-lelkelkel végzi.

A választmány az évi jelentést egyhangúlag tudomásul vette.

Van-e hát családi pótlék a Világítási Vállalatnál?

A bíróság és a kir. ügyészség szerint nincs, a hivatalos város felfogása szerint van. Egy újabb per családi pótlék körül. A város felfogásával élt Csernó Béla ügyében a kir. főügyészséghez.

A Debreczen beszámolt arról az érdekes ügyészségi határozatról, mely szerint Csernó Béla a Világítási Vállalat volt személyzeti osztály vezetőjével szemben megszüntette a nyomozást és minthogy nem látott fennforogni bűnre irányuló szándékot és azt is megállapította az indokolás, hogy a Vállalat tulajdonképpen semminemű kárt nem szenvedett, eljettette a vádat.

Mint ismeretes, Csernó Béla tisztviselő ellen az volt a feljelentés egyik tárgya, hogy jogosulatlanul pelt fel felesége részére családi pótlékot, holott nem is volt azzal a nővel megesküdvé, akivel együtt élt. Az is vád tárgyává tétetett a feljelentésben, hogy Csernó kérdőívjébe mint nős egyén vétetett fel, miáltal közkirathamisítást követett el. Az ügyészi vádjelentés azonban Csernó Bétát igazolta. Csernó Bétát azonban a múlt év novemberben azonnali hatállyal elbocsátották állásából.

A napokban kézbesítette ki a kir. ügyészség a védelejtő iratot. Csernó Béla azonnal beadványal fordult a Világítási Vállalat igazgatóságához és kérte állásába való azonnali visszahelyezését. Azonban a vállalat a kérelmet a polgármesterhez továbbította, erről hivatalosan értesítette is a Vállalat Csernó Bétát. Hogy mi lesz a válasz, azt még nem tudjuk, tény az, hogy az ügyészi hivatal nem nyugodott meg az ügyészi védelejtésben, hanem fellebbezett a főügyészséghez.

Az ügyészi nyomozással és védelejtéssel Csernó Béla állásnéküli tisztviselő, aki több mint egy évtizede teljesített szolgálatot a Világítási Vállalatnál, minden esetre ártatlannak minősített. Most arról a sokat emlegetett családi pótlékról akarunk írni, ami ugyan papíron létezik, de a valóságban csak mese. Mert mint megirtuk, amikor 1931-ben a fizetésesökentést a városháza megszavazta, felosztották a Vállalat alkalmazottainak kereskedelmi fizetését törzsfizetésre, családi pótlékre, lakbérre és városi pótdíjra. A családi pótlék azonban csak írás maradt, mert szülehetett egy alkalmazottnak akárhány gyermeke, nem kapott az illető több fizetést és fordítva, halhatott meg akárhány gyermek vagy feleség, nem csökkent a fizetés egy fillérrel sem.

Hogy nincs a Világítási Vállalatnál családi pótlék, bizonyítja az a bírói ítélet, amely a napokban hangzott el a debreceni járásbírószágon.

Sajó Imre volt Világítási Vállalati tisztviselő még a múlt évben keresetet nyújtott be dr. Erdős József kollégiumi ügyész, ügyvéd útján a debreceni járásbírószághoz. Keresetében előadja, hogy őt jogtalanul bocsátotta el a Vállalat betegeskedés címén.

Keresetében a tisztviselő előadta, hogy őrá nem vonatkoznak az ipartörvények, hanem az 1910—120. M. E. számú rendelkezések. Ennek a 11. pontja arról rendelkezik, hogy ha a munkaadó a szolgálati viszonyt alap nélkül felbontja, ugy a felmondási időre járó illetmények őt megilletik. Arról, hogy betegeskedett, nem tehet, mert egészségi állapota 1937. évi január hó 5-én kiállított tisztiorvosi bizonyítvány szerint helyreállott, úgy az azonnali felmondás jogellenes volt

Pereli azonkívül Sajó Imre a Vállalatot családi pótlék címén a második gyermeke után járó 272 pengő erejéig is. Keresetében előadta, hogy a fizetés felbontására vonatkozó előadása az alperesnek a perre nézve teljesen közbiztos, mert az alperes is mindenképpen családi pótlékot állapított meg és ha abból indult ki, hogy ezt az alkalmazottak szociális érdekében tette, úgy nem hivatkozhatik arra, hogy csak egy gyermek után jár családi pótlék, mert a magánintézmények is kötelesek az államnak az alkalmazottakra vonatkozó családvédelmi intézkedéseket, ha azt a fizetési rendszerükbe bevezették, annak előírásai szerint teljesíteni.

A kereset végén Sajó Imre megemlíti, hogy az alperes amikor családi pótlékot bevezette a fizetésnél, ezt köteles megadni, nem önkéntesen, ha nem az általános elvek szerint, mivel a javadalmas megállapításánál nem zárta ki és nem is korlátozta.

Ilyen előzmények után hangzott el aztán az ítélet. Dr. Szatmáry János járásbíró előtt volt a tárgyalás, amely bővelkedett izgalomban.

Dr. Szatmáry János bíró a keresetet elutasította a következő indoklással. Kimondotta, hogy a Világítási Vállalat jogosan mondott fel a felperesnek, mert igen tartós volt a betegsége és ezért nem jár neki végkielégítés. — A tartós betegség idézte elő, hogy a Vállalat azonnal hatállyal felmondott.

A családi pótlékra vonatkozólag megállapította a bíróság, hogy a második gyermek után nem jár családi pótlék, mert a családi pótlék tulajdonképpen a fizetésben benne volt. Ez azt jelenti, hogy a családi pótlék tulajdonképpen a Világítási Vállalatnál nincs és ezt csak azért vették be a fizetésbe, hogy a fizetés csökkentést végre tudják hajtani.

A felperes az ítélet ellen fellebbezést nyújtott be.

HIRDETMENY

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az alant felsorolt ingóságok szabadkézről a legmagasabb ajánlattevőnek eladtnak.

- 1 drb. Boeskaí rádió
 - 1 drb. ebédli szekrény,
 - 1 drb. fali óra,
 - 4 darabból álló szalngarnitúra,
 - 1 drb. tükrös toalette asztal.
- Eladási feltételek megtudhatók a városi adóhivatal I. emelet 40. számú szobájában.

Debrecen, 1938. január hó 28.

Debrecen sz. kir. város adóhivata.

Rongyot tisztát vesz lapunk nyomdája

A biztosítás államosítását kívánja az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara is

Bánó István képviselő szerint a vidéken sok a rosszul felített biztosítás

A közelmúltban tartotta közgyűlését Kaposvárott báró Mirbach Antal elnöke alatt az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara. A közgyűlésen feszült figyelemmel hallgatták a megjelentek Bánó Iván kormánypárti képviselő beszédét, aki hangsúlyozta, hogy a Kamarának mindent el kell követnie a biztosítási kötvények felülvizsgálásának érdekében.

A falusi lakosság könnyen eltéved a biztosítási kötvények hosszúúrlére eresztett rengeteg paragrafusának és kikötésének útvesztőjében

s ezért igen gyakran olyan feltételeket vállal, amelyek nem fedik érdekeit s ez nemcsak a biztosítási díj megállapítása körül lehet hátrányos számára, hanem súlyos bajokat okozhat kár esetén a kárösszegek mérlegelése során. Ez a magyarázata annak, hogy a vidéken feltűnően sok a rosszul felített biztosítás. Bánó képviselő szerint nagyon kívánatos lenne, ha a tűz- és jégkár likvidálásánál a bajbajutott gazdák segítségére sietne a Mezőgazdasági Kamara szakértője, aki kiöktatná a gazdákat a temivalókról és szükség esetén érvelésen képviselné ér-

dekeiket a biztosító társaságokkal szemben. Felszólalása végén Bánó Iván indítványozta, hogy írjon fel a kamara a kormányhoz a biztosítás államosításának érdekében, mert

az elmúlt évek tapasztalatai mind arra mutatnak, hogy úgy az államnak, mint a nagyközönségnek igen nagy érdekei fűződnek ahhoz, hogy a biztosítás, mint teljesen közérdeku eszme, az állam kezébe kerüljön.

Bánó képviselő indítványát a közgyűlés egyhangú helyesléssel elfogadta.

Hány száz százalékot keres az élesztőkartel?

Nemcsak a háziasszonyoknak, hanem a pékiparnak is régi, fájo sebe az élesztőkérdés. Az élesztőgyártás valóságilag monopólium Magyarországon. Összesen két gyár élvezi ezt a monopóliumot, tehát e

két gyárból áll a híres élesztőkartel, amely tudvalegyleg nem egyéb, mint a még híresebb nagypipari szeszkartelnek egy csekély, de annál búsabbban jövedelmező aranybányója.

Ugy látszik, hogy a pékipar torkig fakott már az élesztőkartel gyöngéd és finom üzleti vonalvezetésével, mert legutóbb a Felsődunántúli Sütőiparosok Gyűlést értekezletet tartottak, amelyen kitörő lelkesedéssel fogadták WaneK Károly sopróni kenyérgyárosnak az élesztőkartel letörésére irányuló mozgalmát WaneK felszólalása során rámutatott arra, hogy mekkora hallatlan nyereséget vág zsebre a két élesztőgyár, amikor

egy kiló élesztő előállítását költsége 13 fillér, az eladási ára pedig adó nélkül 1 pengő 40 fillér.

Ezek a számok valóban minden képzeletet felülmúlnak. De még szörnyűbb a helyzet, ha figyelembe vesszük, hogy ha például egy háziasszony egy deka élesztőt vásárol a boltban, úgy 4 fillért fizet érte, tehát végeredményben

a háziasszonynak 4 pengőbe kerül egy kiló élesztő.

WaneK indítványára a sütőiparosok elhatározták, hogy memorandummal fordulnak a kormányhoz, amelyben élesztőgyár felállítására kérnek engedélyt. Remélhető, hogy ez a minden tekintetben helytálló, méltányos akció teljes sikerrel jár, de a nagyközönség azt is reméli, hogy a felállítandó új élesztőgyár nemcsak a pékiparosokat lálja majd el olesó élesztővel, hanem a magánháztartásokat is.

A textilkereskedelem élérdeke követeli, hogy összefogjon a kartel tulkapásai ellen

A nehéz idöket megért és átvészelt magyar textilkereskedelem újból rossz periódusba került. Kivételesen gyenge volt az elmúlt őszi szezonja, rossz képet mutatott a téli szezon is és a kereskedelem körében nagyon sötétben ítélik meg a küszöbön álló tavaszi évadot is. Az aggasztóan megszapordott fizetéképtelenségek száma a hőmérő pontosságával mutatja a textilkereskedelmünket fojtogató betegséget. Szakértők véleménye szerint ez a helyzet elkerülhetetlen következménye a textilkartel eddigi üzletpolitikájának, amely kíméletlen önzéssel nemcsak a kereskedelmeket, hanem a kormányzat iparvédelmi politikáját, nemcsak hogy élt a rohamos fejlődését szolgáló védvámokkal, amelyek a határon túli kitérő minőségű és olesó áron kapható kész textilárakat vámserompóinkon alig-alig engedték be, hanem vak önzéssel visszaélt ezzel és olyan magasra srófolta fel a belföldi textilgyártmányok árát, amely mellett

textilkereskedőink még a legszörnyebb üzleti hasznot is csak ritkán érhették el,

a publikumot pedig valóságilag rászorították arra, hogy csak akkor vásároljon textilárut, ha már arra elkerülhetetlenül szüksége van.

A textilkartel árpolitikájának első számú áldozatai tulajdonképpen maguk a kereskedők.

A magyar sajtónak kötelessége hangszóval felvilágosítani erre a köz-

véleményt, hogy tudja, hol keresse a bűnöst. Nyílt titok ugyanis, hogy a magyar textilgyárak gyors meggazdagodásának, gyarapodásának a textil-

Létalapjában pusztítja a magyar cipész és csizmadia a bőrkartel árdiktatúrájának egyenes következménye.

A külföldi gyártmányú cipők óriási arányú beesempészése a bőrkartel árdiktatúrájának egyenes következménye.

Országos feltűnést keltett az Árvizsgáló Bizottság döntése, amely szerint nem a bőrkereskedők és nem a lábbelikészítő iparosok az okai a cipő- és eszmaárak rettenetes drágaságának, hanem a bőrgyárosok, akik indokolatlanul magas áron boesájtják forgalomba a kész bőrt.

Az Árvizsgáló Bizottság szakértő döntése keserű igazolás a lábbelikészítő ipar számára, amelynek vezetői hosszú évek óta keservesen panaszkodnak a bőrgyárak karteljének türehetetlen árdiktatúrája miatt. A még ma is méltán világhírű magyar cipész- és eszmadiatársadalom tettehetlenül vergődik néhány telhetetlen étvágyú bőrgyár fojtogató szorításában. Eddig képtelenek voltak megbirkózni a bőrkartellel, amely részvétlenül nézte, miként pusztul, sorvad ez a hajdan virágzó iparágunk s miként válnak kenyértelenné százával a lábbelikészítő ipar kis eg-

kereskedelmünk nem sok hasznát látta.

A kereskedelemnek sohasem állhat érdekében egy olyan gyári árpolitika, amely a fogyasztóköntség kiszégyelésével egyértelmű, hiszen a kereskedő nem a gyártóval él, hanem a vásárlóval.

És jellemző a helyzetre, hogy minél magasabbra halmozódott a profit a textilgyárosok páncélszekrényeiben, annál inkább igyekezett csökkenteni a textilkartel a kereskedők haszonkulcsát. Lehetetlenül szigorú hitelfeltételeket szabtak a kereskedők számára, de igen gyakran még az eladási feltételekbe is beleszóltak és a védvám-tarifákra támaszkodva, kiszolgáltatott vazallusukká tették jóformán őket. — A magyar textilkapitalizmus nem a mérsékelt és méltányos nyugati kapitalizmus irányvonalaiban fejlődött, hanem inkább a közel- és távolkeleti példák után indult minden tekintetben.

Itt volna az ideje, hogy a magyar textilkereskedelem szakmai élérdekei útján az utolsó órában összefogjon és az egész kérdést az Árvizsgáló Bizottság elé vigye döntésre,

hogy legyen végre egy olyan fórum, amely melyére lát a textilgyárak karteljének rejtelmének és megállapításai alapul szolgálhatnak olyan kemény kormányintézkedéseknek, amelyek vagy a magas védvámok gyors lefárasztásával, vagy más megfelelő módon képesek a textilkartelt megrendszabályozni.

Külön szenvedést jelent a derék cipész és eszmadia iparosok számára, hogy a közgazdaságilag tájékozatlan nagyközönség az ő bűnökül rója fel a cipő- és eszmaárak már-már megfizethetetlen magasságát, nem tudván azt, hogy a toronymagas készbőrárak első-sorban a lábbelikészítő iparost teszik tönkre, hiszen alig képes használni továbbadni az árúját, ezenfelül pedig a megrendelések száma is szakadatlanul csökken.

Külön sérelem a lábbelikészítő ipar számára, hogy különösképen a esch balár környékén a pénzügyi hatóságok legszigorubb ellenőrzésének dacára is rendkívül nagymértékű és állandó elpöesempészés folyik.

Csehszlovákiában a bőr gyárak más üzleti felfogással dolgoznak, mint nálunk s így az onnan származó cipő felébe, sőt harmadába kerül a magyar lábbeli árának.

Az elszánt esempészek ezer veszéllyel dacolva is állandóan működnek s egész vidékek piacát elárasztják az olesó esch áruval. A magyar bőrgyárak ügyet sem vetnek erre, nem törődnek azzal, hogy a cipőesempészés is elviselhetetlenül nyomorítja a hazai lábbelikészítőket, hanem göresösen ragaszkodnak tovább régi üzletpolitikájukhoz, amely horribilis profítjukat továbbra is biztosítja, mindaddig fogalább, amíg illetékes tényezőknek erélyes kézzel nem nyulnak a darazsfészekbe, hogy rendet teremtsenek.

Január 31-ig lehet felmondani a rögzített kereseti és jövedelem adót

Január hó 31-ike igen fontos időpont a kereseti adót és a jövedelemadót fizetők számára. Mindazoknak, akiknek a kereseti és jövedelemadó alapja 1937-ben 10 ezer pengőn alul volt ezen időpontig el kell dönteniök azt, hogy felmondják-e 1937. évi kereseti, illetve jövedelemadójukat vagy sem?

Megjegyezni kívánjuk, hogy csak a jogeros adóalapot lehet rögzíteni. Aké tehát 1937. évi kereseti s jövedelemadó kivételét 10 ezer pengő adóalap határon túl megfellebbezte, vagy az adófelszólamlási bizottság határozatát a Közigazgatási bírósághoz megpanaszolta, annak feltételül kell beadni adóvallomást, mert az adóalapot rögzíteni nem lehet. Eppügy nem lehet rögzíteni az adót, ha az adózó foglalkozása megváltozott, vagy kibővült, vagy az adóztatás helye megváltozott. Mindezekben az esetekben az adózónak feltételül kell adóvallomást tenni.

Ebben, ha az adóalap 10 ezer pengőn alul volt és az adózó 1938. évre is lenni akarja tartani a 1937. évbem kivett kereseti és jövedelemadót, abban az esetben a rögzítés módja az, hogy nem ad be vallomást január hó 31-ig.

Ebben az esetben is joga van a kineztárnak, illetve a m. kir. adóhivatalnak március hó 31-ig felmondani az adóalapot, amely abban a formában történik, hogy a m. kir. adóhivatal felhívja az adózót adóvallomás beadására.

Ha valaki az 1937. évi kereseti adóját, illetve jövedelemadóját 1938. évre nem akarja fenntartani, azt csökkenteni kívánja azzal az indokollással, hogy 1937. évbem kereseti viszonyai romlottak, úgy a felmondást abban a formában kell teljesíteni, hogy be kell adnia a m. kir. adóhivatalhoz január hó 31-ig Kereseti és jövedelemadóvallomását egy írás kíséretében, amelyben elő kell adni az adóvallomásútl kapcsolatos azokat az indokokat, amelyek bizonyítják azt, hogy az adózó kereseti viszonyai 1937-ben romlottak, szemben az 1936-os esztendővel. A vallomáshoz az erre vonatkozó bizonyítékokat mellékelni kell. Például, ha valaki arra hivatkozik, hogy alkalmazottainak számát csökkentenie kellett, úgy a kézművesiparosok az illetékes ipartestület bizonyítványát csatolják a vallomásukhoz. A felmondás belfogtelen, tehát az adóvallomást kíséző bendványra bélyeget ragasztani nem szükséges. A kamara figyelmezteti a felmondást eszközöz kereskedőket és iparosokat arra, hogy az adóvallomásukat házi példányban is készítsék el, melyet őrizzenek meg. Az adóvallomási írlapok a v'osi, illetve k'zségi adóhivataloknál darabonként 10 fillérért kaphatók.

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társánál
vásároljunk. O'csó és megbízható.
Bethlen u. 44. Telefon: 11-61.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A ragadós sertésbetegségek elleni védekezésről

A ragadós sertésbetegségek elleni védekezésnél figyelembe főleg a sertéspestis (sertésvész) és a sertésorbáné jönnek, de úgy ezen betegségeknek, valamint a sertések paratyphusának fellépését is nagyon kedvezőtlenül befolyásolja a helytelen takarmányozás, továbbá a kocák tulságos kihasználása a gyakori fiattások útján.

A sertések tartásával foglalkozó gazdáknak tehát legelső sorban is arra kell törekedniük, hogy sertéseiket a megfelelő higiénikus állapotok létesítése mellett ellenállókká tegyék. Gondoskodni kell azonban a sertéseknek úgy a sertésorbáné, valamint a sertéspestis elleni aktív immunitás útján megvédéséről.

A fiatal malacok minden betegség iránt az elválasztást követő napokban, egy-két hétig a legfogékonyabbak, ezen idő elteltével tehát óvni kell azokat minden káros behatástól. Ezen idő elteltével végezhető a sertésorbáné elleni kétszeri védőoltás.

Vannak ugyan újabban olyan vélemények is, hogy ott, ahol arra az alkalom megvan, előbb a sertéspestis elleni szimultán oltást jobb végezni és csak ezt követően a sertésorbáné elleni oltásokat.

Sertéspestis ellen ugyanis olyan körülményben, vagy városi kerületben, ahol ezen betegség hivatalosan megállapítva nincsen, tehát a község mentes a sertéspestistől, ilyen oltást végezni csak az I. fokú állategészségügyi hatóság engedélyével lehet. A hatóság pedig a szakelőadó javaslata alapján csak akkor adhat ezen oltásra engedélyt, ha a betegségnek átragadása az oltással megbetegített sertésekről, a nem oltott gazdák sertéséire megakadályozható.

Az előadottakból tehát kitűnik, hogy a sertéspestis ellen nem mindenkor és nem mindenkinél lehet szimultán oltás útján tartósan védekezni. A sertésorbáné ellen azonban bárki, bármely időpontban is megvédheti oltással sertéseit. A sertésorbánéról még azt is jó tudni, hogy az leggyakrabban az I. éven aluli malacok ragályos betegsége, legtöbbször bőrvörösség kíséri és az elhullás ezen betegségben hirtelen következik be. Az oltott sertések rendszerint egy évig mentesek lesznek ezen betegségtől, azután pedig különben is csak ritkán szoktak idősebb sertések orbánéban megbetegedni.

Mint hogy pedig a sertésorbáné ellen kétszeri kóranagyos oltás eléggé olcsó is, mindenképpen érdemes sertéseinket az orbáné ellen mentessé tenni. A sertésorbáné elleni oltás után a sertésorbáné elleni oltás időben oltással védekezett, kissé nyugodtabban várhatja be azon időt, amikor saját községében (vagy a városi kerületben) a sertéspestis tavasszal vagy nyáron; ritkábban ősszel vagy télen is hivatalosan megállapítást nyer. Ezt a községben dobszó, a városban hírdetmények útján szokták közhírré tenni.

Akinek állományában a sertéspestis kezdődik, az van a legnagyobb veszélyben és hátrányban, mert ha nem siet a védekezéssel a betegség megállapítása után, úgy nála az oltás elkészít és annak hatása már nem nyilvánulhat meg teljes jó eredménnyel.

A község többi sertést tartó gazdájának azonban ezen betegség megállapítást jelző közlés azon idő, amikor a sertéspestis elleni oltást oltani kell

ha csak sertésállományát nagy veszteségnek nem akarja kiténni.

A sertéspestis terjedéséről tudjuk, hogy az igen erős általános fertőzéstől eltekintve, rendszerint előbb egy-két sertés betegszik meg és pusztul el, ezen betegek fertőzik társaikat és az egész együtt járó állományban az első esetek után egy héttel szokott a betegség nagyobb arányban jelentkezni. Van tehát egy rövid hét, amely idő alatt a szükséges szimultán oltóanyagot Budapestről meg lehet hozatni és a veszélyeztetett állományt beoltani és ezáltal ezen betegségtől is megóvni lehet a sertéseket.

Az utóbbi években a sertéspestis elleni propaganda szimultán oltásokkal többszörösen bebizonyult, hogy milyen jó, sokszor 100 százalékos eredményt lehet elérni.

A sertésorbáné és sertéspestis elleni védekezés kiváló eredményét azonban miként már említettem, kedvezőtlenül befolyásolhatja az elgyengült szervezeti sertésállományban társultan fellépő sertés-paratyphus betegség, amely ellen a jelzett orbáné és pestis elleni oltások semmit sem segítenek.

Zavart okozhatnak és rosszabb eredményt adhatnak azonban még a malacok gyomorfergessége, vagy bélférgessége is.

Minden sertésbetegség felismerése nem könnyű és sokszor még a nagy gyakorlattal bíró és egész életét ilyen betegségek elleni küzdelemben eltöltő állatorvosnak is a legnagyobb gondot okozzák.

Még vannak ugyan, úgy a sertésorbánéban, mint a sertéspestisben a jellemző tünetei, de a már említett egyéb betegségek is társulhatnak, sőt nagyobb sertésállományban úgy az orbáné, mint a sertéspestis egyszerre, vagy egymást követően is jelentkezhetnek. Ilyenkor aztán a betegség külső klinikai tünetei elmosódnak, az elhullott sertések boncolási lelete sem ad mindenkor biztos útmutatást, úgy, hogy a laboratóriumi vizsgálatra is szükség lesz. Mint hogy pedig kellően felszerelt laboratóriumok csak a hazánkban csak Budapesten vannak, a hullarészeknek oda beküldése és a sokszor hosszadalmas vizsgálat eredményének megkéséssel közlése okozza, hogy a legjobb igyekezet és felkészültség ellenére sem lehet minden fellépő sertésbetegséget kis veszteséggel megállapítani.

A gazdaközönség felvilágosításával azonban már sok komoly bajnak elejét lehet venni, ezért az utóbbi években mind ritkábbak az olyan sertésvész járványok, ahol a sertéseknek legnagyobb része annyira kipusztul, hogy hírdemondó is alig marad közülük.

A sertésbetegségek korai megállapítása egyformán hasznos minden gazdára, nincsen azért semmi értelme a sertésbetegségeknek és sertéselhullások eltitkolásának.

Ugy a saját, mint a község érdekében tehát akkor jár el a leghelyesebben a gazda, ha az állományában jelentkező sertésmegbetegedést mielőbb bejelenti az elsőfokú állategészségügyi hatóságnak, mint az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvosnak.

Dr. Zsupán Kálmán,
m. kir. állategészségügyi tanácsos.

Östermelési exportunk tízmilliós csökkenést mutat

Magyarország mezőgazdaságáról igen érdekes képet ad az a statisztika, melyet nemrég adtak közre. A kimutatás szerint a mezőgazdasági terményekből 1937 július 1-én kezdődött gazdasági év első hat hónapját alatt 80.2 millió pengő értékű árut vittünk külföldre, 37 millióval kevesebbet, mint az előző gazdasági évben. Előállatból hat hónap alatt 36.8 millió értékűt exportáltunk, ami az előző év hasonló időszakával szemben 9.8 millió pengős emelkedést jelent. — Állati termékekből 55.3 millió pengő

értékű volt a kivitel, itt 16.2 millió az emelkedés. Az östermelésből az exportunk 10.9 millió csökkenést mutat. Ipari termékekből a kivitel 127.7 millió pengő volt, 26.3 millió pengővel több az előző évinél. A különféle bányatermékek kiviteli értéke 7.8 millió pengőt tett ki, amely az előző évi 5.8 millióval szemben 2 millió pengős emelkedés. Az összkivitel értéke 307.9 millió pengő volt, 17.3 millió pengővel több, mint az 1936—37. gazdasági év első felében.

Buzatermeléstől tart a londoni tőzsde

A londoni gabonabizottság tanácsadó titkársága a nyilvánosság számára érdekes nyilatkozatot adott ki, amely megállapítja, hogy a termelés és az árszínvonal mostani állapota talán kielégítőnek mondható, de később már, 2—3 év múlva újabb túltermelési válságtól kell tartani.

A főbb búzatermelő államok — az 1933. és 1936. évi egyezmények aláírójának — már előre foglalkozniok kell azzal a kérdéssel, vajon folytatják-e mostani politikájukat, vagy pedig visszatérnek a szabad versenyhez, — mégpedig úgy a bevett területek,

mint a kivitel nagysága tekintetében. A jelentés végső következtetései a főbb termelő államok statisztikai adatain alapulnak. Ilyen adatok csupán Svéd-Oroszországból, Kínából és Mandzsuriából hiányoznak még. A statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy a bevett területek terjedelme Európában növekszik, másutt pedig legalább is változatlan. Az 1922. évi közepes termés átlageredményét véve alapul, a jelentés az 1938. évi világtermést 4,020,000,000 bushelre becsüli, vagyis mintegy 30,000,000 bushellel többre az 1928. évi termésnél.

A megfagyott bor

Kisebbszőlősgazdáknál előfordul, hogy a pincéjük, vagy borházuk nincs jól megépítve és télen nagy hideg esetén megfagy a bor a hordókba. Ha a bor megfagy, nem kell megremélni, mert nem okoz kárt. A bor csak javul, mert ha lefejtjük, visszamarad a jég, vagyis a víz, tehát csak a minősége javul a bornak.

Az átfejtésnél vigyázni kell, hogy tiszta hordóba kerüljön a bor és a

fagyás okozta hiányt lehetőleg jobb borral pótoljuk, színültig töltve a hordót. Szükséges, hogy a nagyon hideg pincében hőmérő legyen és ha látja a gazda azt, hogy hat foknál lejjebb süllyed, akkor gondosan zárja el a nyílásokat a pincében és melegített téglákat helyezzen a pince földjére, hogy a bor megfagyását megakadályozza.

A hamutrágya

A hamu mint trágya igen hasznos, növeli a talaj erejét, a növények dús és gyors fejlődésnek indulnak és például a tők a rendszerint tízszeresen nagyobbra nő különösen, ha a megfelelő hamu kapja trágyának. Nem minden hamu hasznos azonban a kerti földbe. A fahamu jóhatású, a tavaszi esőzés, hóolvadás bemossa a talajba a fahamu lúgját és az sok kártétőt pusztít el és meg fokozottabb tevékenységre is készíti a termőtalajt.

A köszénhamu, vagy koksiz hamuja azonban nem használ, nem szabad azért még trágyadombhoz sem szórni, mert teljesen értéktelen anyag, melyet csak gödrök feltöltéséhez, utak, ösvények készítéséhez lehet használni.

49.145/1937. C. sz.

HÍRDETMÉNY

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelteit, hogy a III. állategészségügyi körzetben közelebből az Ondód és Ebes pusztarésznek, valamint a várost körülvevő Bellegelőnek a Debrecen—budapesti és a Debrecen—füzesabonyi vasútvonal közé eső részére a hajduböszörményi — balmazújvárosi határúti terjedőleg 90 napi időtartama elrendelt ebzárlatot a veszélyes állati betegség megszüntéséig folytatni feloldotta.

terjedő, a Pac és Fancsika erdőrészek által határolt területre 90 napi időtartama elrendelt ebzárlatot a veszélyes állati betegség megszüntéséig folytatni feloldotta.

Debrecen, 1938. január 11. 27.
Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága,
50.491/1937. C. szám.

HÍRDETMÉNY

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelteit, hogy a III. állategészségügyi körzetben közelebből az Ondód és Ebes pusztarésznek, valamint a várost körülvevő Bellegelőnek a Debrecen—budapesti és a Debrecen—füzesabonyi vasútvonal közé eső részére a hajduböszörményi — balmazújvárosi határúti terjedőleg 90 napi időtartama elrendelt ebzárlatot a veszélyes állati betegség megszüntéséig folytatni feloldotta.

Debrecen, 1938. január 16. 27-én.
Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

TERMÉNYTÖZSDE.

A készárúpiacra a szombati nap folyamán a búza, rozs és zab 5-5 fillérrel, a tengeri 5-10 fillérrel olcsóbbodott.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.65—20.95
78 kg 20.95—21.25, 79 kg 21.20—21.45
80 kilós 21.35—21.55 P. — Felsőtisza
77 kg 20.65—20.95, 78 kg 20.95—21.25
79 kg 21.20—21.45, 80 kg 21.35—21.55
rozs pestvidéki 19.00—19.10, rozs más
származású 19.00—19.20, takarmány-
árpa elsőrendű 16.25—16.60, közép-
minőségű 15.25—15.50, sörárpa kiváló
10.75—23.00, prima 19.25—20.25, sör-
árpa 18.00—19.00, zab elsőrendű 16.30
—16.50, középminőségű 16.20—16.30,
engeri tisztántúli 12.50—12.60 P. 8-as
iszit 14.70—15.20, korpa 12.75—12.90.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásár-
tá felhajtottak 492 darab sertést, az
előző napi maradvány 1 darab volt. A
vásár irányzata változatlan. Árak:
trudalmi zsírsertés H. 340 kilón felül
94—107 fillér, I. szedett 102—104 f.,
I. 100—101 fillér, III. 92—98 fillér,
I. öreg sertés 100—102 fillér, I. angol
onkasertés 102 fillér kilónként.

**DEBRECENI TERMÉNY-
ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:**

Búza mázsája 19.40—20.00 pengő,
rozs 17.00—17.20 P. árpa 15.50—16.00
engeri 11.40—11.80 P. lucerna 6.80—
7.50 P. széna 3.40—5.50 P. lóhere 6.00
—7.50 P. cukorrépa 2.60—2.80, takar-
mányrépa 1.60—1.80, szalma 1.60—
1.80 pengő mázsája.

Szerkesztői izenetek

Jámbor Lajos úrnak, Debrecen. Pa-
tasztát megkaptuk. A gyors- és egy-
szerű intézkedés tétel végett a levelet
ajuttattuk az illetékes városi faktor
kezéhez.

90—1938. kpv.

HIRDETMEY.

Debrecen sz. kir. város központi vá-
lasztmánya országgyűlési képviselő
választók névjegyzéke kiigazításának
egyszerűsítésére szóló 1936:XXXIII. te.
és az annak végrehajtása tárgyában
kiadott 53.000—1936. B. M. sz. kör-
rendelet alapján értesíti a város lakos-
ságát, hogy azok, akik 1935. évi de-
cember havában történt összeírás alkalmával készült összeírójegyzékben
adatot szolgáltatottak és az 1938. évben
töltik be a 24 (férfiak), illetve 30 (nők)
életévüket, folyó évi február hó 14—
28. napjai között összeíratnak.

Erre tekintettel mindazon férfiak és
nők részére, akik 1935. december ha-
vában történt összeírás során adatot
szolgáltattak és folyó évben töltik be a
24, illetve a 30. életévüket, 1938. évi
február hó 14. napján a 84.000—1935.
B. M. sz. örendelet szerint E. és F.
mintájú számláló lapot fognak kézbe-
síteni. Az így kézbesített számláló la-
pokot az 1935:XXVI. te. 27. paragrafus-
ának (5) bekezdése értelmében a fel-
sajátkeztelgét tölti ki és a vallomás hely-
ességét sajátkeztelgét aláírásával erősíti
meg. Azok helyett, akik a számláló la-
pot test fogyatékosnak, vagy más ok
miatt nem tudják maguk kiállítani,
valamint a távollévők helyett azt az
illető egyén viszonyait ismertető hoz-
zártatózója is kitöltheti. Az, aki a szám-
lálólapon más helyett tölti ki, köteles
azt aláírni és a félhez való viszonyát,
valamint a sajátkeztelgét kitöltés akadály-
át a számláló lapon feltüntetni. —
A számláló lapon feltüntetett adatok
valóságáért a kitöltő és az érdekelte fel-
akinek megbízásából amaz eljár, egy-
aránt felelősek.

Az így kitöltött számláló lapokat az
ez ügyben eljárni hivatottak 1938. évi
február hó 28. napjáig az adatszolgá-
latoktól beszedik.

Erre tekintettel felkéri az adatszolgá-
llatásra kötelezettek a központi
választmány, hogy az összeírás alkalmával
eljáró hatósági közegek által
meghatározott időre a számláló la-
pokot töltsék ki.

Akiknek az 1938. évben a névjegy-
zékben való felvételre nem az előírt
korhatár (férfiaknál 24, nőknél 30.
év) betöltése címén, hanem bármely
más címen (1935:XXVI. te. 1—4 és 33.
paragrafusa (5) bekezdése) nyílik meg
a joguk, azokat kérésükre felvenni, ha
a választójogosultságukat igazolják.

Az e címen jogosultak 1938. évi febr-
uár 15-től, március hó 14. napjáig a
város polgármesterénél (városbúza,
Kossuth utcai bejárat fszt. 18. szám)
írásban, vagy személyesen szóval kér-
hetik a választói névjegyzékbe való
felvételüket.

Azok pedig, akik a választójogosult-
sághoz meg kívánják (férfiaknál 24, nőknél
30 éves) életkort az 1938. évben
érik el, de az 1935. évi december hó
folyamán megtartott összeírás alkalmával
más városban vagy községben lak-
tak, szintén az előbb említett módon
kérhetik a választói névjegyzékbe való
felvételüket.

A felvétel iránt előterjesztendő ké-
relmekre vonatkozólag alkalmazást
nyernek az 1925:XXVI. t.-c. 40. §. 3-7.
bekezdésének rendelkezései, amelyek
közül legfontosabb az, hogy a kérel-
mező kérelméhez mellékelni köteles
bemutatni köteles az igényjogosultság
megállapításra vonatkozó azokat az
okirati bizonyítékokat, amelyek megszer-
zése módjában állhat, azokra a bi-
zonyítékokra, amelyeknek megszer-
zése módjában nem állt, aként köteles
kérelmében utalni, hogy azok feltalál-
hatók, vagy beszerezhetők legyenek.

A választói névjegyzékbe felvételi-
ket kérelmezők részére minden ható-
ság, közhivatal, közhivatalnok, lelkész,
nyilvános jellegű intézmény, egyesület,
alapítvány és hivatalos számadásra
kötelezett vállalat köteles haladéktal-
anul rendelkezésre bocsátani mind-
azokat az adatokat, amelyek kérelmé-
hez a választójogosultsága bizonyítá-
sához szükségesek.

Ha kérelmező kívánja a kérelmem át-
vételéről elismervényt kap.

Debrecen, 1938. évi január hó 25.
Zöld József sk. h. polgármester, közp.
vál. elnök h.

HIRDETMEY

Az utóbbi időben egyre gyak-
rabban előfordult, hogy ismeret-
len tettesek az utcákra kiültetett,
szegélyfákat megromgálják, kitör-
delik, ellopják.

Tekintettel arra, hogy az utcai
sorfák létesítése és fenntartása
ügy közegészségügyi, mint legvé-
delmi és tűzrendészeti szempont-
ból elsőrendű fontossággal bír,
felhívom a város lakosait, külö-
nösen pedig a háztulajdonoso-
kat, hogy a külterületekre kiülte-
tetett fák rongálásától tartózkodja-
nak és a fák rongálását saját ér-
deklükben akadályozzák meg.

A köz- és sétatereken, közker-
tekekben, utcákon, a városban belül
és kívül levő utakon ültetett fák
s ezek mellé vert karóknak, burko-
latoknak, továbbá kerítéseknak,
padoknak, figyelmeztető és tila-
lom tábláknak, stb. megromgálása,
vagy eltulajdonítása a 157/1888.
Bkgy. sz. szabályrendelet 12.§-a ér-
telmében kihágást képez s ameny-
nyiben a eszlekmény nem az
1879. évi L. t.-c. 80. illetőleg 127.
§-a esetleg a büntető törvény-
könyv 421. §-a alapján bünteten-
dő. — 2.— P-től 50 P-ig terjedhető
penzbüntetéssel, behatáthatatlanság
esetében megfelelő elzárással büntet-
tetik s ezen felül a tettesek az
okozott kár megtérítésére is köte-
leztetnek.

Debrecen, 1938. január 28.
Dr. Kölesy Sándor sk.
polgármester.

**Rongyot
tisztát vesz
lapunk
nyomdája**

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

64

**IRTA:
SZALACSY RÁCZ IMRE**

— Azt hittem, hogy valami kis szerelem?
— Nem, barátom, ez igazán ninesen! —
felelte szárazon Szabadi Ádám, bár fájt benne
minden, hogy ilyen nyugodtan, közömbösen
el tudja mondani ezt. Egy darabig még
mentek együtt az utcán, aztán még megkérdez-
te:

— Hogy kerültem én szóba?...
— Kérlek, ennek egyszerű története van,
— nevetett Váli Géza, — tudod, ott találkoztunk,
aztán megkérdezte Lenesi!...
— Kicsoda?...
— Ej, hát Lenke, de én elneveztem mind-
fárt Lenesinek és neki roppantul tetszett, at-
tól kezdve mindenki Lenesinek hívta...
— Ugy, persze, Lenesi, szép név, — nézett
maga elé Szabadi Ádám és hirtelen úgy érezte,
hogy a nevével a leány arca is megválto-
zott a szívében.

— No és aztán kérlek, azt kérdezte, hogy
mi is vagyok én tulajdonképpen, mire azt
mondtam: kvietált huszáronkéntes, meg mel-
lékesen jogászokodom is! Nagyon tetszett ne-
ki ez a kvietált önkéntesi cím, de nyomban
szót mondta: akkor ismeri biztosan Szabadi
Ádámot is, aki szintén kvietált, önkéntes és
jogász. Mondom neki, tudja mit, angyal, az a
legjobb komám nekem, hát hogyan ismerem.
Akkor mondja meg neki, hogy üdvözlöm,
mondta Lenesi egy remek tangó között, de
milyen tangó, fiam, milyen, hidd el, hogy érzi
az ember a mennyország minden örömét egy
ilyen tangó között! Elhibeted, hogy lehetőleg
csak vele táncoltam, mit mondjak, úgy reg-
gel öt óráig....

— Persze, persze, — harapta meg az ajkát
Szabadi Ádám és úgy érezte, hogy zuhan,
zuhan valami feneketlen mélységbe megállitha-
tatlannul lejjebb, lejjebb.

Másnap levelet kapott Tass Lenkétől.
Semmitmondó néhány sor, melyben írta,
hogy itt van a városban és szeretne esetleg
beszélni Szabadi Ádámval. Esetleg, nem biz-
tosan, nem okvetlen, csak esetleg.

Mindent elmondott ez a levél szűkszavú,
sokat jelentő kertelésével.

Érezte, hogy el kell rendezni ezt a függő-
ben lévő ügyet, de sürgősen. Tudta Szabadi
Ádám, hogy kellemetlen elintézés lesz, de már
nem bánta, ha átesik rajta. Nem az a termé-
szete volt, amivel harcolni szoktak olyan em-
berek azért, amit akkor vesztenek el, amikor
azt hiszik, hogy megnyerték.

Tudta, hogy szereti, de ez a szeretet már
olyan valami, ami benne van a szervezetben,
az ember vérében, nem tud tőle megszabadul-
ni, bár a lélek már régen lemondott róla. Ki
kell heverni, nőni, vetközni a testből, a vérből
minden ízéből.

Váli Gézával napokig nem találkozott, bár
be kellett vallania, hogy ezt a találkozást ke-
rülte.

A száraz néhány soros levélre nem írt
egyetlen sort sem.

Megpróbálta többször, hogy mindent leír,
mindent elmond, aztán nem tudta megtenni.

Váli Géza kereste fel egy hét múlva. Le se
ült, már azzal kezdte az ő szokott, könnyelmű,
mindig tréfás és mindenből heccet csináló ke-
délyességével:

- Lenesi nem üdvözöl!...
- Ismét találkoztál vele?...
- Óh, azóta hányszor. Ördög az a leány,
barátom!
- Honnan gondold?
- Mindenkit magába bolondít!
- Talán téged is?...
- Mióta megláttam, megőrülök utána!...
- Ugy, hát szereted?...
- Te, komé, ez nem kifejezés, ez több an-
nál, mint szerelem!

— Hát persze, úgy érzi azt az ember, aztán
elmúlik minden, ha eltelt egy bizonyos idő! —
mondta Szabadi Ádám és hiába próbálta ma-
ga elé idézni Tass Lenke arcát, nem sikerült.

— Te is szereted?
— Talán, mit tudom én, régen volt, — ási-
tott, nyújtózott Szabadi Ádám, de ez a színész
kedés nem sikerült, mert Váli Géza azt mon-
dotta:

- Inkább elhiszem, hogy most is szereted!
- Lehet, de nem olyan veszedelmes már!
- Tudod, hogy mit csinál most?
- Nem!
- Egy férjes asszonyon tölti a bosszuját!
- Hogyan?
- Ugratja a szerenesétlennek az urát!
- Lenke?
- Ó! Hát miért, nem tudod feltételezni,
hogy egy vén számár, akinek négy gyereke
van, belebolondul egy ilyen ragyogó leány-
ba? Fiam, ugy ugrik a vén deres, mint vala-
mi gimnazista.

— Ki az az ember? — kérdezte sápadtan
Szabadi Ádám.

— Bádoki Sándor, ismered?...

— Nem, nem ismerem, a nevét sem halot-
tam soha!

— Egészen megbolondult a szerenesétlen.
Egész nap a Lenesi szoknyáján ül. Udvarol,
teszi a szepet és hordatja a virágot. Kacagás
volna, ha komolyra fordulna az ügy, de úgy
beszélnek, hogy valui akar a feleségétől!...

— Lenkéért?...

— Persze, mondtam, hogy ördög az a leány.
Nem mintha más nem így csinálná, de azért
Lenesiért kár. Ezek a mai lányok egészen meg-
vadultak. Te, tudod, hogy én holnap elvennem
azt a leányt és ennek ez a vén deres ke...

— Hogy olvassza a feleségétől?...

— Persze, mit csodálkozol ezen! Minden
nap ott van, együtt járnak mulatozni, no, per-
sze, a Lenesi nagynénjével, úgy tessék, lés-
sék ügyelnek a formára, de azért botrány van
itt már, fiam, alapos kis botrány...

— Hát tudod mit mondtam? nem hiszem!
— állott fel Szabadi Ádám.

Debrecen város polgármesterétől.
5202—1938. V. szám.

**AZ IDEIGLENES
HÁZADÓMENTESSEG
MEGHOSSZABBÍTÁSA**

A m. kir. pénzügyminiszter megengedte, hogy Debrecen sz. kir. város területének a rendeletben felsorolt utcáin és terein emelt és legkésőbb 1940. évi december hó 31-ig teljeseen lakható állapotban helyezett új épületek rendkívüli ideiglenes házadómentességben részesíthessenek a rendeletben meg-

állapított mértékben. A rendelet hirdetmény alakjában a hirdető-táblákon és oszlopokon ki van függesztve.

A rendeletben foglaltakra vonatkozólag közelebbi tájékoztatást és felvilágosítást a műszaki ügyosztály, valamint a városi adóhivatal kivétési osztálya az érdeklődőknek készséggel nyújt.

Debrecen, 1938. január 27-én.

Polgármester.

x Szabadnapos? Jöjjön a nagy-erdei fedett uszodába! Pompás!

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vasárnap 10 szög 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasárnap 10 szög 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Házasság

Házasság
céljából fiatal elvált asszony, jelentős vagyonnal rendelkezik. — Férjhez menne józan életű jölelkű egyénhez. Leveletet „Biztos jövő” jellegre kiadhatóvalba. 1223

50 éven
felüli magános férfi ref. v. állami nyugdíjas és háztulajdonos. Házasság céljából hozzáillő nő ismerettségét keresi. Cím a kiadóban. 1221

Levelezés

Szerétni
tágyom 35—40 éves ön zellen érfiit, ki viszont nyujtana kis szeretetet. 1321

Csinos,
független hölgy kellemes ismerettségét keresi harmincötös úrfiú. Leveletet „Szimpátia” jellegre a kiadóba. 1270

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó irodája Varga utca 7. Legduszkrétebben nyomoz, meg figyel, informál. 1220

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist
nőlelt, bentkosztost keresek azonnali belépésre, éves gazdasági eselődnek vidéki homoki gazdaságba. Cím a kiadóhivatal pénztárában. vv.129

Szobainast
olyat keresek, azonnali alkalmazás mellett tanynára, akinek a felesége elsorangú szakácsnő. Ajánlatot pontos cím s fizetési igény megjelölésével „Házaspár” jellegre a kiadóba kérek. vv.

Házmesterpár,
től az ember megbízható kocsis, azonnala felvétetik, Autóforgalmi Hátvan ucca 53. 1146

Fodrászsegéd
fiatal, jómunkás, azonnal beléphet, vasúti fodrásznál, pályavandor. 1006

Könyű
házimunkára jöviseletű fiút keresek. Ebédkosztot, havifizetést is adok, Magoss tér 8. sz., Nagy. 1186

Erősebb
kifutófiú jó fizetéssel felvétetik. Kerékpárral rendelkezők előnyben. Golenczky, Sas ucca 2. 1179

Majorost,
nőset keres. — Pécsi Batthyány utca 16. 1210

Egy
kifutó fiú vagy leány azonnal felvétetik Kollernénél, Batthyány utca 22. 1249

Konvenciók
kocsist keresek április 24-re. Varga u. 25. sz. 1248

Kerti
munkához értő, fejni is tudó bentkosztos gazdasági eselődöt keresek. Meszena 17. 1224

Komenciók
tehenész kocsis felnőtt fiával azonnal felvétetik. Lóránffy 20. sz. 1211

Kifutó
fiút felveszek. Czinege, Bethlen u. 76. 1251

Házmestert
elsejére felveszek. Felesége fejni tudjon, Bundi ucca 13. sz. 1316

Gyermektelen
házaspár, házmesternek felvétetik, Széchenyi u. 81. szám. 1312

Házmestert,
márciusra felveszek. — Andrassy út 48. Jelentkezés: Simonyi út 25. 1308

Kifutófiút,
könnyű házi dologra fel veszek. Ebédkosztot, s havi fizetést adok. Magoss tér 8. szám Nagy. 1314

Propagandistát,
kimondottan jó megjelenésű fiatal urat, bevezetett világmárkás cikkekekhez felvesz „Nomox” vezérképviselet. Csap u. 66. sz. Jelentkezés hétfőn délelőtt. 4301

Házmesterpár
gyermektelen, felvétetik, Miklós ucca 31. sz. Jelentkezés 10 órától, keresztépület. 1295

Kerékgyártót
gazdaságba felveszek. Magoss György tér 30. 1289

Házmester
azonnalra felvétetik. Érdeklődni Munkészredes ucca 14. 1375

Kifutót
kerékpárral azonnal föl veszek, Kövesi hírlapiroda, Teleki ucca 96. 1367

Alkalmazást keres férfi

Nyugdíjas
magasállású bírós ügyvédi képesítéssel, bizalmi, vagy más megfelelő állást vállal. Cím a kiadóhivatalban. 885

Fiatal
úrfiodrász elhelyezést keres, helyben, vagy vidéken, Horváth, Széchenyi ucca 7. 1378

Alkalmazást nyer nő

Szalmavarrónót
kiszolgálókisasszonyt, önállóan dolgozni tudó segédleányt felvesz Anya kalapszalom, — Csapó ucca 1. (A)

Deutsches
fräulein suche auf Province Adresse an Redaktion. 1133

Kifutóleányt,
fűszerüzletbe felveszek. Csonka ucca 20. 1331

Ügyes
tanulóleány felvétetik. „Elt szalon”, József kir. herceg ucca 14. 1351

Suche,
Deutsches fräulein für Vormittags stunde, Piko Kardos ucca 17. 1265

Gyors- és gépirásban
jártaas érettségizett tisztviselőt keresünk. Sajátkezűleg írt ajánlkozások „Ötven” jellegre. 1292

Modell
keres jönevű festőművészt. Jelentkezés címmel „Jó mellékereset” jellegre a kiadóba. 1272

Ingyenes
kozmetikus tanuló felvétetik. Komáromi szalon. 1366

Házartási alkalmazott

Mindenes
főzőnot keresek azonnapi belépésre. Jelentkezés e lap kiadóniyatalában. vv.

Mindenes
főzni tudó, ügyes és fiatal felvétetik, Simonyi út 11 A) 1202

Tisztaságszerető
főzni tudó mindenes elsejére felvétetik, úri családnál. — Cím: Batthyány ucca 17. sz., házfelügyelőnél. 1196

Szoptatósdatát,
lehetőleg gyerek nélkül, azonnalra keresek. Péterfia 2., második ajtó. 1192

Mindenes
szobaleány elsejére felvétetik, Irinyi ucca 6., földszint, telefon 27-88. 1188

Mindenes
szobaleányt felveszek. Jelentkezés: Friczi kalapszalom, Piac ucca 22—24. szám. 1184

Ügyes
és megbízható bejárónót (esetleg bentlakással is) felveszünk. Nyil u. 13. 1222

Szobalányt
keresek hosszabb bizonyítvánnyal. Szent Anna u. 57. 1229

Bejárónót
fiatalt, megbízhatót keres február elsejére. — Háziasszony, Rothermer u. 42. 1236

Hosszú
bizonyítvánnyal jól főző mindenes szakácsnőt február 1-re felveszek. Péterfia utca 31. 1242

Tisztességes
fiatal mindenes bejárónót keresek könyvvél. Nyomatató u. 22. 1310

Mindenes főzőnő
jó bizonyítvánnyal és kifutóleány felvétetnek. Cím a kiadóban. 1342

Kifogástalan
mindenes főző, vagy bejárónót azonnal felveszek, Bányainé, Szent Anna ucca 10. második emelet 1. 1335

Jó bizonyítvánnyal
rendelkező mindenes, azonnali belépésre keresek, Kocsákné, Huszár ucca 13. 1327

Perfekt
szakácsnő, ki a főzés minden ágában jártaas, elsejére felvétetik, dr. Loest Jánosné, Hortlykórház. 1332

Március 1-ére,
perfekt szakácsnő felvétetik vidékre, éves bizonyítvánnyal. Jelentkezni lehet: Ferenc József út 31. sz., I. em., 4—5 óráig. 1317

Hívó
mindenes keres gyermektelen házaspár. Cím a kiadóban. 1347

Jól főző
mindenes szakácsnőt jó bizonyítvánnyal felveszek, Széchenyi ucca 65. szám. 1265

Bejárónót
délelőttre felveszek. Nagyvárad ucca 18. 1268

Bejáró
mindenes felveszek, Piac ucca 77. Jelentkezés házmesternél. 1256

Mindenes
bejárónó, jó bizonyítvánnyal, egész napra felvétetik, Rothermere ucca 44. szám. 1252

Bejáró
mindenes felvétetik, — Piac ucca 42., elkezde. 1280

Mindenes
bejárónót délelőttre elsejére felveszek, Rákosi Jenő ucca 8. szám, földszint 4. 1274

Jól főző
mindenes felvétetik. Jelentkezés vasárnap, Fűveskert ucca 4. I. em. Miklós. 1276

Bejárónót
felveszek. Érdeklődni Mester ucca és Bethlen ucca sarki beton sátorban. 1307

Fiatal
rendes bejárónó, ki mosást, vasalást is vállal, felvétetik, Nyil ucca 34. fűszerüzlet. 1362

Reggeli
órákra megbízható bejáróleány felvétetik. Angyal, Csapó ucca 19. 1359

Alkalmazást keres nő

Jobb
árvaleányka elmenne gyermekek mellé, házimunkára. Szües, Teleki utca 76. 1239

Perfektül
főzők, elmegyek bejáró főzőnőnek, Pappné, — Széchenyi ucca 11. 1253

Intelligens
egyedül álló nő, házvezetőnői, társalkodónői, vagy házikisasszonyi állást keres. 1363

Ajánlat

Király kávéi
kitünőek, Aromás, zamatos kávéit Király üzletében a vevő előtt porolkik. Dégenfeld tér 11. 933. 4. 5

„Király-balzsam”
köszvény ellen 1.30 fill. Grösz Nagy Ferenc gyógyszerárában (sz. ház mellett) 199. 11. 20.

Olcsóbb
lett a szagtalan „Likalit” faszénkoeka. Kapható: Grünfeldnél, Hatvan u. 21. és fűszerüzletekben. 1034. 2. 5.

Aréfyghámlás
ellen ideálisan védekeztetik, tökéletesen felszívódó különleges lanolinkrémmel és szappannal Földes illatszerár, Vigmozi bejárat.

Hőcipőt
sárcipőt, tökéletesen javít Orbán gumüzem. Piac ucca 7., udvarban. 654

Cipők
pendelésből kimaradtak, igen olcsó árusítása. Kovács, Deák Ferenc ucca 3. sz. 753

Varrógép-
kölesönzés, vétel, csere, eladás. Minden varrogéphez alkatrészt kapható. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 1254

A vásár alkalmából
is legelősebb a gyári maradék, dr. Révészné, Pannonia udvar, Piac ucca 42. 967

Mérlegek
javítása, hitelesítés a legelősebban Garai mérlegüzem, Zsák ucca 11. (Csokonai uccaánál). 1370

Zománctűzhelyek
üstök, üstházak, kályha ellenzők, alpakka evőeszközök, edények, hús-gépek, mozsarak, mosádóállványok, kalitkák kanárinak, gerlének, mokusnak, nagy választékban. Nagy vasüzletben, csapókanyar. 1338

Sodronyágybetétek
reklamé sodronyok, s összeesukós vaságyak, gyermekágyak, mosdók, lábtörlők készülnke Ottonál, Rákóczi ucca 13. 1311

Estélyi,
vagy délutáni ruhát öt pengőért készít az „Elt szalon”, József kir. herceg ucca 14. 1350. 2. 13

Elsőrendű
hasított szőlőkaró kapható és megrendelhető. Homok ucca 76. 1285

Kereslet

Központban
2 szoba irodának, február, vagy március elsejére kerestetik, telefon: 27-87. 1187

Veszek,
bűtort, irodaberendezést, páncélkasszót, varrogépet, Andráskó, Csapó ucca 16. Hívásra jövök. 1714

Helyi képviselőket
keresünk, Hajdú, Bihar, Szabolcs vármegyék területére, megélhetést biztosító világmárkás cikkeinkhez „Nomox” vezérképviselet, Debrecen, Csap ucca 66. 1302

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom kszot a Hungária penzióban, szobák napokra és hónapszámmra. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949. 10. 1.

Urinó
lakótársul elfogad intelligens urinót vagy idősebb urat teljes ellátással. Veres utca 4. 1233

Elelmiszer ital

Vizes
ugorka kilóra kapható, Salétrom ucca 4. 1374

Jömeneteli
étkező eladó. Rákóczi ucca 12. Cím a kiadóban. 1313

Téj
megvételre keresek. Vitéz Nagy, Péterfia 61.

Olcso szezonvégi kiadás a FISCHER Boltban
Teleki u. 73.

Zsirszalonna
90 kg több tétellel is eladó, csütörtöktől. — Apaffy u. 85. 1212

Fajalma
hibás, igen olcsón egész nap Piac utca 41. pinceben. 1207

Sajattermésű
fermeszetes édeskés Boeska kert bor, lite-renként is eladó. Csapó uca 6. 995

Társ

Székesfővárosi
modern angol uriszabó uridivatossal, közreműködne Levelet „Önálló” jelígre. 1228

Urifodrász-
parral és berendezéssel szakképzett pénztár-sat keresek. Piac uca 5 emelet. (A)

Pénz

Ötszáz
pengő kölcsönt keresek magas kamatra, Molnár Széchenyi uca 42. 1361

Húszezer
pengő készpénzzel és ugyanolyan összegű ingatlan fedezettel társul-nék üzlethez, üzembhez, vagy vállalathoz. Aján-latokat „csak részletes ajánlatokat veszek figyelembe” jelígre e lap kiadóhivatalába kérek. 1336

Oktatás

Szegénysorsú
egyetemista bármilyen szellemi foglalkozást, olcsó díjazásért, vagy ellátásért (házi tanító, titkár, stb) elvállal. — Ajánlatot „Elfogadom” jelígre a kiadóhivatal-ba kérek. 1174

Két
kislányom mellé keresek 20 éven felüli intel-ligens nevelőnőt. Cím a kiadóban. 1194

Végzett
tanárnőt vagy tanítónőt keresek helyben, per-fekt német tudással, egész, vagy fél napra. Cím a kiadóban. 1355

Hangszer

Zongorát
keresek megvételre. — Csobai, Török Bálint u. 15. sz. 1245

Zongora,
pianinó, jó márka, bér-beadó. Hangolás, javít-ás legoleosóbb. Piac u. 44. sz. Tonté. 1373

Egy
keresztthúros zongora eladó. Domb uca 18 sz 6-ik ajtó. Megtekinthet-ő: délután 5 órától. 1400

Bútor

Eladó
elköltözés miatt kom-binált úriszobaberende-zés, Teleki uca 13, földszint 4. 1183

Uriszoba
berendezés eladó. Csobai Török Bálint 15. 1243

Majdnem új
konyhabútor, szoba-bútor, sparhelt eladó. Zöldfia uca 9. 1263

Hálószobabútor,
féregmentes, puhafa, st-lagos, olcsón eladó. Te-leki uca 42. első ajtó. 1297

Tüzelő anyagok

2.50 pengő
szagmentes állami szén házhoz szállítva. — Öestreichernél, Mester uca 40. 965 2. 8.

Borsodi
szén 2.60, aprított fa 4.20, Likalit faszénkoc-ka leszállított árban Kaufmannál, Csapó 29. Telefon: 14-17. szám. 964 2. 23

Vegyés

Ezer
pengőt fizetek egy al-lásért. Ajánlatot „1000 P” jelígre a kiadóba. 1181

Grafológusnő
mindent megmond. Sor-sát boldogulásához ve-zeti. Fogad Széchenyi 43. 1225

Keresek
szőlőtermelőt, kinek évi cca 300 hektoliter bortermése van, erre a célra jól bevezetett helyiségem van, saját termé-sű borkimérésre ki-mérést elvállalok, garan-ciam van. Cím a ki-adóban. 1171

Ingyen
gépel délutánkonként diktálás után, gépirónó saját gyakorlatásért. — Cím a kiadóhivatalban. 1043

Autó, motor kerékpár

Autógumit,
legoleosóbban javít és futóza Vágó, Erzsébet út 115 szám. 1095 2. 25

Megvételre
keresek jókarban levő motorkerékpárt, lehető-leg oldalkocsárral. Kö-vér Antal Hajdúbőször-mény, Horthy Miklós u. 11. 1150

Pueh motor
223-as, üzembépes el-adó vagy segédmotoros-sal elcserelném. Gáll János Hajdúszoboszló. 1177

Ötszáz ec.
„Roundge” oldalkocsis, olcsón eladó. Piac uca 77. szám, 2. udvar. 1333

Atadó üzlet vendéglő

Jó
forgalmas helyen hen-tes üzlet berendezéssel kiad. Cím a kiadóban. 928

Egy jóforgalmú
vendéglő jogfolytonos-sággal, üresen, vagy be-rendezéssel átadó. Ér-deklődni fél 2 és 3 óra között. Homok uca 140 szám alatt. 1191

Italmérés,
jogfolytonos, jómene-telű, átadó. Pestinél, Sas uca 2. 1329

Női fodrászat,
központban, családi ok-ból sürgősen eladó. Sas uca 4. 1346

Atadó
fűszerüzlet, nagyon ol-csón, elköltözés miatt. Cím a kiadóban. 1291

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Borpince
10 év óta bevezetett ter-melői kimérés Piac 83. Király uca sarkán ki-adó. 1190

Kiadó
Vigkedvü M. u. 2. sz. épületben üzlethelyiség. Értekezni lehet Szent Anna 53. 1247

Modern
nagy üzlet raktárral ki-adó február 1-re. Hu-nyadi uca 11. 1238

Kálvin-tér
5. sz. alatt május hó el-sejétől bolti helyiség ki-adó. — Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt református egyház gaz-dasági gondnoki hiva-talban. 1250

Révész-tér
2. sz. (Kistemplom ba-zár) alatt üzlethelyiség kiadó május hó 1-től. — Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt református egyház g. gon-lnokai hivatalban. 1250

Raktárhelyiség,
száraz és betonos azon-nalra kiadó. Piac uca 73. szám. 1257

Kiadó lakás egyszobás

Azonnal
kiadó egy utcai szoba, konyha, spájz. Varga-kert, Közép u. 10. 1215

Egy
szoba, konyha, spájz azonnalra is kiadó. — Szappanos u. 17. 1255

Egy
utcai szoba, konyha, s spájz kiadó. Bekecs u. 3. szám. 1358

Magános
személynek, bútor nél-küli külön szoba kiadó. Zsák uca 11. sz. (Jókai ucaánál.) 1371

Egy szoba,
konyha, fűskamara, azonnalra kiadó. Kar u. 23. szám. 1259

Kiadó
három reudbeli lakás, gyümölcsösrel, azonnal, Tégláskret, Gulyás uca 11. szám. 1298

Egy utcai
szoba, konyha, kamara március elsejére kiadó. Salétrom uca 20. 1287

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
konyha, mellékhelyiség gel, márciusra kiadó. Teleki uca 92. 1279

Püspöki palotában
bérbeadó május hó el-sejétől: 4 szobás földl-színti és 2 szobás eme-leti lakás. Értekezni le-het Kálvin tér 17. sz. alatt református egy-ház gazdasági gondno-kánál. 1250

Kossuth u.
31. sz. alatt bérbeadó május hó 1-től 2 szobas lakás műhelyhelyiséggel vagy anélkül. 1250

Kálvin-tér
5. sz. alatt bérbeadó május hó 1-től 2 szobas földszinti lakás. Érte-kezni lehet Kálvin-ter 17. sz. alatt református egyház gazdasági gon-dnokánál. 1250

Két utcai
szobából álló garzon-lakás, kizárólag magó-nos úrnak, vagy orvosi rendelőnek (ma is az) április hó elsejétől, Csapó uca 10. szám kiadó. Értekezni a tulajdonos-sal, az udvari lakásban. 1369

Kiadó
azonnal egész udvar, sertéskereskedőnek, — vagy gazdálkodónak, 3 évre. Kucik malommal szemben, Gizella uca 5. Értekezni: Csillag uca 86. szám. 1334

Két szobás ház
tágas műhely helyisé-gekkel kiadó, vagy el-adó. Kút uca 10. 1254

Kiadó
kétszobás utcai lakás, modernül felszerelve, jó napos, május elsejére, Szappanos uca 25. 1300

Kiadó lakás háromszobás

Hatvan u.
42. sz. alatt bérbeadó május hó 1-től 2 és 3 szobás lakás. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt református egyház gazdasági gondnokánál. 1250

Utcai
három, négy, esetleg öt-szobás komfortos lakás május elsejétől kiadó. Rákóczi uca 35. 1282

Kiadó lakás nagyobb

Négy
szobás lakást keresek május, esetleg augusztus-ra. „Pontos fizető” jelígre. 1285

Négy szobás
lakás, fürdőszobás, má-jus elsejére kiadó. Egy malom uca 4. Megte-kinthető február hó el-sejétől, délelőtt 11—1-ig. Érdeklődni lehet: Csapó uca 17., festéküzlet. 1337

Lakást keres

Keresek
kiadó családi házat. — Címét „111” jelígre a szerkesztőségbe kérek. 1294

Kétszobás
modern lakást keres gyermektelen házaspár, Széchenyi kert, vagy környékén, május hó el-sejére, telefon: 19-59. 1262

Köztisztviselő
háromszobás lakást ke-res május elsejére, für-dőszobával, központ-hoz közel. Cím a kiadóhiva-talban. 1286

Nyugdíjas
uriasszony keres egy-szobás, komfortos la-kást. Csapó uca 50. keresztépület. 1284

Egy,
esetleg két kisebb szo-bás, lehetőleg utcai la-kást keresek, belváros-ban, sürgősen. Címeket „Százak lakás” jelígre kiadóba. 1326

Butorozott szoba

Légfűtésű
különbejárattú butoro-zott szoba kiadó. — Svetits bérház, barma-dik lépcső II. 9. 1079

Különbejárattú
butorozott szoba, eset-leg ellátással, azonnal kiadó. Werbőczy uca 10., keresztépület. 1155

Különbejárattú
utcai szoba, fürdőszoba használatú kiadó. Dr Révész, Piac uca 58. II. 28. ajtó. 1145

Különbejárattú
parkettes utcai tágas szoba, bútorral, vagy üresen kiadó. Miklós u. 22. szám. 1145

Különbejárattú
kényelmesen berende-zett világos szoba, egy, vagy két személy része-re, február elsejére ki-adó. Piac uca 58., I. emelet, 17 ajtó. 1185

Légfűtéses
butorozott szoba fürdőszoba használatú ki-adó. Érdeklődni Hatvan utca hat, a házfelügye-lőnél. 1214

Különbejárattú
butorozott szoba febr-uár 1-re kiadó. Eötvös uca 43. 1226

Különbejárattú
utcai butorozott szoba kiadó. Vár utca 11. 1303

Különbejárattal
utcai, udvari elegáns butorozott szoba kiadó. Bethlen uca 40. 1381

Kapualatti
különbejárattú utcai bü-torozott szoba, előszo-bával kiadó. Széchenyi uca 24. szám. 1365

Kiadó
különbejárattú kapu-alatti butorozott szoba, Fűvészkert uca 8. 1364

Utcai
különbejárattú butoro-zott szoba kiadó. Kigyó uca 30. 1372

Keresettel
bíró intelligens lakótár-sót keres uriasszony — Timár uca 23. szám, keresztépület. 1315

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK :

Pulyka k. kg 1.10—1.20 Tyúk párja 4.00—6.50
Liba s. drb 3.00—6.00 Jérece párja 3.20—3.80
Liba k. kg 1.20—1.35 Csirke párja 1.30—3.00
Kaesa k. kg 1.20—1.40 Tojás drb 0.07—0.08
Kappan kg 1.20—1.25

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK :

Alma kilója 0.80—1.35 Dióbel kilója 2.20—2.40
Apró alma 0.24—0.50 Citrom drb 0.06—0.08
Birsalma kg 1.40—1.50 Narancs és mandarin
Dió kilója 0.65—0.70 kilója 0.64—0.90

KONHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI :

Verezhagyma Kilója 0.20—0.24 Karalábé drb 0.02—0.05
Fokhagyma 0.26—0.32 Petrezselyem kilója 0.36—0.40
Burgonya : sárgarépa kg 0.16—0.20
rózsa kilója 0.07—0.08 Szarazbab kg 0.26—0.32
vegyes kilója 0.05—0.06 Torma kg 0.32—0.40
Fejeskáposzta drb 0.16—0.40 Czekla kg 0.08—0.10
Retek drb 0.02—0.04
Kelkáposzta drb Spenót és sóska
0.08—0.25 esomója 0.06—0.08
Savanyúkáposzta Saláta feje 0.02—0.03
kilója 0.38—0.40 Galambegy 0.08—0.10
Karfiol drb 0.15—0.30 Zeller drb 0.02—0.03

LISZT ÁRAK :

Búzaliszt 00-ás kg 0.38 Búzadara kilója 0.45
Búzaliszt 0-ás kg 0.37 Rozsliszt kilója 0.32
Búzaliszt 2-ös kg 0.35 Korpa kilója 13 fillér.
Búzaliszt 4-es kg 0.33

KENYÉR ÁRAK

Fehér kenyér kg 0.44 Őozs kenyér kilója 0.26
Félbarna kilója 0.40 Péksütemény darabja 5
Barna kenyér kg 0.36

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal

Dienes József O. F. B. ingatlan-ügym. irodájához
DEBRECEN, Bethlen uca 21. szám

Samu János

OEB által engedélyezett adásvételi irodája, át-
helyezve: Deák Ferenc

Eladó házak:

Teleki uca 10., állomáshoz közel, 8 szobát, jövedelmező ház, 15.000 P, 12 ezer pengővel megvehető. — Szoboszlói úton 25 hold prima tanya 1200 pengőjével. — Homokon 20 8 30 40 50 holdasok. Iroda: Deák Ferenc uca 7.

Itt egy igaz! alkalmi vétel, cskzpontú hely, orvos uraknak, ügyvéd uraknak ajándékvétel. Deák Ferenc uca 21. Vénkertben 4 szobás, adómentes úrvilla. — Rásó Gyula u. 19. szám, egy hold szőlő lakással, egészben, — vagy 400 önként egy évi törlesztéssel, kamatmentesen is megvehető. Földek: Kismacsó 4 hold prima. Feketén

Fuvaroszekér,

jókarban, olesón eladó. Cserepes uca 4. 1368

Gazdasági termények

18 öl

pelyva, árpaszalma, és csutka eladó. Borz uca 15. sz. 1231

Rétiszéna,

kiseb-nagyobb tételben eladó. Batthyány u. 18. szám. 1324

Szőlőoltványok

vadalanyon, tavaszi szálításra, igen jutányosan. Érdeklődni gyógyszerár, Piac uca 50. szám alatt lehet. 1277

Eladó házhely

Villa-házhely eladó. Széchenyi uca 76. Értekezni a tulajdonossal, középső lakás. 1360

A Déri téren,

cca 140 négyszöglet nagyságú, építésre kiválóan alkalmas telék, kedvező feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac uca 81. 1424

Eladó ház

Timárház eladó. Vigkedvő Mihály uca 31. szám. 1172

Köntöskertben

eladó ház, két utcára nyíló, 608 négyszöglet szőlővel, gyümölcsösset. Többször u. 33. 1169

A Hatvan uca

elején töblakásos masszív bérház, jutányos áron, előnyös feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac uca 81. 1424

Kiadó

vagy eladó Emerich u. 24. Két szoba, konyha, gyümölcsösset. Értekezni Létai ut 7. 1217

Különbejárátú
uccai szépen bútorozott szoba kiadó. Péterfia u. 29., balra. 1376

Különbejárátú
bútorozott szoba, azonnal kiadó. Vörösmarty uca 19. szám. 1330

Különbejárátú
bútorozott szoba kiadó. püspöki palota, I. kapu, I. emelet 3. 1322

Déri térre
néző elegáns tisztá úri szoba, azonnal kiadó. Püspöki palota, I. kapu I. emelet 47. 1328

Uccai
bútorozott szoba, két személynek is kiadó. — előszoba bejárattal. — Arany János uca 19. szám. 1309

Különbejárátú
bútorozott szoba, fürdő szobával kiadó. Piac u. 19. sz. hátsó lépcső. 1348

Különbejárátú
acgai világos, szépen bútorozott szoba, József kir. herceg uca 35. sz., I. jobboldal. 1340

Különbejárátú
szép bútorozott szoba kiadó. Hatvan uca 2. I. emelet. 1315

Bútorozott
szoba kiadó. Péterfia u. 55. szám. 1264

Egyszerűbb
bútorozott szoba azonnal kiadó. Gyöngyvirág uca 20. 1234

Különbejárátú
bútorozott szoba, fürdőszobával, WC-vel, — ugyanolyan anélkül azonnal kiadó. Rákóczi uca 35. 1281

Két elegánsan
berendezett, esetleg egy szoba kiadó. Piac uca 58. I. 16. 1304

Modern
uccai különbejárátú bútorozott szoba, előszoba fürdőszoba kiadó. Vörösmarty uca 7. 1290 új, — ez emfese

Ingóságvétele

Nagy salgótarjáni szénkályhát keresek megvételre, Teleki uca 51. szám. 1175

20 m. kertészterület rúfával bérbe, megvételre keresek. Cim a kiadóban. 1117

Ingóság eladás

Tenniszpálya, teljes felszerelése, drotkérés, háló eladó. Sas uca 4., ügyvédi iroda. 1143

Új konyha- és dohányzóasztal, 2 ülőke, fűláda, tükör, borkabát eladók. Mőric u. 28. 1240

Alig használt linoleum eladó. Csillag uca 35. 1227

Singer,
centrálbobin varrógép, olesón eladó. Rothermer uca 23. első ajtó. 1380

Írógép,
jókarban, nagyon olesón eladó. Rákóczi u. 23. szám, első ajtó. 1325

Eladó
alighasznált igen finom valódi perzsaszőnyeg, 4,5x3,3 méteres. Lőrincné, Piac uca 70. udvarban 2 ajtó, délcéltől 8-10, délután 3-4 óráig. 1006

Varrógép,
centrálbobin, alighasznált állapotban eladó. Simonffy uca 38. 1323

Négy darab
melegágy ablak eladó. Szegő uca 14. 1344

Gyermekkoesi,
játékok, női télikabát eladó. Házmestert keresek. Szücsné, Hadházi uca 30. 1349

Eladó
önkéntes köpeny, Kassa út 4. sz. 1353

Frakk,
új, két mellénnyel olesón eladó. Gönczi szobánál, Rákóczi Jenő u. 5. szám. 1283

Eredeti
olajfestmények megvehető olesón, kedvező feltételekkel eladók. Horváth, Csapó uca 4. 1269

Eladó
olesón modern mély gyermekkoesi, Hatvan uca 23. 1305

Négykerékű
kékkoesi eladó. Kinnási uca 38. 1299

Gazdasági eszközök

Lőszerszámot,
koesihoz megvételre keresek. Pusztai, Kálmántér 5. szám. 1205

Költőtőgépet
megvételre keresek. Gebhei Juliánna, Széchenyi uca 69. 1237

Strafszekérhez
kerekek, tengely, féder és autóváza eladó. Grünfeldnél, Hatvan 21. 1193

Gazdaság
felosztása miatt mezőgazdasági eszközök cseplogarmittura, ökörszekerek, ekék, féderes tejhordókoesi s.b. eladók. Értekezni Csengeri Leonán Hatvan u. 51. 308

Melegágyi
üveges keret 45 darab eladó. Szotyori uca 2. Tejgazdaság. 1172

Cormiek traktorok
30 lóerősek, üzembépes jó állapotban eladók. Rahmer Sándornál Debrecen Deák Ferenc u. 11. 1176

Batár,
koesi, 4 kerékes, rugó tengely nélkül, új homokfutók eladók. Hatvan uca 17. 1296

Eladó
Simonffy uca 25. sz., ház, Boeskyban 1400 csemegeszőlő, nemes gyümölcsfákkal. 1343

Ház
eladó, Csap uca 22. sz. kedvező feltételek mellett. 1354

Központban
esaládi ház eladó, esetleg kiadó. Megtekinthető: 10-11 és 2-4 óra között, József kir. herceg uca 18. szám. Elköltözés miatt eladó ebédő, állóóra, állótükör, porszívógép. 1332

Eladó
adómentes ház ötszáz négyszöglet gyümölcsös, város közeli, Tócsóskert, Lőcsői uca 3. (István út). Esetleg elcserehető egy városi házzal. 1006

Adómentes
kis családi kertesház, 300 négyszöglet gyümölcsös, hosszúlejárátú kölesmalom eladó. Kuruc uca 69. 1275

Földbérlet

22 hold
tanyásbirtok, közel bérbeadó. Cim a kiadóban. 1260

Kertészlet
3 hold, felesbe kiadó. „Függetlenségi Kör”. 1293

Eladó föld

Eladó
2000 négyszöglet elsőrendű fekete föld. Acél uca 22. Tócsóskert. 1299

Ebesen
9 és fél hold föld eladó. Értekezni Pécsi, Papp ügyvédeknel. 1244

Eladó
Kádár dűlő 2 hold föld. Bőszörményi ut 23. 1212

Eladó,
vagy kiadó város alatt 26 holdas tanya föld, épületekkel, lakással, s két hold erdő, egy hold szőlő, gyümölcsösset. Értekezni: Gazdák Bankjában. 1319

Tizenegy hold,
tanyásbirtok, kövesút mellett, közel eladó. — Cim a kiadóban. 1260

Eladó
16 hold föld, tanyaival. Cim a kiadóban. 1271

Eladó állatok

Liba,
keresztelt, magnak is hizlalásra is kapható. Kossuth uca 54. 1122

Zsirsertés
8 hónapos, 100 kilós eladó. Vas Pál uca 19. Tócsóskert. 1178

100 kg-os
zsirsertés vagy egy 80 kg-os husmalac eladó. Jánosi 7. 1213

Legfinomabb
szilva és gyümölcs, 10 kilós láda, nettó súly vételnél 12 pengő a Délgyümölcsösökben. Piac uca 7.

2 darab
zsirsertés eladó. Postai u. 59. szám. 1200

Két
darab 90 kg-os fiatal zsirsertés eladó. Csillag u. 62. 1219

Egy
darab 100-110 kilós zsirsertés eladó. Lugosi utca 3. 1218

Eladó
16 darab mangalica süldő. Érdeklődni Ötumlom uca 2-b. 1216

Eladó
2 drb. hizott sertés 130 kg-os. Huszár Gál uca 10. 1230

Eladó
hizott sertés 150 kg-os. Balaton uca 40. Tócsóskert. 1241

Egy
prima kövér mangalica sertés eladó. Agárdi uca 18. 1234

Kövér
sertés 140 kg-os és négy süldő eladó. Csigekert u. 9-a. 1273

Két
darab 130 kilós sertés eladó Apafi malom. 1306

Hizott sertések
eladók 170 140 és 110 kilósok. Berek uca 6. 1357

Háromhónapos
him fekete pulikutyakölykök eladók. Fűvész kert uca 6. 1379

150 kilós
hízott sertés tele átadó. Lugosi uca 12. Tüzerlakatva műszói. 1377

130 kilós
prima kövér malacok eladók. Jókai uca 36. 1318

Négyhónapos,
fekete fajtisza angol vizsla eladó. Magoss György tér 9., házmester. 1339

Eladó
egy 95 kilós kövér sertés, esetleg telerése, ki hasítva is. Apafi uca 4. 1341

Eladó
két darab 130 kilós fiatal zsirsertés. Honvéd uca 61. 1267

Pedigres
szőlőtől származó nemetvizlakölykök eladók. Varga uca 34. Székely. 1261

Egy darab
zsirsertés eladó. 100 kg. Gvár uca 5. 1278

Három darab
100 kilós hizott sertés eladó. Akáfa uca 1. 1288

Felelős szerkesztő:
PALFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.